İÇ SAHİFELERDE

2 nci de : Hatay statüsü
3 üncüde : Son hatıralar: Saray ve ötesi — *Halid Ziya Uşaklıgil*
4 üncüde : Hikâye: Kendisini insan zanneden ayı — *Murad Sertoğlu*
5 incide : Edebiyat etrafında — *Şerif Hulûsi* Kadın ve tütün

Cumhuriyet

Ondördüncü yıl sayı: 4749

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Pazartesi 2 Ağustos 1937

Çok heyecanlı bir film seyretmek ister misiniz?

M. Turhan Tanın

«Viyana Dönüşü»

adlı eserini okuyunuz.

Orada koca bir tarihî devrin sahne sahne, perde perde akışını göreceksiniz, sürekli heyecanlar içinde kalacaksınız.

Macaristanda hayat ve rejim

Peşte: Temmuz

Filozof Keyserling'in bilhassa aslen Turani olmak sebebile Avrupanın en asil milleti saydığı Macaristanı biz Türkler çok severiz. Bu sevgimiz ırk kaynağı itibarile her ikimizin de ayni Turani büyük asla bağlılığımızdan mı ileri gelir? Doğrusu biz Macaristanı sevmeğe başladığımız pek eski tarihlerdenberi böyle bir sebeb düşünmedik. Irk bakımından Macarlarla aramızdaki mücaneset nisbetle yeni keşfolunmuş ve henüz âmmeye lâyıkile yayılmamış hakikatlerdendir. Bu yeni hakikatler Macaristana karşı esasen besliyegeldiğimiz sevgiyi artırmağa sebebdir. Turanî Türklerle Turanî Macarlar arasındaki sevginin asıl sebebi iki milletin karakterlerindeki efendi insan benzerliğinde bulunsa gerektir. Zaten Keyserling de Macarlardaki bu ağa - kahraman ruhuna bayılır, ki su katılmamış Macarlarda bugün dahi en mümeyyiz vasıf budur. Keyserling bu realiteyi müşahede ettikten sonra bu asaleti tahlil ederek onu ırkın necabetinde buluyor, ve hatta Nordik (şimalî) ırk da olsa olsa işte bu ırktır diyor. Keyserling'e göre vasatî Asya yaylalarından lâmelif çevirerek tekrar garba, Avrupaya doğru gelmiş olan insanlar vardır ki hakikî Nordik'ler işte onlardır, ve bunlar bilhassa Macarlar ve Türklerdir. İki millet, ki temas ettikleri iklimlere ve cemiyetlere asalet ve medeniyet aşılamışlardır. Asalet kanında derin bir nüfuz ve hakimiyet ve kuvvetli bir genişleme kabiliyeti vardır. Bir kaşık maya nasıl bir kazan sütü yoğurt yaparsa bir damla kan da öylece kendi cinsinden koca bir cemaat yaratabilir.

* * *

Filozof Keyserling'in bütün bir kanaat ve samimiyetle müdafaa ettiği tezi gördükten sonra Atillâ'nın buralarda asla yabancı bir çevrede ve yabancılar arasında yaşamamış olduğuna kolaylıkla hükmolunabilir. Atillâ'dan sonra onun her seferde bazan dört yüz bini geçen ordusunun ve bu orduyu yapan devletin kalabalığı nereye gitti? Bu kadar kalabalık bir cemaatin, adeta başlıbaşına bir milletin Asyaya döndüğüne dair tarihte hiç bir kayıd ve işaret yoktur. En doğru tevcih olarak denebilir ki Atillâ devletinin bütün itbaı hâlâ Tuna boylarında ve bilhassa Macar ovalarında yaşıyorlar. Ne yazık ki Macarlarla biz Türklerin temasımız iki ayrı dine mensub olmak ve bu sebeble yekdiğerden çok uzaklaşmış bulunmak şeklinde cereyan etti. Osmanlı Türkleri Macarları karakter itibarile çok sevmelerine rağmen en büyük şairlerimizden biri bu Turanî akrabalarımızı Engürüs kâfirleri diye tavsif ediyor, Macarlar da bize karşı haçlı ruhu ile hareket eyliyordu. Hâlâ katolik kilisesinin Macaristana hâkim ruhu, zahirî nezaketlerine rağmen, bu zihniyetten tamamen tecerrüd etmiş değildir. Bununla beraber halkın ve hele şuurlu asaletin ruhunda Türklere karşı kilisenin üstüne çıkan kuvvetli ve kayıdsız şartsız büyük bir sevgi ve incizab vardır. Nitekim biz Türkler de Macarları öylece kayıdsız ve şartsız olarak alabildiğine seviyoruz. Bu muhabbetin zamanla harikaya benzer inkişaflar yaratacağını tahmin etmekte hiçbir mubalâğa yoktur.

Yukarıki satırlar, şimdiki halinden bahsedeceğimiz Macar milletinin bize nisbetle olan ırktaş ve hatta kardeş mahiyetini Türk gözleri önünde tebarüz ettirmeğe memurdur.

* * *

Büyük Harb sonu dünyasında kendisini derleyip toparlamak üzere en iyi çalışan Avrupa memleketinin Macaristan olduğunu bu defa iyi müşahede ve hakkile takdir etmekten bilhassa zevk duyduğumuzu söylemeliyiz. Macar ovalarının zaten birer bahçe halinde olduğunu bilmiyen yoktur. Buna, mahir Macar ellerinde Peştenin mubalâğasız bir dünya cenneti haline getirilmiş olduğunu ve bu san'at eserinin üstünde hâlâ binbir itina ve ihtimamla çalışılmakta bulunduğunu ilâve etmeliyiz. Peştenin içinde sekiz on yıl gibi çok kısa bir zaman zarfında yepyeni bir şekle konmuş olan Margerit adasını, mukaddes kitabların cenneti rüyasında bile görmemiştir. Ve yalnız Margerit adası değil, burada azçok her taraf böyledir. Macar çayırlarının yeşilliği, belki biraz da iklimin yardımile, fakat herhalde daha artık insan marifetinin himmetile İngilterenin dünyaca meşhur çayırlarını gölgede bırakmıştır. Bu gayret ve himmet mükâfatsız da kalmamış, pek haklı olarak Macaristana doğru bir dünya akını temin etmeğe başlamıştır. Burada beş altı yıl önce mevcud otellerin kapatılması düşünülürken şimdi yeni yeni otellerin inşaları derpiş olunuyor. Harbden yaralı çıkan Macaristan, ruhunun ıstırabına ancak mevcudu düzeltip yükseltmekte bir telâfi çaresi aramıştır zannolunur. Eğer böyle ise biz Macarları temin ederiz ki onlar aradıklarını bulmuşlardır.

* * *

Muahedeleri tadil ettiremiyen Macaristan son günlerde teşkilâtı esasiyesini tadile el atmıştır. Bu tadil başlıca iki noktayı istihdaf ediyor:

1 — Kral naibi unvanile devlet reisliği yapan zatın salâhiyetlerini genişletme ve kuvvetlendirme,

2 — İntihab kanununun daha demokratik bir şekilde ıslahı.

Bu iki noktadan birincisi temmuzun 1 inde ve 9 unda Macar meb'uslar ve âyan meclisleri tarafından rey verenlerin tam ittifakile karara bağlanmıştır. Buna göre kral naibi adını taşıyan devlet reisine veto, yani kanunları iade ve meclisleri

YUNUS NADİ

[Arkası Sa. 3 sütun 3 te]

Şimalî Çinde büyük harbler başlamak üzere

Hopei'nin yakınında 130,000 Çin askeri toplandı

Japon tayyareleri asker nakleden 20 Çin askerî trenine taarruz ettiler

Tokyo 1 (A.A.) — Tiençinden bildirildiğine göre Japon keşif tayyareleri yirmi askerî trenin Pekin - Hankou hattının cenubunda kâin bir noktaya doğru gitmekte olduğunu ve 5 trenin de Tiençin-Puken hattından yukarı doğru gitmekte olduğunu görmüşlerdir. Japon tayyareleri, Çinlilerin ateşine maruz kalarak trenlerden dördünü bombardıman etmişler ve Pautimgfu istasyonunu yakmışlardır. Bu tayyareler iki hat boyunca birçok yardımcı tayyare meydanları ve Lunghay demiryolu boyunda da mühim harekât üsleri mevcud olduğunu görmüşlerdir.

Peiping'i bombardıman eden Japon topları

Hopei'de toplanan Çin kuvvetleri

Tokyo 1 (A.A.) — Âyan meclisinde şimalî Çindeki askerî vaziyet hakkında izahat veren Harbiye Nazırı, Japon tayyare kuvvetlerinin şimdiye kadar muhasamata iştirak etmediklerini beyan, fakat merkezî Çin hükûmet kuvvetlerinin şimdiye kadar cenubî Hopei'de 130 bin kişiyi bulduğunu ehemmiyetle kaydetmiştir.

Çinliler bilhassa Hung - Hay demiryolu boyunca ve bu hattın cenubunda hazırlıklar yapmaktadırlar.

Nazır, vakayiin neticesini tayin etmek mümkün olmadığını, fakat Çinlilerin hattı hareketlerinin ihtilâfı vahim bir şekle sokacağını ilâve etmiştir.

Harbiye Nezareti makamatı en vahim hâdiselere karşı hazır bulunmaktadırlar.

Çinlilerin mukavemet kararı kat'i

Vaşington 1 (A.A.) — Çin sefiri, Hariciye Nazırı Hull'ü ziyaret etmiştir. Sefir mülâkattan sonra gazetecilere Çin hükûmetinin Japonya ile bir harbi göze alarak Chahar ve Hopei eyaletlerinde Japon istilâsına mukavemet etmeğe karar vermiş olduğunu beyan etmiştir.

Çinlilerin hazırlığı

Şanghay 1 (A.A.) — Pekin - Tiençin'in cenubu garbisinde pek mühim bazı askerî hareketler yapılacağı anlaşılmaktadır. Çin mahfilleri başka çare olmadığını beyan ederek, büyük hazırlıklar yapıldığını saklamamakta, fakat resmî mahfiller bu hususta ketum davranmaktadırlar.

Japon ordusunun hareketi

Tokyo 1 (A.A.) — Hopei'de askerî

[Arkası Sa. 6 sütun 1 de]

Türkiye - Yugoslavya millî maçı

Millî takımımız dün Belgradda 3-1 yenildi

Oyun çok sert oldu, Yugoslavlardan 3 kişi, bizden de Niyazi yaralandı; takımımızın yegâne golünü Rasih attı

Fikret — Tirnoviç — Hüsnü — Hiogel

Tomaçeviç — Rebli — Matoçiç — Niyazi

Belgrad 1 (Hususî muhabirimizden) — Bugün Türkiye ile Yugoslavya millî futbol takımları 15,000 seyirci önünde çarpıştılar. Neticede Yugoslavya 1 e karşı 3 golle galib geldi.

Maçta sarayi Kralî Mareşalı, Başvekil ve Hariciye Nazırının mümessilile birçok hükûmet erkânı ve Türkiye elçiliği mümessilleri hazır bulunmuşlardır.

İtalyan hakemi Parladini'nin idaresi altında cereyan eden maç çok hararetli ve sert olmuştur. Yugoslavlar birinci devreyi 1 - 0 galib bitirmişler, ikinci devrede Türklerin attığı bir gole mukabil iki sayı daha atarak sahadan 3 - 1 galib çıkmışlardır.

[Arkası Sa. 7 sütun 5 te]

Ihtilâlciler bir günde 24 kasaba işgal ettiler

İspanyol anarşistleri Katalonya orduları başkumandanına suikasd yaptılar

Bilbao'dan kaçan halk şehre avdet ediyor

Albarracin 1 (A.A.) — İhtilâlciler dün Terul ve Cuenca eyaletlerinin hududunu birkaç noktadan geçerek sabahın ilk saatlerinde hükûmetçilerin umumî karargâhı olan Valdecuenca'yı işgal etmişlerdir.

İhtilâlciler ileri hareketlerinde devam ederek cenuba doğru hareket etmişlerdir. Cenub istikametinde hareket eden kol biraz sonra pek mühim bir sevkülceyş noktası olan Toril kasabasını işgal etmiştir.

İhtilâlciler 24 kasaba işgal ettiler

Teruel cephesi 1 (A.A.) — Havas Ajansının muhabiri bildiriyor:

Dün beşinci kolordu kıt'aları için parlak bir gündü. Bazı yerlerde ihtilâlciler bir günde yirmi kilometro kadar ilerlemişler ve yirmi dört kasaba ile birçok mühim mevziler elde etmişlerdir.

Ric'at etmekte olduğu zannedilen zayıf bir mukavemette bulunmuştur. Esirlerin adedi bine yaklaşmıştır.

[Arkası Sa. 3 sütun 1 de]

Radyolardan alınacak ücret

Ücret tarifesi Vekiller Heyetince tasdik edildi

Ankara 1 — Nafıa Vekâletince hazırlanan telsiz ücret tarifesi Vekiller Heyetinin tasdikına iktiran etmiştir. Bu tarifeye göre, umumî telsiz telefon neşriyatını almağa mahsus tesisattan her malî sene için aşağıdaki ücretler alınacaktır.

1 — Yalnız kulaklıkla dinliyebilen kristal dedektörlü lâmbasız ve hoparlörsüz ahizelerden 2 lira,

2 — Meskenlerden, nüfusu on binden az olan yerlerde 5 ve nüfusu on binden çok olan şehirlerde 10 lira,

3 — Kara ve su nakil vasıtalarile liman dahilinde çalışan deniz nakil vasıtalarındaki tesisattan 10 lira,

4 — Liman haricinde çalışan yolcu vapurlarının salon veya güvertelerine mevzu tesisattan 30 lira,

[Arkası Sa. 6 sütun 3 te]

Yunanistan sahilleri tahkim ediliyor

Bu iş için büyük bir plân hazırlandı

Atina 1 (Hususî) — Yunan hükûmeti ahiren deniz harb filosunu kuvvetlendirmek için takib etmeğe başladığı plândan sonra sevahilin tahkimi için de yeni ve büyük bir plân hazırlamıştır.

Bizzat Başvekil M. Metaksasın murakabesi altında hazırlanan plân, Yunanistanın tekmil sahil ve adalarını herhangi bir deniz ve hava taarruzundan koruyabilmek imkânlarını istihdaf etmektedir. Bu plânın tatbikatına pek yakında başlanacaktır.

İstanbulun Taşları

KIZKULESİ

Üstad M. Turhan Tanın ikinci yazısı yarınki nüshamızda

Dünkü spor hareketleri

Admira, Galatasaray takımını 4-1 mağlub etti

Galatasarayın yıldönümü münasebetile dün de birçok müsabakalar yapıldı, Matbuat takımı da Galatasaray mütekaidlerini 1-0 yendi

Galatasaray müdafileri faaliyette

Derece alanların mükâfatlarını General Kâzım Özalp verdi

Galatasaray kulübünün 33 üncü yıldönümü münasebetile tertib edilen spor şenliklerine dün de Bebekteki Deniz lokalinde ve Taksim stadyomunda güzel bir şekilde devam edildi.

Öğleden evvel, deniz sporlarında, Boğazı yüzerek geçme müsabakasile dörtlük klâsik tekneler arasındaki yarış çok güzel ve heyecanlı oldu. Yüzme müsabakasına Galatasaraydan 16, Ortaköyden 4, Fenerbahçe, Güneş ve Boğaziçi kulüblerinden birer yüzücü iştirak ettiler. Neticede Galatasaraydan Halil 23 da dakikada birinci, gene Galatasaraydan Orhan ikinci ve sarı - kırmızılıların en genc yüzücüsü Mahmud üçüncü oldular. Halile bir kupa, derece alan diğer yüzücülere de hatıra olarak birer madalya verildi.

[Arkası Sa. 7 sütun 1 de]

Galatasaraya yazılan kız atletler resmi geçidde

Hatay statüsü

Hatayda intihabat iki dereceli olarak yapılacak

İlk intihabat, Milletler Cemiyeti tarafından tayin olunan komisyon tarafından murakabe edilecek

— 2 —

Türkiye transit ihtiyaclarını temin için İskenderun limanını en geniş mikyasta kullanmak hakkına malik olacaktır. Bu maksadla liman dahilinde kâfi genişlikte bir mahal Türkiyenin ihtiyaclarına tahsis edilmek ve Türkiye gümrük idaresi altına vazedilmek üzere Hatay hükûmeti tarafından Türkiyeye kiraya verilecektir.

Bu icar mukavelesi elli sene müddetle ve senevî bir altın mukabilinde akdolunacaktır.

Kiraya verilen mahal dahilinde Hatay hükûmetinin veya İskenderun Belediyesinin mülkiyeti altında olan hertürlü arazi ve inşaat hiçbir teklif ve harca tâbi olmadan Türkiyeye teslim edilecektir. Hususî şahıslara aid arazi, mebani ve inşaat Hatay hükûmeti tarafından istimlâk edilecek ve buna aid istimlâk tazminatı Türkiye hükûmeti tarafından tediye edilecektir. Türkiye hükûmeti kendine aid mahalde transitini temin, hertürlü tesisatı yapabilecek ve İskenderunu Türkiyeye bağlıyan şimendiferin Türk serbest limanına iltisakı için Türkiyeye hertürlü teshilât gösterilecektir. Türk serbest limanında bütün gümrük muamelâtı Türkiye gümrük memurları tarafından yapılacak ve orada ancak Türkiye hükûmeti tarafından rüsum ve tekâlif istifa edilecektir.

Posta ve telgraf muameleleri

Posta ve telekominikasyon işlerinde yeknesak bir servis temini için Hatay hükûmetile Suriye hükûmeti aralarında bir itilâfname akdedeceklerdir.

Hatay hükûmeti, dahilî ihtiyaclarına mahsus olmak üzere posta kıymetleri ihracı hakkına malik olacaktır.

Beynelmilel muamelâtta Hatay hükûmeti Posta İttihadına ayrıca dahil olmağı taleb etmek hakkını kullanıp bu ittihada dahil oluncıya kadar beynelmilel muamelât bakımından muvakkaten Suriye idaresine tâbi olmakta devam edecektir.

Hatayın statüsile esas teşkilât kanunu 29 teşrinisani 1937 tarihinde mer'iyete girecektir.

Umumî hükümler

B — Esas teşkilât kanunu:

Esas teşkilât kanununun tefsiri, tatbiki ve tâdili ancak statü hükümlerine göre mümkündür.

Esas teşkilât kanunu mer'iyete girdiği zaman Hatay hükûmeti, eski idarenin hak ve vecibelerini deruhde edecektir.

27 kânunusani 1937 den evvel verilmiş olan imtiyazlar, nizamnameler ve memuriyete tayinler, usul ve nizamı dairesinde mükteseb haklara halel gelmemek şartile Hatayın salâhiyettar otoritoları tarafından başka yolda karar ittihaz edilmediği müddetçe idame edilecektir.

Hükûmet uzuvlarının teşkilâtına aid olan 5-27 inci maddeler hükümleri Sancak Meclisi tarafından itmam ve tâdil edilebilecektir.

Esas teşkilât kanununa yapılacak ilâveler meclis tarafından üç ay fasıla ile tasvib edilmelidir. Esas teşkilât kanununda yapılacak tâdilât da ayni usule tâbi olacaktır. Esas teşkilât kanununun mer'iyeti tarihinden itibaren beş sene mürur ettikçe bu kanun hükümlerinin sarahaten kabul ettiği mevad müstesna olmak üzere hiçbir tadilât yapılamıyacaktır. Sancak ismini de ilâveler için tayin olan usule uygun olarak, meclis tarafından tâdil edilebilecektir.

Hükûmet uzuvlarının teşekkülü

1 — Teşriî uzuv:

Teşriî kuvvet, Hatay milletine aid, meclis tarafından icra olunur. Meclis dört sene için intihab olunmuş, kırk azadan mürekkeb tek bir heyettir.

İntihabat

Meclis azasının intihabı iki dereceli seçim usulile yapılır, kanunî ve cezaî mahrumiyetlere duçar olmıyan yirmi yaşını mütecaviz her erkek Sancak vatandaşı birinci derece müntehibdir. İkinci derece müntehib seçilebilmek için okuyup yazmak lâzımdır. Meb'us olmak için yukarıdaki şartları haiz olmak ve yirmi beş yaşında bulunmak lâzımdır.

İlk intihabat için bilûmum intihab muameleleri Milletler Cemiyeti meclisi tarafından tayin olunan azalardan mürekkeb bir komisyon tarafından tanzim ve murakabe edilecektir.

Bu komisyon, Türkiye ve Fransa haric olmak üzere, Milletler Cemiyeti azasından olan devletler tebaasından müteşekkil olacak ve bunlara Türk, Alevî, Arab, Ermeni, Ortodoks, Grek cemaatlerinin mahallî mümessilleri katılacaktır.

Birinci derece müntehibler, (yani yirmi yaşındaki Hatay vatandaşı erkekler) kendilerini bu komisyonun delegeleri muvacehesinde Türk, Alevî, Arab, Ermeni, Ortodoks, Grek cemaatlerinden birine mensub olduklarını alenen beyanla o cemaat siciline kaydettireceklerdir.

Komisyon bu ilk kayid muamelesinin ilânile birinci derece intihab zamanının tayinine karar verecektir.

Ayni cemaate mensub olarak kaydedilmiş olan müntehiblerin adedi Hatayın heyeti mecmuası için bu cemaatin malik olacağı meb'us adedile ikinci derece müntehiblerinin adedini aradaki nisbetlere göre tayin edecektir.

Şu kadar ki bu muamelenin neticesi ne olursa olsun her cemaate aşağıda yazılı asgarî meb'us miktarı temin edilmiştir.

Türk cemaati:	8
Alevî cemaati:	6
Arab cemaati:	2
Ermeni cemaati:	2
Ortodoks - Grek cemaati:	1

Kayid muamelesinin neticesinde çıkacak kat'î adedler esas olup bu adedler her cemaat için daha fazla ise asgariler o adede isal olunur. Ve daha noksansa aynen kalır. Tenzil edilmez. Bu yüzden meb'us adedinin kırkı tecavüz etmesi de caizdir.

Her yüz birinci derece müntehibi için bir ikinci derece müntehibi olacaktır. İntihab dairesi kazadır. İntihab şubesi nahiye, yahud şehirlerde mahalledir. Lüzumu takdirinde ayni nahiyede iki intihab şubesi tesis edilebilecektir. Meclis azası ikinci derece müntehibler tarafından intihab olunacaktır.

Birinci kayid muamelesi alenî beyanla olup asıl intihabatta her iki derece intihab hafi reyle vuku bulacaktır.

Namzedlerin cetvelleri cemaatlere göre tertib olunur.

Her müntehibe yalnız, mensub olduğu cemaatin namzedler listesini havi bir tek varaka verilecektir. Birinci derece müntehibler bu cetvelden istediklerini çizerek kalanlarını ikinci derece müntehib olarak seçerler, bu ikinci derece müntehibler de ayni tarzda meb'usları intihab ederler.

Kanun teklifi ayni zamanda meclis azasına ve icrayi kuvveti haizdir. Masarife ve vergi zam, hazf, tâdiline aid kanun teklifi münhasıran icra kuvvetine aiddir.

Bütçe meclis tarafından her sene kabul ve tasdik edilmelidir.

İşbu esas teşkilât kanununun hilâfına bir hükmü bulunmadığı takdirde, mecliste kararlar alelâde ekseriyetle alınır. Meclisi teşkil eden azanın nısfı mecliste hazır bulunmadıkça karar alınamaz.

2 — İcraî uzuv:

İcrayi kuvveti Hatay milleti namına, bir Hatay reisi devletile bir icra heyeti tarafından icra edilir. Hatay devlet reisi beş sene için meclis tarafından intihab edilir. Reis resmî törenlerde Hatayı temsil eder. Hususî uzuv ilân eder. Meclisçe kabul edilen kanunlar reisin tasdikına iktiran etmedikçe mer'iyete geçmez. Reis meclisçe kabul edilen bir kanunu kabulü tarihinden itibaren bir ay zarfında talikle bu kanunun meclisçe tekrar tetkikini taleb hakkını haizdir. Böyle bir kanunun meclisin tekrar tetkik edebilmesi ancak meclise tekrar havalesinden itibaren bir ay sonra mümkündür.

Reis kanunu bir ikinci tetkik üzerine meclisçe kabul edilen şekilde tasdik etmek mecburiyetindedir.

Hatay reisi, icra heyetinin muvafık reyi üzerine, meclisi feshedebilir. Bu takdirde, vakit kaybetmeksizin yeni intihabata tevessül etmelidir.

Hatay devlet reisinin maaşı ve imtiyazları vazifesinin devamı müddetince aleyhine tâdil edilemez.

Meclis huzurunda mes'ul bir icra heyeti teşkil edilmiştir. Bu heyet bir başkandan ve bunun tarafından seçilmiş azamî dört azadan mürekkebdir.

İcra heyeti başkanı Hatay devlet reisi tarafından tayin olunur.

3 — Kazaî kuvvet:

Kazaî kuvvet, kanunla müesses mahkemeler tarafından Hatay milleti namına icra olunur. Azası Hatay devlet reisi tarafından tayin olunan bir yüksek mahkeme mevcuddur. Bu mahkeme azası diğer azanın reyi alındıktan sonra ve kanunen muayyen ahvalde Hatay devlet reisi tarafından azledilebilir.

Yüksek mahkeme bilûmum mahkemelerin kararlarını istinafen ve temyizen nakzedebilir. İcra heyeti yüksek mahkemenin ve diğer mahkemelerin hüküm ve kararlarının tenfizile mükelleftir.

Kazaî kuvvetin kararları diğer hiçbir kuvvet tarafından tebdil veya tâdil edilemez.

Esas teşkilât kanununun son babı

Fesri hürriyetlere aiddir. Bu hürriyetler demokratik bir zihniyetle tayin edilmiştir.

Bu ahkâm mucibince Hatayın resmî dini olmıyacaktır. Dinî tedrisat ancak ebeveynin talebi üzerine yaptırılabilir. Şahsî hürriyet, mesken masuniyeti, matbuat ve içtima hürriyeti ve sair demokratik esaslar müemmendir. Hatay meclisi ve meclis hali içtimada değilse devlet reisi kargaşalık zuhurunda idarei örfiye ilân edebilir.

Hatayda resmî dil meselesi

Bu mesele hakkında mütehassıslar, komisyonlar uzun münakaşalara rağmen türkçeden maada ikinci bir dilin aid olacağı vasıf ve tatbikı şartları üzerinde itilâf hasıl olamadığından mesele meclisin tetkikine bırakılmıştır. Meclis bu hususta raportörün teklifi üzerine aşağıdaki tarzı kabul etmiştir.

1 — Türkçeden maada arabca da resmî bir dil olacak.

2 — Resmî mekteblerde tedrisat, mektebin bulunduğu köy veya mahalle de faik bulunan resmî dille yapılacaktır. İki dilin de tâbi olduğu muamele bu yolda ayni olmak şartile diğer dilde tedrisat bu mekteblerde ihtiyarî veya mecburî olacaktır.

3 — Her iki resmî dil mecliste kullanılabilecektir. Meclisin zabıtnamelerinin tutulması ve kanunların neşri her iki dilde vuku bulacaktır.

4 — Her iki dil yüksek mahkeme de dahil olmak üzere mahkemelerde dahi kullanılabilecektir.

5 — İdarî nizamnameler ve talimatnameler iki dilde neşredilecektir.

6 — Efradın idare ile münasebetlerinde iki lisandan herhangi biri kullanılabilecek ve cevab ayni dilde verilecektir.

Hatayın askerlikten tecridi

Hatay askerlikten tecrid edilmiştir. Hiçbir askerî mecburî hizmet bu ülkede tesis edilemez.

Dahilî inzıbatı temin için azamî bin beş yüz kişiyi geçmemek üzere polis ve jandarma kuvveti ve bunlara aid esliha bulunabilecektir.

Şehir ve Memleket Haberleri

Su şehrinde susuzluk başladı

Bursalılara nöbetle su verilmektedir

Bursa (Hususî) — Sularının bolluğile şöhret bulmuş olan ve her tarafta bir su şehri diye anılan Bursa, bugünlerde gene nöbetle su içmeğe başlıyan bir şehir olmuştur. Her sene yazın bu aylarda başgösteren su sıkıntısı bu sene biraz daha hafif olmakla beraber gene kendisini göstermiştir. Şimdi mahallelere nöbetle ve muayyen bazı saatlerde su verilmektedir. Bursada hüküm süren bu susuzluk, on beş sene evvel Ankaradaki susuzluğa benzemektedir. Çünkü bazı mahallelerde sabahları el yüz yıkamak için musluklarda su bulmak büyük bir saadettir.

Yazın halkın en çok muhtac olduğu ve maalesef gene en çok şikâyet ettiği bu mesele etrafında çok ince tetkikler yaptım. Vardığım netice şudur:

Bursa Belediyesine aid su depoları 150 bin ton su toplamakta ve bu miktarı aynen sarfetmektedir. Şu halde 75 bin nüfuslu bir şehirde adam başına günde 2 ton su düşmektedir ki, bu hesaba göre Bursada bir su sıkıntısı olmamak lâzım gelmektedir. Halbuki vaziyet tamamile başkadır. Evlerde su saatleri olmadığından yurddaşlardan bazıları meyvalarını, rakılarını soğutmak için veya halâlarının giderlerini açık bulundurmak için suları boşuboşuna akıtmaktadırlar. Belediye bunun önüne geçememekte olduğu içindir ki, daima, her sene, suları bol bir memlekette su sıkıntısile karşılaşmaktadır. Yeni yeni depolar yapılarak başka sular toplansa bile bu israfat devam ettikçe vaziyet düzelmiyecek demektir. Belediyemiz bunu anlamış bulunduğu halde evlere bir türlü su saati takmak istememekte, yalnız halkı israftan menetmeğe çalışmaktadır.

ADLİYEDE

Zabıta memuruna hakaret etmenin cezası

Sirkecide Ebüssüud caddesinde oturan Galatasaray lisesi dahiliye memuru Cavid, evvelki gece komşusu Melâhatin evi önünden geçerken sokağa pis su döküldüğünü görmüş ve devriye polisine haber vermiştir.

Devriye polisi Muzafferle bekçi Hurrem, Melâhatin evine gelerek ceza almak istemişler, fakat Melâhat, memurlara hakaret ederek kapıyı yüzlerine kapamıştır. Cürmü meşhud mahkemesine sevkedilen Melâhat, 25 gün hapse ve 40 lira para cezasına mahkûm olmuştur.

Meccanî tahsil

Mekteblere alınacak talebeler hakkındaki talimatname

Kültür Bakanlığına bağlı lise ve orta mekteblere parasız yatılı olarak alınacak talebelerin seçme imtihanları 2 eylûl perşembe günü saat dokuzda Afyon Karahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çoruh, Çorum, Denizli, Diyarbekir, Edirne, Elâziz, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gazi Aanteb, Giresun, Gümüşane, Hakkâri, İçel, Isparta, İstanbul, İzmir, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Maraş, Mardin, Muğla, Muş, Niğde, Ordu, Rize, Samsun, Seyhan, Siird, Sinob, Sıvas, Tekirdağ, Tokad, Trabzon, Tunceli, Urfa, Van, Yozgad, Zonguldakta lise ve ortamekteblerde yapılacaktır.

Seçme imtihanları türkçe - edebiyat, riyaziye, tarih, coğrafya derslerinden ve yazılı olarak yapılacaktır.

Türkçe - edebiyat 2 eylûl, riyaziye 3 eylûl, tarih, coğrafya 4 eylûl günlerinde yapılacaktır. İmtihan neticesi gazetelerle ilân edilecektir. İmtihanlarda kazanma dereceleri bir olanlar içinde şehid çocukları tercih edilecektir.

İmtihanlara girmek için Türk olmak, sağlam ve iyi ahlâklı olmak, sınıfta kalmamış bulunmak lâzımdır.

ŞEHİR İŞLERİ

24 saatlik tifo vukuatı

Son yirmi dört saat içinde şehrimizde 12 tifo vak'ası tesbit edilmiştir. Vak'aların azalması artık hastalığın şiddetinin azalmağa başladığına kuvvetli bir delildir.

Alâkadarlardan aldığımız malûmata göre, bu rakamın bir kısmı gizli tifo vak'alarının meydana çıkmışıdır.

Eşekle nakliyat memnu

Dün sabahtan itibaren Beyoğlu ve Eminönü mıntakalarında eşekle nakliyat menedilmiştir. Diğer mıntakalardaki memnuiyet kararı 1 şubattan itibaren tatbik edilecektir. Bu yasağa riayet etmiyenler cezalandırılacaklardır.

Yugoslavyalı misafirlerimiz şerefine verilen ziyafetler

Şehrimizde bulunan dost Yugoslav bahriyelileri şerefine dün Belediye tarafından Suadiye plâj ve kazinosunda yüz kişilik bir çay ziyafeti verilmiştir. Jarden mekteb gemisinin bütün zabitan ve talebeleri saat 17 de Suadiyeye gelmişlerdir. Genc talebelerle bir kısım subaylar evvelâ banyo almak üzere denize girmişlerdir.

Ziyafette İstanbul Kumandan vekili Korgeneral Cemil Cahid olmak üzere Deniz Kumandanı Yarbay Mahmud, mekteb erkân reisi Yarbay Sami Gültay, Kurmay binbaşı Süruri ve irtibat subayları, deniz talebeleri, Belediye reis muavini Raif ve daha birçok davetliler hazır bulunmuşlardır. Dost misafirlere gece de Yat kulübde bir ziyafet verilmiştir.

Sarfanboluda orman yangını

Safranbolu (Hususî) — Kazamız merkez mıntaksının Kurudoruk devlet ormanında 27 temmuzda yangın çıkmış ve yangının tevessü etmek ihtimali olduğundan mevcud muhafız ve memurinden başka kaza kaymkamı ve muamelât memuru dahi yangın mahalline bir müfreze jandarma ile giderek derhal söndürmeğe muvaffak olmuşlardır.

Plâj hırsızları

Son bir ay içinde plâjlarda hırsızlık vak'aları günden büne çoğalmaktadır. Büyükadada plâja giren meb'us Yusuf Ziyanın kabinesine bir hırsız girmiş ve cüzdanından 43 lira ile saatini çalmıştır.

Bolu vilâyetinde faydalı işler

Yol, imar ve kültür faaliyeti hızla devam ediyor

Bolu (Hususî) — Bolu Valisi Salim Gündoğan, vilâyetin muhtelif işleri hakkında şunları söylemiştir:

«— Boluya geldiğimde başlıca takib ettiğim nafıa, imar, köy kalkınma işleri oldu.

Kocaeli vilâyeti hududuna kadar 160 kilometro yol, kışın geçilebilecek bir surette hafif bir tamir yaptıktan sonra tamiratı esasiyeye başlıyarak iki ay sonra muntazam bir hale gelmiş olacaktır. Bolu - Mudurnu - Göynük yollarında da tamirat yapılmaktadır. Bunlardan başka 35 kilometro olan Âbad yolunun da tesviyei turabiyesi yapılmıştır. 14 kilometro olan Kıbrısçık - Ayaş - Beypazarı yolunu, köylü kendi arzularile yapmışlardır. Halkın bu hareketini takdir ederim. Bu yol, Ankara yolunu 30 kilometro daha kısaltacaktır.

Hükûmet konağı içindeki bahçe, tevsi edilecek, buraya Atatürk heykeli yapılacaktır. Bunun için bütçeye 12,500 lira tahssiat konmuştur.

Parti kurağının etrafında bahçe yapılacak, ve halkevleri inşası için, Mudurnuya 60 bin, Geredeye 17 bin, Düzceye 5 bin lira tahsisat konulmakla beraber her kaza sporcularına, saha yapmak üzere iki bin lira yardım tahsisatı verilmiştir.

Boluda bir orman orta mektebi açılacaktır. Sakarya okulu Orman mektebine tahsis edilmiş olduğundan, yeniden bir mekteb yapacağız.

Köy kalkınma işleri için, vilâyet merkezinde kaymakamlar, müdürler, umumî meclis azaları toplanarak bir kongre yaptık. Bu kongreden alınan direktifler dairesinde, köylünün kalkınmasına çalışılmaktadır.

Köylünün kalkınması için gelirini arttırmalıdır. Köy namına ekilen tarlanın hasılatını, köyün gelirine tahsis etmek usulünü Balıkesirde yaparak muvaffak olduğum için, burada da onu tatbik ediyorum. Şöyle ki: Çift başına, bir ilâ iki dönüm tarlayı köylüye ektirerek bütün işi köylü tarafından yapılmak üzere olup hasılatı köy sandığının geliri olacaktır. Bu sene Boluda asgarî 30 bin dönüm tarla ekilmiştir. Bunun bire üç verdiğini kabul edersek en aşağı 100 bin lira köy sandıklarına girmiş olacaktır. Bu seneki hasılata göre, 150 bin lira olacağını tahmin ediyorum.

Köy çocuklarının okutulması için de vilâyette 11 köy yatı mektebi vardır. Yatı mektebinde bir çocuğun senevî masrafı 25 liradır. Bu 25 lira çocuk velilerinin arzularına göre nakid veya ayniyat olarak verilmektedir. Fakir olanlarınki de köy sandığından ödenmektedir.

Halkın, çocuklarını okutmak için büyük gayretleri vardır.»

KÜLTÜR İŞLERİ

Muallim mekteblerine alınacak talebeler

Bu sene de muallim mekteblerine parasız yatılı talebe alınacaktır.

Birinci sınıflara orta okulların pek iyi ve iyi dereceli mezunları, ikinci ve üçüncü sınıflara lisenin ikinci ve üçüncü sınıflarına pek iyi ve iyi derecede geçmiş olanlar alınacaktır.

Sınıfını orta derece ile geçmiş olan istekliler kabul olunmıyacaktır. Talihlerin mezun oldukları veya kayıdlı bulundukları okullara müracaat etmeleri lâzımdır. Maarif Vekâletine yapılacak müracaatlere cevab verilmiyecektir.

Mekteb müdürleri, müracaat edenlerin lâzım gelen evraklarını birer zarfa koyarak 10 eylûl cuma gününe kadar Kültür Bakanlığına yollıyacaklardır.

Sıcakların çıkardığı modalar

Şehirde sıcaklar arttıkça, harareti azaltmak için tecrübe edilmedik tedbir ve vasıta kalmıyor, gibidir. Şimdiye kadar yalnız kadınların elinde görülmeğe alışılan ve onlara bir nevi remz olan yelpazeler bile bu vasıtalar arsındadır. İşte, tramvayda yelpaze ile serinlemeğe çalışan bir vatandaş...

Siyasî icmal

Asya hâkimiyeti

Kızıldenizden Sarıdenize ka bütün Asyaya hâkim olm için Avrupa devletlerinden H landa, İngiltere, İspanya ve Portekiz rasında Ümidburnu yolunun keşfind sonra birçok asırlar devam eden müb rezede nihayet İngiltere tefevvuk etm Fakat bir buçuk asırdanberi Rusya İng tereye rakib oldu. Daha 1791 senesin Çariçe İkinci Katerina Rus ordusun Orenburg, Buhara ve Kâbil üzerind Hindistana sarkıtmak ve Babür Şahın paratorluğunu himayesine alarak İngi leri Hindistandan ve bütün Asyad koğmak istemişti.

1896 senesinde Rus ordusu tam hareketi yapmağa hazırlanırken İmpa toriçe vefat etti. Bu hazırlıktan haberd olan Napolyon daha birinci konsül ik Katerina'ya, Rus ordusuna Hindist hareketinde yardım için 35,000 kişi bir Fransız ordusu teklif etmişti. Fran ordusu, Tuna, Karadeniz, Azak deni Tigan, Volga ve Bahrihazer yolile M hede ve Kandehara sarkacak ve Türk tan üzerinden gelecek Rus ordusuna ya dım edecek ve bu suretle Katerina'n Asyadan İngilizleri çıkarmak tasavvu daha sağlam vasıtalarla tahakkuk ede cektir. Fransanın Avusturya ile ya tığı harbin çok uzaması yüzün den Fransız ordusunun yardımı bütün Asyanın Rusların eline geç mesi tasavvuru o zaman için suya düş müştü. Fakat Rusya Çarları bundan so ra da ilk fırsatta Asyanın ortasına şarkına yayılmakta ve İngilizleri her t rafta sıkıştırmakta tereddüd etmemişlerd

Ruslar orta Asyada engele uğradık yakın ve uzak şarkta taşıyorlar ve bur larda maniaya tesadüf ettikleri zama orta Asyada ilerliyorlardı. İngilte Rusları önlemek için orta Asyada Se merkand, Buhara, hanlarından, Kâşg Emiri Yakub Beyden, Efganistan İrandan istifade için her vesile ile çalış mış ve Uzakşarkta Mançuku hakanları nın 200 yıl Ruslara karşı mukavemet e tikten sonra geriledikleri gördüğü za man da yeni ve canlı bir imparatorlu olarak meydana çıkan Japonya ile ittifa etmişti.

Bu ittifak mucibince Japon ordu yalnız Uzakşarkta değil; Hindistanı Efganistanın ve hatta İranın hududları Rusyaya karşı müdafaa etmeği taahhü etmişti. İngiltere Umumî Harbden zâ hirde muzaffer ve hakikatte çok bitk ve zayıf bir halde çıkıp Amerikanın d niz hakimiyetine ve Büyük Okyanusa a bütün dileklerini kabul ederken Asyad ki müttefikinden bile ayrılmağa mecbu olmuştu.

Japonya vaktile Asya hakimiyetind İngilterenin yardımcısı iken bunun itti fakından ayrıldıktan sonra kendisi As hakimiyetinde müstakillen Rusya i rekabet ve mübarezeye girmiştir.

Japonya ahiren Mançurinin tamam ve dahilî Moğolistanın bir kısmını zap tettikten sonra şimalî Çine sarkmıştı. Ev velki iki memleketi şarkî ve garbî Sibe yayı yandan vurmak için işgal etmişt Şimal kutbundan cenub kutbuna kad yayılan Amerika kıt'asına Anglo-Sak son ırkına mensub Amerikan devle Monroe kanunile hâkim olduğu gibi Ja ponya dahi 1934 senesinde şimalî Çin yerleştikten sonra böyle bir kanunu A ya için neşretmişti. Maahaza Japonya Siberya hududunda, ne de şimalî Çin mevkiini pek sağlam ve emin görmüyor du.

Bunu sağlamlaştırmak için bu yaz e velâ Amur nehrinin seyrüsefer yolların hâkim oldu. Arkasından şimalî Çindek mahallî hükûmetin ve buna tâbi yer kuvvetlerin itimada şayan olup olmadığı nı tecrübe etmek istedi. Temmuzun ip dasındaki hâdiseler ve bunu takib ede müzakereler Japonyanın şüphesini kuv vetlendirmiş olduğundan Japon ordu harekete geçip yakın zamana kadar Ç nin payitahtı bulunan Pekini ve bun denizle muvasalasını temin eden demiry lunu zaptederek şimalî Çine tamam hâkim olmuştur. Çin hükûmeti bu vaziy ti kabul etmediği takdirde Japon ordu orta ve cenubî Çine sarkacaktır.

Muharrem Feyzi TOGAY

Bir cesed daha bulundu

Evvelki gece Halicde Eyüb sahiller de bir erkek cesedi görülmüş ve sah çıkarılmıştır.

Emniyet müdürlüğü bu cesed hakk da da her nedense ketumiyet göster mektedir. Müddeiumumilikten yaptı mız tahkikata göre, cesedin boğulma s retile öldüğü anlaşılmıştır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Harice için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Ihtilâlciler bir günde 24 kasaba işgal ettiler

İspanyol anarşistleri Katalonya orduları başkumandanına suikasd yaptılar

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Barselon bombardıman edildi

Madrid 1 (A.A.) —Radyo - nasyonal'in tebliğ ettiğine göre asi tayyareleri saat 4 te Barselon şehrinin askerî hedeflerini müstahkem mevkilerini ve kışlalarını bombardıman ederek mühim hasarat ika etmişler ve milisler arasında panik tevlid etmişlerdir.

Katalonya'da bir suikasd

Londra 1 (Hususî) — Buraya gelen bir telgrafa göre Katalonya orduları başkumandanına karşı bir suikasd yapılmıştır. Suikasd, anarşistler tarafından tertib edilmiştir.

Paris 1 (A.A.) — Bu sabahki gazetelerin serdetmekte oldukları mütaleaların mevzuunu Fransız - İngiliz münasebatile İngiliz plânının akıbeti meselesi teşkil etmektedir.

Echo de Paris gazetesinde Pertinax, diyor ki:

«Şayed müzakerata girişilecek ise muvaffakiyet temenni edelim, çünkü bu müzakereler Majorka ve İbiza adalarının muvakkaten dahi olsa işgal edilmesi meselesini ihmal edemez.

Eğer İtalyan hükûmet reisi, Londra ile görüştükten sonra şimalî Fransız Afrikasında daha sıkı basılabileceğini tahayyül ediyorsa daha şimdiden büyük bir hayal inkisarile karşılaşmağa hazırlanıyor demektir. İtalyan hükûmet reisi, ihtimal Eden ile Lord Plymouth'un Fransız tezile İngiliz tezi arasındaki tesanüdü teyid etmiş olduklarına pek o kadar dikkat etmemiştir. Bu tesanüd, kendisinin milletine inandırmak istediği vaziyet hilâfına olarak pek kuvvetlidir.»

Petit Parisien gazetesinden:

«Fransa ile İngiltere Salamanca ve Valencia'nın muharib sıfatlarının tanınmasından evvel gönüllülerin geri çağırılmasına başlaması suretile itilâf akdedilmesi hususunda hemfikirdirler. Bu noktada, Romanın iddiası hilâfına olarak, Fransız ve İngiliz noktai nazarları arasındaki ahenk tamdır.»

Populaire gazetesi diyor ki:

«Almanya ile İtalyanın usul meselesile oynayıp bir şeyler yapmak istedikten sonra plânın aynen ve tamamen kabulü zarureti karşısında kalmaları muhtemeldir.

Şu halde Almanya, İtalyaya da istinad ederek, yarın von Ribbentrop'un söylemiş olduğu nutukla hazırlamış bulunduğu bir delilik daha yapabilecektir. Bu hal, Mussolini'nin vesayasını bir kere daha takib etmek ve hakikati İngiliz plânı prensipinin kabulü suretinde olan faşist fiksiyonu arkasından görmek matlûb olduğu takdirde, derpiş edilmesi lâzım olan bir ihtimaldir.»

Humanite, diyor ki:

«Yegâne dürüst teklif, Sovyet - Rusyanın teklifidir: Evvelâ ecnebi kuvvetleri tamamen geri çekilmelidir. Müteakiben İngiliz plânının diğer kısımları münakaşa edilebilir.»

Madridde yakalanan casuslar

Daily Telegraph gazetesinin verdiği malûmata göre uzun araştırmalar neticesinde Medrid polisi asiler lehine casusluk yapan dört kişi tevkif etmiştir. Yakalanan kimseler Madridde bir evin damından General Franco askerlerine işaret vermekteymişler.

Valânsiya'da (Poum) diye tanılan Trotsky teşkilâtına mensub on kişi ve İspanya faşist teşkilâtından bir kişi casusluk yüzünden tevkif edilmişlerdir. Madridde tevkif edilenler arasında daima barlarda zabit ve askerle konuşan ve bir faşist casusu zannedilen Montalban Kontesi de vardır. Evinde yapılan araştırmada 5000 sterlin, birçok mücevher, İspanya parası ve gizli bir polis teşkilâtı olan «İstiklâl Kartalı» nın işaretlerini havi kâğıd basması için bir matbaaya yazdığı mektub da bulunmuştur.

Madrid üzerine hücum plânı hazırlanıyor

Londrada çıkan Morning Post gazetesinin bildirdiğine göre Cebelüttarıktaki alâkadar mehafilden öğrenildiğine göre her nekadar bu mevkilerdeki umumî harb plânını General Mola çizdiyse de Bilbao'yu ihata eden «demir çember» üzerine yapılan hücum plânını General Sanders isminde bir Alman generali yapmıştır.

Madrid üzerine yapılacak olan nihai hücum plânını da General Sanders hazırlamaktadır.

Yunanistanda 4 ağustos bayramı

Metaksas'ın iktidar mevkiine gelişinin yıldönümü kutlulanıyor

Atina 1 (A.A.) — 4 ağustosun yıldönümünü tes'id programını hazırlıyacak olan büyük Atina halk komisyonu bugün toplanmıştır.

Pire'de gece şenliği muazzam bir çerçeve içinde cereyan edecektir. Limanda bulunan bütün vapurlar donanmış olarak geçecekler ve Sunion burnuna kadar gideceklerdir. Bu şenliği deniz üzerinde atılacak hava fişenkleri tamamlıyacaktır.

Sahil belediyeleri de gece şenlikleri hazırlıyorlar.

4 ağustos münasebetile Atinada:

1 — Faleri Sepoliaya bağlıyacak olan büyük 4 ağustos bulvarının inşasına başlanacak.

2 — Kipsoli mahallesinin pazarı açılacak.

3 — Tamamen tamir edilen Belediye dairesi açılacak.

4 — Güzel San'atlar mektebi binasının temeli atılacaktır.

Stadyomda yapılacak ve biletleri parasız dağıtılacak olan büyük şenlikten sonra, Atinanın bütün müzik müessesatı saat 22 den gece yarısına kadar meydanlarda orkestra ve koro konseri vereceklerdir.

Şarap tüccarları ve lokantalar 4 ağustos gecesi müşterilerine bedava şarap ve yiyecek vereceklerdir.

Paris sergisinde Bulgar paviyonu açıldı

Paris 1 (A.A.) — Öğleden sonra sergideki Bulgar paviyonu merasimle açılmıştır. Merasime, Ticaret Müsteşarı Hymans ile Fransız ve Bulgar yüksek mehafiline mensub birçok zevat iştirak etmişlerdir.

Yugoslav Başvekilinin istirahati

Belgrad 1 (A.A.) — Bugün Şuşak'a gitmekte olan Başvekil Stoyadinoviç'le Orman ve Maden Nazırı Yankoviç Lubliyana'dan geçmişlerdir. Başvekille nazır bir gemiye binerek Adriyatik denizinde birkaç gün istirahat edecekler - dir.

İtalyan mekteb gemileri Faler'de

Atina 1 (Hususî) — «Kristof Kolomb» ve «Amrik» ismindeki iki İtalyan mekteb gemisi dün Faler limanına gelmiştir. Bu gemilerin kumandanı Amiral Gura Başvekil General Metaksasla Deniz Müsteşarını ziyaret etmiş ve onlar tarafından da iadei ziyaret edilmiştir.

Bir İngiliz dretnotu Korfu'da

Atina 1 (Hususî) — İngilterenin Repuls ismindeki dretnotu dün Korfu adasına gelmiştir. Repuls beş gün Korfu'da kalacaktır.

Bugün geminin Kriket takımile Korfu takımı arasında bir maç yapılmıştır. Yunan Kralı Georges maçı seyretmiştir.

Fransız Sosyalist partisinin siyaseti

Parti umumî kâtibi dün bir nutuk söyliyerek bunu izah etti

Paris 1 (A.A.) — Nazır ve sosyalist partisinin umumî kâtibi Paul Faure, Epinac - les - Mines'de bir nutuk söyliyerek sosyalist partisinin siyasî cephesi hakkında izahat vermiştir.

Hatib, Blum kabinesinin istifasını intac eden hâdiselerden şu şekilde bahsetmiştir:

«— Blum kabinesi borsalarla bankaların hükûmetin hareketine sekte vuran manevralarına karşı mücadele etmek üzere parlamentodan silâh istemişti. Parlamento kabineye bu silâhları vermiş, fakat âyan meclisi bundan imtina etmişti.»

Bu hâdiselerin vahametini kaydettikten sonra hatib, halk cephesinin bozulmasına veya mutazarrır olmasına mâni olmak için sosyalist partisinin yeni kabinenin teşekkülü hakkında Chautemps tarafından vaki olan teklifleri kabul etmiş olduğunu söylemiş ve bu partinin Marsilya kongresinde halk cephesi partilerinin heyeti umumiyesine alenen tekliflerde bulunduğunu ilâve etmiştir.

Paul Faure, şunları ilâve etmiştir:

«— Kimse bizi bu müşahedeleri yapmaktan menedemez. Bu müşahedeleri yaptıktan sonra da halk cephesindeki şeriklerimize bunlardan faydalı neticeler çıkarmalarını halisane tavsiye ederiz. Kuvvetle zannediyoruz ki sosyalistlerin buldukları hal çareleri demokrasinin pençeleştiği müşkülâtı izale edecektir.»

Bitliste dolu yağdı

Bitlis 1 (Hususî muhabirimizden) — Bugün anî olarak çıkan bir fırtınada fındık büyüklüğünde dolu yağmış ve bir anda sokakları seller kaplamıştır. Zararın miktarı henüz belli değildir.

Yugoslavyada kasırga

Belgrad 1 (Hususî) — Şimalî Yugoslavyada vukua gelen şiddetli fırtına ve kasırgalar neticesinde hâsıl olan zarar 50 milyon dinar olarak tahmin edilmektedir.

Sovyet Rusyada yeni mahkûmiyetler

Ferdî mülkiyeti ihya etmek istiyen yedi kişi hapse mahkûm edildi

Moskova 1 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor:

Jaraslai'daki Danilov mıntakasının yedi Dirijanı, Danilof mahkemesi tarafından kollektif toprak mülkiyetini lâğvederek ferdî rejimi tekrar tesis etmek suçundan iki seneden 10 seneye kadar hapis cezalarına çarptırılmışlardır. Bunlar, üç kolhozu dağıtarak bu kolhoz mensublarından daimî mülkiyet senedini geri almış ve bunların toprak, hayvan ve makinelerini mıntaka sakinleri arasında taksim etmişlerdi.

Pariste dedikodu uyandıran bir nümayiş

Paris 1 (A.A.) — Hariciye Nazırı Delbos, akşam Başvekil Chautemps'ı ziyaret ederek Jaures'in hatırasını tebcilen tertib edilen nümayiş hakkında kendisine izahat vermiştir. Bu nümayişte Hariciye Nazırı hükûmeti temsil etmekte idi.

Mülâkat esnasında bilhassa komünist partisini temsil eden meb'us Cozniotut tarafından söylenen nutuk, mevzuu bahsolmuştur. Bu nutkun bazı kısımları dahilî ve haricî siyaset sahasında bir polemik mahiyetinde telâkki edilmektedir.

Bu nümayişin halk cephesini teşkil eden partilerin salâhiyettar teşekkülleri tarafından mevzuu bahsedilmesi ihtimalden uzak değildir.

Fransada Amerikalılar namına dikilen abide

Paris 1 (A.A.) — Reisicumhur Lebrün 1919 da Aragonne'da Meuse nehri taarruzuna iştirak emiş olan Amerikalılar namına dikilen heykeli açmak üzere Montfaucon'a hareket etmiştir. Reisicumhurun refakatinde Başvekil Chautemps, Hariciye Nazırı Delbos, Tekaüd Nazırı Riviere, Mareşal Petain, Amerika sefiri William Bullit ve General Perhing bulunmaktadır.

Macaristanda hayat ve rejim

[Başmakaleden devam]

fesih kakkı verilmektedir. İkinci nokta ise meclislerin birkaç ay sonra gelecek önümüzdeki içtimalarında halledilecektir. Yeni bir naibin intihabı mevzuu bahsolursa bu zat kral naibi tarafından gösterilmiş olacak üç kişi arasından seçilecek ve inhilâl vukuunda ise devlet reisliği bir niyabet meclisince temsil olunacaktır.

Bu tadilât çok mühimdir. Sülâlevî bir kral bulmaktaki müşkülâta binaen Macaristan devlet reisliği meselesini kral naibi unvanını taşıyan zatın takviyesile halletmek kat'î kararını almış oluyor, ve böylelikle sağların ve solların müfrit hareketleri ihtimaline karşı devlet reisinin eline muvazenenin derhal ve en kat'î şekilde temini çare ve imkânlarını vermiş bulunuyor.

Macaristan son tadilâtla dahilî ve haricî siyasetinde istikrar ve istiklâlini en ufak halelden korumağa büyük kıymet ve ehemmiyet verdiğini göstermektedir. Vaziyetin bu muhtasar izahından sonra bize bir ırktaş ve kardeş milletin muvaffakiyetle taclanmış şimdiki hayatına daha parlak istikballer temenni etmek kalır.

YUNUS NADİ

Akşehirdeki suiistimalin mahiyeti

Akşehir muhabirimizin iş'arına atfen gazetemizin 20 temmuz tarihli nüshasında Akşehirde 70 - 80 bin liralık bir buğday koruma suiistimali meydana çıkarıldığını yazmıştık.

Konya Defterdarlığından aldığımız bir tezkerede, Akşehirde bir fabrikanın 35 çuval un kaçırdığı tesbit edildiği ve kanunî muameleye başlandığı, diğer fabrikaların muameleleri de tetkik edilmekte olduğu bildirilmektedir.

SON HATIRALAR:

SARAY ve ÖTESİ

Halid Ziya Uşaklıgil

Kızlar ağası

Sadece Kızlarağası diyip geçmemeli. Saltanatı Osmaniye tarihinde, hatta Abdülhamid zamanında bile, bir karabaht gibi etrafa, vakayie, eşhasa gölgesini salan bu şahsiyeti asıl resmî unvanile yadetmek lâzım gelirse ona Dârüssaadetüşşerife ağası demeli, hatta bu unvana terdifen ona inayetlû, devletlû kabilinden türlü elkab izafe ederek mevkiini de hemen sadırazamla şeyhülislâmdan sonra ve vükelâdan evvel tayin eyliyerek ona göre eteğine varmalı. Eteğine varmalı, zira teşrifatta o iki en büyük devlet rüknünden sonra geldiğine aldanıp da ihmal etmeğe gelemez, bilmeli ki onların da mukadderatı onun iki kalın dudağının arasından hünkârın kulağına fısıldanacak olan bir kelimeye bağlıdır.

Abdülhamid zamanında görürdük, mabeyne intisab şerefine mazhar olanlardan hiçbiri onu ihmal etmeğe cesaret gösteremezler, eteğine varmaktan çekinmezler, hünkârın harimi ve en yakın musahibi sıfatile onun himayesinden meded ummağa, hiç olmazsa «gölge etme başka ihsan istemem!» diyerek şerrinden korunmağa lüzum hissederlerdi.

Meşrutiyet sarayında ona ayni mikyasta bir ehemmiyet ve kudret, ve devletin teşrifat meratibinde ayni paye ve derece verilemezdi; elbette ona aid şeraitte de büyük bir inkılâb yapmak, üzerinden vezaret elbisesile nişanlarını, elinden de herşeye, her yere, her şahsiyete uzanan tesir asasını almak icab ederdi. Vehleten pek kolay zannolunan bu iş öyle hemen halline imkân bulunabilecek bir iş değildi.

Zamanın aczini istikbalin serablarile uyuşturarak hem kendilerini hem kendilerine müteallik olanları vaidlerle oyalıyanlar gibi hanedan azası da bendegânına saltanat makamına erişecekleri miad için türlü mevaidde bulunmuş olmalılardı. Buna Sultan Reşadın veliahdlik zamanında bendegânına yaptığı vaidleri sonradan öğrenince yakından vâkıf olmuştuk. Bu vaidler tabiatile tutulamadı. Onlardan ne mabeynciliğe, ne kâtibliğe, ne hazine müdürlüğüne çıkabilenler olmadı; herkes gene kendi mevkiinde kaldı, ve tabiatile, izhar edilmeğe cesaret olunmadan yüreklerinde bir hüsran ve kin düğümile...

Biz böyle birşeye dikkat etmedik, bunun aksine, adedi sekizi aşmıyan bendegân tarafından daima hulûsa hamlolunabilecek tezahürata, hatta Sabit Bey başta olarak, icabında muavenete mazhar olduk. Pek zeki ve zeki olduğu için pek iyi bir adam olan Sabit Bey, eğer kendisine yapılan vaidlerin incaz edilmemesinden dolayı beklenmiş yerlere haricden gelenlere karşı kin taşısaydı elbette bunu izhar edecek vesilelerde kendisini idare ve zaptedemiyeceği dakikalar olurdu. Buna hiç musadif olmadık, evvelce söylediğim veçhile, yalnız bir defa, ancak bir dakika süren, bir infial feveranına şahid oldum. Bunu kısaca hikâye edeyim:

Sultan Reşadın cülûsunu müteakib elbisei resmiye meselesini de tesbit etmek, ve bunu bir dereceye kadar yeniliğe takrib etmek düşünüldü. Vükelânın, ve onları müteakib gelen başmabeynci ile başkâtibin büyük elbisei resmiyelerinde daha zevke muvafık tadilât yapıldı, bilhassa sırma işlerinde göze daha hoş görünecek bir resim ihtiyar olunmakla beraber yakalarında da boyunbağlarını ve boyna takılan nişanlarla beyaz gömleğin küçük bir kısmını açık bırakacak surette bir değişiklik yapıldı. Hatta en yukarısına kadar iliklenmek mutad olan İstanbul setresinde de bu yaka tadili kabul edilerek şehzadegândan başlıyarak bütün resmî kıyafete girmek mecburiyetinde bulunanları bir cendereye girercesine boğazlarına kadar iliklenmek kaydından kurtarmağa teşebbüs edildi. Bu işin itminan verecek bir hal neticesine vusulünü meşhur terzi Botter temin etti. Karşısında herkesi önleri tamamile iliklenmiş görmeğe alışık olan hünkâr böyle beyaz gömleğile boyunbağını meydana çıkaran kısmen çözük düğmeleri görmekten irkilmekle beraber pek uysal olan fıtratı bir iki tecrübeden sonra bunu da pek hoş bulmuştu.

Bütün etrafta böyle elbisei resmine tertibat ve tadilâtı düşünülüp yapılırken bendegân bu hareketin haricinde bırakılmağa zor tahammül ederdi. Biz bunu düşünmemiştik, fakat onlar, daha doğrusu esvabcıbaşı sıfatile onların başında Sabit Bey düşündü. Ve bir gün beni bir emrivaki karşısında bulunduracak yolda tedbir aldı. İşte onunla aramda, velev bir dakika için olsun, velev arkasında hiçbir tesir bakiyyesi bırakmamış olsun, tek çarpışma bu vesile ile oldu.

Bir gün hünkâr, tecessüs nazarlarından daha uzak olmak için, Dolmabahçenin iç mabeyninde kara cihetinde istirahat odasına iltica ederek, beni celbetti. Yanında yalnız halının üzerine diz çökmüş, önünde bir mukavva kutu ile, Sabit Bey vardı. Bana oturmak emri verildikten, ve beni görünce kıyam eden Sabit Bey de tekrar halının üzerine diz çöktükten sonra, hünkâr ona: — Başkâtib bey görsün! dedi.

Hünkâr kıpkırmızı idi. Aralarında bir mübahase mi olmuştu? Halledilememiş bir meselenin müşkülünü çözmek vazifesi başkâtibin becerikliliğinden mi bekleniyordu?

Ben kendi kendime bu suallerin cevabını vermeğe vakit bulmadan mukavva kutu açılınca mesele kendisini meydana vurmuş oldu. Kutunun içinden vükelâ için yapılan elbisei resmiyeden pek hafif sayılamıyacak şekilde, hemen hemen bizlerinkine müşabih, bütün göğsü kolları som sırma ile işlenmiş bir elbise zuhur etti: Bendegân için bir elbisei resmiye...

Onları alaylarda herkesin karşısında böyle mutantan bir kıyafetle çıkmış görmekten halk üzerinde, ve halktan evvel hükûmet erkânile meb'usanda, ve pek sade giyinen ümerayi askeriyede hasıl olacak nahoş tesir birden gözlerimin önünde tecelli etti. Daha ziyade hünkârın yanında, beklenmiyen bir zamanda, bir emrivaki karşısında bulundurulmuş olmak o kadar can sıkacak bir hâdise idi ki birden başkâtibde vücudü farzolunan becerikliliğin iflâs etti. Hiç düşünmeden: — Pek fazla ağır. Herkesin üzerinde fena bir tesir yapar, zannederim!.. demiş bulundum.

Derhal hünkârın, evlerinde seri hareketler yapan gözleri, bana bir tasvib manası yolladı: Sabit Bey de artık kendisini idare edemiyerek, benden evvel hünkârla cereyan etmiş olduğunda şüphe edilemiyen mubahasenin, infial bakiyesile, oldukça hadid, elbiseyi kutusuna koydu, kapağını kapadı, ve bana iğri bakarak: — Siz, dedi; bizleri tevkir etmelisiniz.... (Aynen bu kelimeyi kullandı, hâlâ kulaklarımdadır.)

Derhal cevab verdim: — Sizi tevkir etmenin en iyi usulü efendimizi muhafaza etmekte ve sizi de etrafın muahazesinden vikaye eylemektedir.

Sabit Bey, kendisine izin verilmeden huzurdan çıktı. Hünkâr bana sadece: — Doğru!. dedi. Ve bu mesele böylece bitti.

***

Asıl Kızlarağasından bahsedecektim:

Ağavat ocağını bilir misiniz? Sarayda böyle bir takım ocaklar vardı ve bunların en mühimmi ağavat ocağı idi. Ağavat!.. İşte yeni neslin bilemiyeceği bir kelime. Sadece Arab usulile ağaların mukabili olan bir cemi.. Arabda bu makamda başka bir cemi edatı kullanmak çaresi olmayınca vapurun cem'i vaburat şeklinde yapıldığı gibi ağayı da ağavat diye cemi yapmak zarurî idi. Fakat Türk niçin ağalar dememiş de ağavat demiş, bunun cevabını aramağa lüzum yok, niçin sebzevat, hırdavat, hatta gelişat gidişat demişse onun için, demekle iktifa olunabilir.

Sarayların hizmetinde -yalnız hünkâr sarayında değil, şehzadelerin, sultanların saraylarında da- nekadar haremağası varsa bunlr ağavat ocağında, birer mertebei mahsua ile, mukayyeddi. Ve ocak bu bedbahtların bir mültecası, ihtiyac zamanında, çatısının altına sokulacak bir sığınağı idi. Hünkâr sarayına, yahud hanedandan herhangi birine bir haremağası lâzım olunca o ocaktan intihab edilir, memuriyeti mahsusa ile mahalline gönderilirdi. Bir sebeble hizmetinden memnun olunmıyan da ocağa iade edilir, yerine başkası istenirdi.

Ocak Dolmabahçenin Beşiktaşa yakın bir tarafında büyük bir daire idi ki bu zavallılar orada barındıkları gibi hepsinin âmiri ve ocağın da ya doğrudan doğruya, yahud Abdülhamid zamanında olduğu gibi, bir vekil vasıtasile nazırı olan Kızlarağasının burada büyük bir sofa şeklinde, odası vardı.

Kızlarağası tahta calib olan zatın baş musahibi olan ağa olmak an'ane mukteza sıydı. Binaenaleyh Sultan Reşad tahta çıkınca selefinin Kızlarağası, makamından sukut etmiş oluyordu. Ve yeni hünkârın başmusahibi Fahreddin Ağa «bilirsi velistihkak» darüssadetüşşerife ağalığına nasbediliyordu. Buna diyecek bir şey olmazdı, olsa olsa «akan sular gene akar» diye bu muzır olmıyan an'aneye karşı geçiştirmek yolu tutulurdu, yalnız bu sahada akar suların duracak bir noktası da vardı. Kızlarağası ne vezaret rütbesini ihraz edebilecek, ne de teşrifatta, icraatta, tesiratta an'aneyi takib edecekti.

Bu öyle bir zaruret idi ki başta hünkâr olarak ona herkes münkad olacaktı, alâkadar olan Fahreddin Ağa da!.. Ancak...

Ancak hünkârın ona vaidleri vardı, bu vaidler yapılamayınca ona sunulacak acı ilâc kâsesine bir yaldızlı kulb takmalıydı.

Hünkâr benden bir tedbir istedi, «mademki eskisi gibi yapamayız, bu biçareyi memnun etmek için bir tedbir düşünelim...» diye başladı.

Tek bir tedbir vardı. Pek büyük bir dirayete tevakkuf etmeksizin onu öne sürdüm. Dedim ki: «Efendimiz, gene kendisini bütün ocağa aid imtiyazlarile Kızlarağası tayin buyurursunuz. Buna dair bir de tarafı şahanenizden ferman tanzim ederiz. Tensib buyuracağınız zat büyük elbisei resmiyesile, yanına yaver ve kâtib beylerden birer zat alarak, mukarrer bir günde ve merasimi mahsusa ile, adeta bir alay teşkil ederek, Istablâmirenin bir lândosile, Dolmabahçenin küçük saltanat kapısından çıkarak, Beşiktaşta ocağa kadar gider, orada bütün ocak ağaları muvacehesinde fermanı şahane okunur, imamı şehriyarî bir de dua eder... Şerbetler içilir...

Ben bunu söylerken, alay hünkârın gözleri önünde canlanmış oluyordu; derhal ayağa kalktı, ve büyük bir inşirahla, adeta bir dert sancısından kurtuluvermiş - çesine, elini yüzünü yıkamak üzere dışarıya can atarken, esikte durdu, biraz dönerek: — Buna Mahmud Şevket Paşa, Talât Bey, meb'uslar ne derler? diye sordu.

— Hep memnun olurlar, ve gülerler, dedim. O da kahkahasını salıverdi: — Fahreddin Ağa da memnun olur, dedi, sonra bir adım daha atarak tekrar durup döndü, ve kendisine böyle amelî bir çare buluveren başkâtibi tatvib etmek istiyerek: — Dikkat ettim, dedi; sizin arabanızın tekerleklerinde lâstik yok. Seref Beye söyleyin de onlara lâstik koydursun...

Halid Ziya UŞAKLIGIL

Yaz ortasında kış!

Uludağda kurulan aile kampında hayat nasıl geçiyor?

Bursa (Hususî muhabirimizden) — Her sene bu aylarda Uludağda Dolubaba mevkiinde kurulması âdet olan kamptayım... Altı yıl önce bu kampın temelini atan ve her sene herkesten evvel buraya çıkıp çadır kuran sayın doktor Cevad Tahsinle beraberim. Çadırlarımız; Apolyond gölünü adeta ayaklarımızın altına seren çamlıkların dibindedir. Burada geceleri sonteşrindeki soğuklar hüküm sürüyor. Gündüzleri ise sanki mart ayındayız... Siz İstanbulda ceketlerinizi çıkarıp kanter içinde dolaşırken biz burada kışlık elbiselerimizi giyiyoruz. Mübarek Dolubaba çamlığında rüzgârın hiç eksildiği yok ki...

Şimdiden 70 çadır halkıyız.. Kimbilir ağustosta burası ne kalabalık olacak! Dolubaba kampı deyip geçmemelidir. Burası Bursanın iki büyük mahallesi olmuştur. Bu sene hem bakkalımız, kantinimiz, kahvecimiz ve üstelik çamlıklar içinde otomobil motörile istihsal edilen elektriğimiz de var. Vali ile askerî kumandan General Cemil Tahir de ailelerile buradalar... Subay, avukat, doktor, mühendis, muallim, memur, esnaf gibi vakti hali yerinde her meslekten insanı burada bulabilirsiniz. Yalnız gazeteci olarak aralarında bir ben varım. Bazı aileler buraya kedilerini, hindi ve tavuk gibi kümes hayvanlarını bile getirmişler. Bu gidişle kamp biraz da çiftliğe benziyecek. Dolubabanın daha şimdiden her tarafı dolmuştur. Hergün yeni yeni ailelerin gelip çadır kurduklarına bakılırsa; bir kaç sene sonra Bursa halkının mühim bir kısmını Dolubabaya yaylaya çıkmış göreceğiz, demektir.

Bu seneki kampın yeni bir modası da var. Misafirlik.. Dört beş kişilik bir aileye hemen hergün veya gün aşırı on beş misafirin birden geldiğini görüyoruz. Kampta istirahat etmeğe gelenlerin bilâkis yorulduklarını, hatta üstelik üzülerek zayıfladıklarını duyuyoruz. Vaziyete bakılırsa: Dolubaba kampına artık kilo almak ve tebdilihava etmek için değil de bir adeti yerine getirmiş olmak veya lüks için çıkılmaktadır.

Denizden 1200 metro; Bursadan da 1000 metro yüksekte yaşıyoruz. Bugünlerde herkes sahilin kızgın kumları arasında sıcaktan bunalırken biz burada basbayağı üşüyoruz. Bursada günlük işleri olanlar her sabah otomobillerle şehre iniyor, akşamları gene yukarı çıkıyorlar. Otomobillerin birbiri ardınca şehre inişleri Uludağda sanki tozdan bir şehrâyin yapıldığı hissini veriyor. Otomobiller; arkalarında kurşunî renkte tozdan birer kuyruk bırakarak bu güzelim yemyeşil manzarayı berbad edip geçiyorlar. Sebebini sorduk: Vaktile (tamir) diye kenardaki hendeklerden çıkan topraklar yolun ortasına serpilince vaziyet böyle olmuş, dediler. Yazın hergün işlek bir halde bulunan bir yolun bu kadar ihmal edilmiş olması düşünülecek bir meseledir.

MUSA ATAŞ

Küçük hikâye

Kendisini insan zanneden ayı

Ağacın en iyi armudlarını yemekte olan iri ayı, son armudu da bir lokmada yuttuktan sonra ağacın altından gelen fısıltıya kulak verdi.

Evet, aldanmıyordu. Armud ağacının dibinden bir takım sesler yükseliyordu. Hiç ses çıkarmadan sert tüylerini kalın dallara bir fırça gibi sürterek aşağıya süzüldü. Bir iki dal aşağı varınca durdu. Ve gözlerini ağacın dibine dikti.

Tamam! Kıyafetlerinden seyyah oldukları anlaşılan bir kadınla bir erkek ağacın iri köklerinden birinin üzerine yanyana, dizdize oturmuşlardı. Konuşuyorlardı.

Burada size ayıların bir sırrından bahsedeceğim. Ayılar, hayvanların en zekisi ve en akıllısıdır. Meselâ onlar sözden ve konuşmadan mükemmelen anlarlar, hatta aralarında bir iki lisan bilen bile bulunur. Lâkin ne yazık ki iri ağızları ve kazma gibi kocaman dişleri konuşmalarına, konuşabilmelerine mânidir. Onun için bizim iri ayı da konuşulan şeyleri tamamen anlıyordu.

Erkek kadına şöyle diyordu:

— Ne iyi ettik de sevgilim, seninle kamptan uzakta burada buluştuk. Buradan hem güneşin nasıl battığını, hem de ayın nasıl doğduğunu seninle, böylece yanyana ve başbaşa seyredebileceğiz. Kıskanc ve fena ruhlu insanlardan uzakta, başbaşa geçen dakikalarımız benim için hayatımın en mes'ud anlarıdır.

Genc kadın mahsustan erkek tutsun diye elini dizinin üzerine koydu ve bir kaplumbağa yavrusu gibi dans ettirmeğe başladı.

Şimdi genc kadının eli erkeğin sol avcunda idi. Ve erkek gittikçe hararetlenerek konuşuyordu:

— Benden hep kaçıyordun. Aylardır döktüğüm gözyaşlarına, hıçkırıklarıma ancak zalim bir dudak büküşile cevab veriyordun. Bilsen, bilsen sevgilim senin için yazdığım «Beyaz ata binmiş kara kız» ismindeki son şiirimdeki yalvarışlarım karşısında bana bu randevuyu vermen beni nekadar sevindirdi.

İri ayı bu sözlerden hiçbirini kaçırmıyor ve iri gözlerini bu hararetli çiftten ayırmıyordu.

Genc kadın sanki bu sözlerden utanıyormuş gibi başını sağa çevirdi ve sözde saçını düzeltiyormuş gibi yaparak sevgilisine göstermeden sağ elile burnunu sildi verdi.

Şair âşık gitgide coşuyordu:

— Ey gözlerinden her teki aydan da güzel kız! Sen, senden de güzelsin! Kaşlarının o ilâhî kıvrılışı, dudaklarının kızıllığı birer şaheserdir.

Genc kadın bu sözlerden çok memnun oluyor ve sırıtıyordu. Şimdi erkek kolunu dolasın diye belini de ona doğru yaklaştırmıştı. Erkeğin sağ kolu kadının belinde bir kemer oluverdi. Az sonra kadının başı erkeğin omzundaydı. Ve âşık şair artık konuşamıyordu.

Ayı bütün bunları büyük bir merak ve tecessüsle seyrediyor, bu hararetli aşk hikâyesinin bütün sahnelerini dikkatle takib ediyordu.

Garib şey; armudların en iyisini yemekte olan bizim ayının kalbinde tuhaf bir his, acayib bir arzu uyanmıştı. Ne olurdu, şimdi o, bu âşık şairin yerinde olsaydı. Sağ kolunu, kimbilir nekadar yumuşak ve sıcak olan bu taze kadın beline dolasa, sol avcunda lâtif bir yumuşaklık olan eli tutsa ve kadının en körpe ve kanlı etlerden daha kızıl olan dudakları onun ağzında olsaydı.

Bu his, bu çılgınca arzu bir anda onun içini yeşeren bir ağac gibi sardı. Artık o ayılığını unutmuş, kendisini bir insan zannediyordu. İçinin ufak bir darbede çıt diye kırılacak bir cam çubuk kadar hassaslaştığını hissediyordu. Bu his, bu batıl zan kollarında ve ayaklarındaki adaleleri gevşettl. Bizim iri ayı, iri ve siyah bir gürültü halinde aşkın tatlı demini yaşamakta olan iki âşıkın önüne düşüverdi.

Aşk sahnesi birdenbire bir korku ve dehşet sahnesine tahavvül etti. Erkek kadını bıraktı ve kendisini başaşağıya ağacın arkasındaki uçurumsu bir yokuştan derenin içine atıverdi. Genc kadınsa hayret ve korkudan donakalmıştı. Ayı yavaş yavaş ilerledi. Biraz evvel hararetli âşıkın oturmakta olduğu yere oturdu. Sağ kolunu genc kadının yumuşak ve sıcak beline doladı. Sol avcuna da genc kadının yumuk elini aldı. Kadın artık kendisini kaybetmişti. Başı ayının iri kemikli omzuna düştü.

Bu anda manzara fevkalâde idi. Güneş ufka yarıyarıya gömülmüş, ay gözkapağını yeni yeni aralıyordu. Ayı bu manzara karşısında şairane lâflar aradı ve buldu da. Fakat maalesef söyliyemedi. En şairane tabirler ağzından ancak korkunc bir homurtu halinde çıkıyordu.

Genc kadının taze yanaklarına ve kıpkızıl etli dudaklarına baktı, baktı. Muattar bir koku burnuna ve içine doluyordu. Kadını öpmek istedi, beceremedi. İri dilini çıkararak yüzünü yaladı.

Fakat bu son temas her nedense onu insan olmak sevdasından vazgeçirdi. Ayı olmanın bazı defalar insan olmaktan daha iyi olduğunu anlıyan, dağların en güzel armudlarını yemeğe alışmış olan koca ayı bu genc ve körpe kadını da çıtır çıtır yiyiverdi.

MURAD SERTOĞLU

Uzunyayla at sergisi açıldı

Sergiden ve açılış merasiminden birer intıba

Kayseri (Hususî) — Ziraat Vekâleti baytar teşkilâtının on senedir üzerinde çalıştığı Uzunyayla atçılığı güzel bir sergi halinde halka gösterilmiştir. Bizi haricden koşum atı almaktan vareste kılacak derecede mükemmel hale gelen buraların 391 kısrak ve tayı sergiye iştirak ettirilmiş, bunlardan 56 kısrağa 2290, 51 taya da 2430 lira mükâfat dağıtılmıştır.

Sergi altıncı kor bandosunun İstiklâl marşile Kor Kumandanı General Mümtaz Aktay tarafından açılmıştır. Mükâfat kazanan kısrak ve taylar davetlilerin takdirlerile görüldükten sonra madalya ve ikramiyeler bizzat Kor Komutanı tarafından verilmiştir. Bundan sonra mıntaka Zeotekni müfettişi Ferid Cankoçak tarafından atçılığın teknik yetiştirme usulleri, atçılığın iktısadiyatımız, ziraatimiz ve harb vasıtaları üzerindeki ehemmiyeti bir söylevle tebarüz ettirilmiştir.

Bütün davetlilerin göğsünü (Uzunyayla koşum atı sergisi onuncu yıldönümü hatırası 928-937) ibarelerini taşıyan rozetler süslüyordu.

Serginin açılma töreninden sonra Uzunyayla halk tay deposunun küşadı da yapılmıştır.

Bu depo, atçılığımızı himaye buyuran Başbakanımız İsmet İnönünün teberru ettikleri iki bin lira ve yetiştiricilerin verdikleri iki bin lira, Kayseri Vilâyetinin verdiği iki bin lira ile kurulmuş bulunuyor. 100 taylık olan bu depoya yetştiricilerden altı aylık olarak alınacak taylar fennin bütün kaidine göre dört sene bakıldıktan sonra satılacaktır.

Bu sergiden sonra baytarlarımızdan müteşekkil bir heyeti fenniye atların sürü halinde bulunduğu ılgıları göylerde görecekler ve birinciye 300, ikinciye 180, üçüncüye 110, dördüncüye 50 lira mükâfat vereceklerdir.

Bursada da festival yapılacak

Bursa (Hususî) — Eylûl ayı içinde Bursada Bursaya mahsus olarak dağ, deniz ve su günü olmak üzere bir festival yapılmıya karar verilmiştir. Bunun için alâkadarlardan mürekkeb bir komite programla bunun tatbik şekilleri üzerinde hazırlık çalışmaları yapmaktadır. Bu festivalin tamamen Bursanın turistik şahsiyetine uygun bir surette yapılması gözönünde tutulmaktadır.

Tarihî Bibliyografya

Âtıf Divanı

Beyazıd camisi içinde Veliüddin kütübhanesi. Umumî numara: 2672

Tarih kaynakları arasında divanların çok mühim bir yeri vardır. Bilhassa cemiyet tarihimizi yazarken, geçmiş asırlardaki âdet ve an'anelerimizi, tuvalet ve kostümlerimizi, yaşayışımızı ve zevkimizi tesbit ederken divanlar büyük bir kıymet alır. Diğer taraftan, tanınmış kimselerin ölümleri, hükümdar ve devlet ricali ve ekâbir tarafından yaptırılan saraylar, kasırlar, hanlar, hamamlar ve saire gibi yapılarla askerî fütuhat için söylenmiş tarihler de fevkalâde ehemmiyetlidir. Meselâ, bu yazıma başlık yaptığım Atıf Divanile aynı cildde bulunan bir İzzet Divanı nüshasında, ki bu İzzet, Lâle devri şuarasındandır. 1135 yılında bir üç ambarlı kalyonun denize indirildiğini görüyoruz ki, mufassal bir «Türk deniz tarihi» yazacak müverrih için kıymetli bir parçadır.

Ben buraya Atıf Divanından bir «tarih» ile bir «tasvir» alıyorum. Tarih, Birinci Mahmud devrinde, o zamana kadar «Yeni saray» diye anılan ve bizim bugün Topkapı sarayı dediğimiz sarayda «Hüsün âbad» kasrına yapılan bir camekân için 1146 hicrî yılında söylenmiştir.

Birinci Mahmud tarafından yaptırılan Topkapı kasırlarından bir «Hüsün âbad» ve bu kasırda yaptırılmış bir camekân, Topkapı sarayının tarihçesile uğraşanlar için hoş bir kayıddır sanırım.

«Tasvir» e gelince; şair, bu satırların devrin vüzerasından ve büyük şairlerinden İzzet Ali Paşanın (bir nevi araba) koçusunu anlatmaktadır, ki fevkalâde kıymetlidir:

Zehî gerdûne kim aksetse hüsnü çeşmi insâna
Temâşâdan dönerler dîdeler mir'atı hayrâna,
Müretteb seb'ayı seyyareveş zerrin toplarla
Müşabih heyeti matbuası gerdûnû devrâna.
Nedem ki olsa rengin çuhâyı surh ile pûşide
Bakılsa dikkat ile benzemez mi kasrı mercâna
Yine rif'at süvar sahibi İzzet ile Âtıf
Çekildikçe dün esb' ile devletle sahnı meydâna.

Reşad Ekrem Koçu

937 yılı tütün rekoltesi

Yeni tütün mahsulünün 69 milyonu bulacağı anlaşılıyor

937 senesi tütün rekoltesi hakkında ilk yapılan tahminler, mahsulün 936 istihsalâtını geçerek 75 milyon kiloyu bulacağı merkezindeydi. Müstahsil, 936 yılı tütünlerinin çok müsaid şerait dairesinde ve iyi fiatlarla satılmasından heves duyarak yeni yıl ziraatine daha geniş mikyasta girişmiş bulunuyordu. Fakat, havaların, bilhassa, Marmara ve Ege mıntakasında kurak gitmesi yüzünden mahsul ilk tahminlerden daha az yetişmiştir.

Son defa yapılan resmî tahmin ve tetkiklere göre yeni tütün rekoltemizin 69,667,000 kiloyu bulması muhtemeldir. Bununla beraber, havalardaki kuraklık devam ettiği takdirde bu miktarın biraz daha azalacağını hesaba katmak lâzımdır.

Elde edilen malûmata göre, mıntaka ve menşe itibarile mahsul vaziyeti şöyledir:

İzmir 16,000,000; Aydın 1,500,000; Muğla 5,000,000; Manisa 10,500,000; Bursa 4,500,000; Balıkesir 2,500,000; Eskişehir 170,000; Kocaeli 5,730,000; Edirne 1,717,000; İstanbul 243,000; Çanakkale 60,000; Samsun 11,700,000; Tokad 4,000,000; Trabzon 2,370,000; Artvin 500,000; Giresun 2,300; Adana 60,000; Malatya 2,200,000! Bitlis 200,000; Diyarbekir 245,000; Gazi Anteb 470,000 kilo.

Gazete ve mecmua sahiblerine

Basın Kurumu başkanlığından:

Gazete ve mecmua kâğıdlarından 1937 malî yılında daha az gümrük resmile girecek mahdud miktarın gazete ve mecmualara tevzii şekli üzerinde çalışma vazifesi alan komisyon vazifesini bitirmiştir.

Ağustosun ikinci pazartesi günü saat 13,30 da cemiyetin merkezinde, İstanbulda çıkan bütün gazete ve mecmua sahiblerinin mümessilleri toplanacak ve komisyonun elde ettiği neticeyi müzakere ederek kararlaştıracağı hal şeklini Matbuat Umum müdürlüğüne arzedecektir.

Gazete ve mecmua sahiblerinin bu toplantıya bizzat gelmeleri veya bir mümessil bulundurmaları rica olunur.

SİNEMA

Paylaşılamıyan yeni bir minimini yıldız

Avrupanın «Shirley Tempel» i diye anılan Traudl Stark'ı Almanya mı, Avusturya mı alacak?

Hertürlü iş ve san'at muhitinde olduğu gibi sinemacılık âleminde de ihtilâf, dava eksik olmaz. Parasını kestiği için filim amilleri aleyhine yürüyen artistler, taahhüdünü ifa etmediği için yıldızlardan şikâyet eden şirket müdürleri sık sık mahkeme kapılarını aşındırırlar. Fakat yedi yaşındaki Traudl Stark'ın başından geçen macera bunların hemen hepsinden meraklı bir sergüzeşttir. Trauld'u bundan bir buçuk sene evvel Viyanalı bir sinema kumpanyası keşfetmiş ve bizim paramızla senelik 36 bin lira ücretle bütün temsillerini o şirkete hasretmesi için babasile bir kuntrat akdetmiştir. Küçük kız ve ailesi için bundan mükemmel bir iş olmaz, değil mi? Lâkin son günlerde müthiş malî bir sıkıntıya düşmüş olan Viyanalı sinema şirketi Traudl'ün ücretine mahsuben tediye etmekte olduğu aylık taksitleri tamamen verememeğe başlamıştır. Küçük kızın babası, san'atkâr yavrusunun kazancının tehlikeye düştüğünü görünce Traudl için bir Alman filim kumpanyasile mukavele akdetmiş ve minimini yıldızı oraya göndermeği taahhüd eylemiştir. Bu seferki kuntrat mucibince küçüğün alacağı para Viyanadakinin yarısı, yani senelik 18 bin liradır amma, iş daha sağlam esaslara bağlanmıştır. Haber tabiî her tarafa yayıldığı gibi Viyanalı sinema şirketinin müdürlerinin de kulağına gitmiş ve bunlar derhal mahkemeye müracaat ederek küçük kızın kendilerine bağlıyken böyle bir mukavelenin tanınmıyacağını iddia ve onu kendileri meşhur yaptıkları için vaktile etmiş oldukları masraflara mukabil birçok zarar ve ziyan istemişlerdir.

Traudl Stark

Alman şirketi de bu vaziyet karşısında boş durmamış, Berlin mahkemelerine başvurarak taahhüdünü ifa etmiyen Viyanalı şirketin bu iddiasının nazarı itibara alınmaması lâzım geldiğini ileri sürmüştür. Her iki mahkeme işi tetkik ededursunlar, Almanlar daha pratik davranmışlar, Traudl'un Viyanada yapmış olduğu iki filmin Almanyada oynanmasını sansüre menettirerek, zaten iflâs etmek üzere olan Viyanalı şirkete mühim bir darbe vurmuşlardır. Neticede her iki şirket de bu ihtilâfın devamını malî vaziyetleri için tehlikeli gördüklerinden aralarında anlaşmağa karar vermişlerdir. Alman firmasının Avusturyalı kumpanyaya istediği tazmintı vererek küçük yıldızı büsbütün satın alacağı tahmin edilmektedir.

William Powell 46 yaşına girdi

William Powell

Hakikî hayat, kırk yaşında başlar, sözünün kahramanı William Powel tamuzun 29 uncu günü kırk altı yaşına bastı. Çocukluğundanberi sahnede ve on beş on altı senedir de stüdyolarda çalışmakta olan büyük artist, nişanlısı Jean Harlow'un anî ölümü neticesi son günlerde çok teessürlü ve asabî bir hayat geçirmektedir. Onun için her sene, doğumunun yıldönümünü büyük merasimle karşılıyan William bu sene sakin ve sakit evinde oturmaktan başka birşey yapmamış, hatta tebrike gelen dostlarının ziyaretlerini bile kabul etmemiştir. Bundan evvel Carol Lombard'la evlenip bir buçuk senelik müşterek bir hayattan sonra ayrılan William, iki kocadan ayrılan ve bir tanesinin de ölümü neticesi ondan dul kalan Jean Harlow'la sevişmiş ve gizlice nişanlanmışlardı. Çalışma zamanları müstesna, gece gündüz birbirlerinden ayrılmıyorlardı. Binaenaleyh bu darbe ona çok ağır geldi. Jean Harlow'un ölümünün haftasında büyük san'atkâr Amerikalı gazetecilerden birine:

— Artık kimseyi sevmiyeceğim, sevemiyeceğim. Çünkü bütün hayatımı, istikbalimi bağladığım bir mahlûku tabiatin elimden alması bana büyük bir gadir değil midir? Kendimi mümkün mertebe işe vermeğe çalışacağım.. Heyhat, acaba onunla da teselli bulabilecek miyim? diyordu.

Zavallı adam!

Bir iki satırla..

* Almanyada «Bira Muharebesi» isminde bir filim vücude getirilmektedir. Bu kordelâ meşhur Alman muharriri Josef Martin Bauer'in bir komedisinden iktibas edilmiştir.

* Alman stüdyolarında «Ölmez Sevgili» namında bir filim yapılmakta, başrolleri Lida Barova ve Ewald Balzer oynamaktadırlar. Bu kordelânın mevzuu meşhur musikişinas Beethoven'in hayatından bir safhadır.

* Alman Ufa Şirketi «Geceyarısı Valsi» isminde bir filim vücude getirmektedir. Başrolleri Brigitte Horney, Willi Birgel oynamaktadırlar.

* Willi Först bu kış Maupassant'ın «Güzel Dost» ismindeki meşhur romanının mevzuunu esas ittihaz ederek Viyanada bir filim çevirecektir.

* Shakspeare'in «Ne İstiyorsunuz?» namındaki piyesinden Alman Devlet tiyatrosu müdürü Gustaf Gündgen bir filim yapmak niyetindedir. Başrollerde Marianne Hoppe, Theo Lingen ve «Şopen'in Aşkları» kordelâsının kahramanı Wolfgang Liebeneimer görüneceklerdir.

* Rejisör Geza von Bolvary Viyanada, başrolleri Paula Vessely'le kocası Attila Hörbiger ve komik Hans Moser'in oynıyacakları «Doktor Christl'in İlk Macerası» namında bir kordelâ vücude getirecektir.

* Strauss'un meşhur öpereti «Fledermans» yeniden filme çekilecektir. Başrolleri Jenny Jugo, Hans Söhnker, Theo Lingen oynıyacaklardır.

* Evvelce Richard Tauber'in temsil etmiş olduğu «Neşeler Diyarı» opereti yeniden filim haline getirilecektir. Başrolleri Martha Eggerth'le kocası Jean Kiepura yaratacaklardır.

* Almanyada «Annelerin Şarkısı» isminde büyük bir musikili filim yapılacaktır. Bu kordelâda meşhur İtalyan tenoru Benjamino Gigli, Alman tenöru Michael Bohnen'le güzel sesli opera artisti Maria Cebotari, Camilla Horn başrolleri temsil edeceklerdir.

* Maupassant'ın «Jvette» ismindeki romanı Almanlar tarafından filim için iktibas olunmaktadır. Başrolleri Käthe Dorsch, Albrecht Schoenhols oynıyacaklar ve rejiyi Wolfgang Liebeneiner idare edecektir.

Bu sene PARİS SERGİSİNE
Tertib edilen seyahatlerin en güzeli 10 eylûl Çelyo vapurile hareket
VENEDİK PARİS PRAG VİYANA BUDAPEŞTE BÜKREŞ
2 gün 7 gün 3 gün 3 gün 3 gün 1 gün
İkinci mevki seyahat birinci sınıf otel T. L. 295
Fazla tafsilât ve Broşür için NATTA Galatasaray Tel. 44914
yerler sür'atle tutuluyor

RADYO

Bu aksamki program

İSTANBUL:
12,30 plâkla Türk musikisi - 12,50 havadis - 13,05 muhtelif plâk neşriyatı - 14,00 SON - 18,30 plâkla dans musikisi - 19,30 Afrika av hatıraları: S. Salâhaddin Cihanoğlu tarafından - 20,00 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları - 20,30 Ömer Rıza tarafından arabca söylev - 20,45 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) - 21,15 ORKESTRA - 22,15 Ajans ve Borsa haberleri ve ertesi günün programı - 22,30 plâkla sololar, opera ve opereţ parçaları - 23,00 SON.

VİYANA:
18,35 KEMAN KONSERİ - 18,50 ŞARKILAR - 19,10 karışık yayın - 20,10 Salzburg'dan naklen: OPERA YAYINI - 23,35 muhtelif haberler, kitablara dair ve saire - 24,05 DANS HAVALARI.

BERLİN:
18,05 KÜÇÜK KONSER - 18,35 karışık yayın - 20,25 HAFİF DANS HAVALARI - 21,05 haberler, hikâye ve saire - 22,15 EĞLENCELİ KONSER - 23,05 hava, haberler, spor - 23,35 EĞLENCELİ MUSİKİ VE DANS HAVALARI.

PEŞTE:
18,05 KONSER - 18,35 konferans - 19,05 ŞAN KONSERİ - 19,35 konuşma - 20,05 ORKESTRA KONSERİ - 21,20 piyes - 22,40 ÇİNGENE ORKESTRASI - 23,45 karışık yayın, gramofon, haberler ve saire.

BÜKREŞ:
19,05 EĞLENCELİ KONSER - 21 PİYANO İLE DANS MUSİKİSİ - 21,30 kitablara ve mecmualara dair - 21,40 ODA MUSİKİSİ - 22,15 ŞAN KONSERİ - 22,35 hava, haberler, spor - 22,50 GECE KONSERİ - 23,50 fransızca haberler, son haberler.

BELGRAD:
18,25 PİYANO KONSERİ, KONSER-20,35 ulusal yayın - 21,05 KONSER - 23,05 haberler, halk melodileri - 23,50 dans musikisi.

LONDRA:
19,05 HAFİF MUSİKİ - 19,40 ŞAN KONSERİ - 20,05 haberler ve saire - 20,35 MUSİKİ - 21,05 ORKESTRA KONSERİ - 22,10 Salzburg'dan naklen: OPERA YAYINI - 23,35 haberler, hava, konuşma ve saire - 23,55 DANS HAVALARI - 24,35 haberler ve saire - 24,45 gramofon.

PARİS [P.T.T.]:
18,35 gramofon, konuşma - 19,05 ŞARKILAR - 19,20 gramofon - 19,35 PİYANO KONSERİ - 20,05 haberler, eğlenceli yayın, piyes, haberler, gramofon, hava.

ROMA:
18,20 KARIŞIK MUSİKİ - 18,55 karışık yayın - 21,45 KARIŞIK MUSİKİ - 22,05 komedi - 23,15 ŞARKILAR - 24,05 haberler ve saire - 24,35 DANS MUSİKİSİ.

NÖBETÇİ ECZANELER

Bu akşam şehrin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Eminönünde (Salih Necati), Beyazıd (Haydar), Küçükpazarda (Hikmet Cemil), Eyübsultanda (Hikmet Atlamaz), Şehremininde (Nâzım Sadık), Karagümrükte (Suad), Samatyada (Rıdvan), Şehzadebaşında (Üniversite), Aksarayda (Ziya Nuri), Fenerde (Hüsameddin), Alemdarda (Ali Rıza), Bakırköyde (İstepan).

Beyoğlu cihetindekiler:
Tünelbaşında (Matkoviç), Yüksekkaldırımda (Vingopulo), Galatada (Merkez), Taksimde İstiklâl caddesinde (Kemal Rebül), Şişli Osmanbeyde (Şark Merkez), Kasımpaşada (Müeyyed), Hasköyde (Nesim Aseo), Beşiktaşta (Süleyman Receb), Sarıyerde (Nuri).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdarda Çarşıboyunda (Ömer Kenan), Kadıköyünde Altıyolağzında (Rifat Muhtar), Modada (Alâeddin), Büyükadada (Halk), Heybelide (Tanaş).

HALK OPERETİ
Bu akşam
Beşiktaş Suad parkta
ENAİLER
3 ağustos salı günü akşamı
Beylerbeyi İskele Tiyatrosunda
TARLAKUŞU

ÖLÜM

Eski İstanbul Maarif Eminliği mümeyyizliğinden mütekaid ve Galatasaray lisesi idare memurlarından Fazıl Gürman dün gece kalb sektesinden vefat etmiş, cenazesi Büyükadada aile kabristanına defnedilmiştir.

Mevlid

General İsa Ruhinin refikası ve Keçiburlu Kükürt şirketi direktörü İhsan Ruhinin validesi merhume Firkatin ruhuna ithaf edilmek üzere 2 ağustos pazartesi günü saat 1 de Kadıköyünde Osmanağa camisinde hatim ve Mevlidi Şerif okutturulacağından arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

Bahçe Mimarı
Mevlûd Baysal
Dördüncü Vakıf Han dördüncü kat, 18 numara. Telefon: 23426
Büyük şehir ve kasaba parkları; Anıt, meydan, çocuk parkları ve villâ bahçeleri için modern proje ve plânlar hazırlar; keşifnameler tanzim eder. Projelerin arazide tatbikatını deruhde ve taahhüd eder.
Büket, nişan sepeti ve çelenkler için yapılan siparişler sür'atle hazırlanır.
Çiçek, sebze tohumları; fide ve fidanlar; süs, meyva ağaç ve ağaççıkları; bahçe alât ve edevatı ve ehliyetli Bahçıvanlar gönderir.
Kataloğu (50) kuruştur.
Alâkadarlara parasız gönderilir.

Edebiyat etrafında

Paris sergisi ve edebiyat

1900-1937 seneleri arasındaki edebî cereyanlara umumî bir bakış

Sembolizm bir edebî mekteb olarak ehemmiyetini kaybetmekle beraber, etrafa saçmış olduğu tohumlar hayatî neşvünemalarına başka istikamette devam ettiler. Bu tohumların, XX nci asrın kendi zaruretleri içinde doğuracağı edebî mektebler karşısına, maziye daha fazla bağlı edebî telâkkilerin çıkmasında hayatî bir rolleri vardır.

Edebiyatta yeni doğan cereyanları başlıca iki esasta toplamak mümkündür. 1. Şiiri noktai hareket kabul eden cereyanlar, 2. Diğer edebî nevilerle alâkadar cereyanlar.

1 — Şiir, sembolizm dahilinde kaybetmiş olduğu bir takım kıymetleri tekrar kazanamayınca, bazı yeniliklerine rağmen bu dar âlemi aşmak ihtiyacını hissetti. Bu ihtiyac bazan irticada, bazan da yenilik diye fantezilerde tatmin edilmek istendi. Bu maziyi, ve mazide şiirin kazanmış olduğu inkişafı ele alarak, onu bazı tadilâtla kabul etmek istiyen hamleler arasında taraftarları pek mahdud olan Néo-Romantisme, Néo-Classicisme zikredilebilir. Fakat, bu telâkkilerin getirilmesinde tarihî imkânların, bilhassa XX nci asrın buhranlı hissiyatının, artık tamamile sükûne kavuşmuş bu iki mekteb içinde, asra uydurulmuş olsalar bile, ifade edilmesi her halde mümkün değildi. Vadettiklerini yapamıyan bu iki mektebin inhilâlinden sonra, mazinin devamını temin için son bir hareket olan Surréalisme, hâlâ yaşamakla beraber, kendisine düşen edebî mes'uliyeti hazmettiğini anlatan eserler veremedi.

Buna mukabil, yenilik olarak, ve devrin şiirine bugünün rengini getirmeğe çalışan mekteblerden Dadaisme, Cubisme ve Futurisme, ilk zamanlarda gözleri kamaştıran şaşaalarına rağmen, şekil fantezilerinden dışarı çıkamıyan, hatta biraz da şiir zevkini hırpalayan garib nümuneler vermekten fazla birşey temin edemedi. Biri devrin ifadesini eski ve elâstikiyetini kaybetmiş şekillere, diğeri de şekillere azamî seyyaliyeti vermek gayretile şiir zevkini hırpalayan bir fanteziye dayanan bu iki muhasım zümre muhtelif memleketlerde yaptığı mücadelelerde aradığı alâkayı bulmağa muvaffak olamadı, kısa bir zamanda şiir sahnesindeki rolüne devamdan sarfınazar etti.

Bunun haricinde, yeni bir şekilde ve yirmi senelik bir şuur murakabesinden sonra Paul Valéry tarafından devam ettirilmek istenen sembolizm, Néo-Symbolisme adı altında, şiiri, ilhamın esiri olmaktan kurtarıyor ve onu zekânın bir nevi distractionu haline getiriyordu. Hatta bunu daha ileri vardıran şair, şiirin bir metodu olabileceğini iddia ediyor. Mazinin tamamile değiştirilmiş bir devamı olan bu şiir telâkkisi karşısında, Avrupanın bir çok memleketlerinde şiirin eski edasını, biraz daha souple hale gelmiş şekiller içinde terennüm etmesinin bir aksülâmli olarak, Henri Brémond, Valéry'yi «zoraki şair» diye itham ediyor, ve şiirin mazi kıymetlerini devam ettirmeğe temayül göstererek, onun daha ilâhi ve duaya yaklaşır bir eda ile terennüm edilmesi lüzumuna işaret ediyordu. Fakat, bu iki telâkkiden sonuncusu kökünü dinî bir imandan alan şiiri ileri sürmekle, bugünün ruhiyatına tamamile zıd bir hassasiyetin ifadesinden beyhude bahsetmek garabetini gösteriyordu. Maamafih, Valéry'nin şiire getirmiş olduğu yeni hava, mevcud telâkkilerin hepsinden daha fazla orijinal olmakla beraber, onu hakikî kıymetlerinden biri olan lirizmden mahrum hale getirerek, füsunundan nisbeten uzaklaştırmış bulunuyor.

Şiirin bugünkü hali vadedici değildir, ve XX nci asır hassasiyetine aradığı şekil ve lirizm mükemmeliyetini henüz temin edebilmekten uzaktır.

2 — Diğer edebî nevilerde mevzuu bahs cereyanlar, nesir lisanını, romanı ve tiyatroyu alâkadar eder. Bu nevilerde vücud bulan cereyanlardan Fransada tekevvün etmiş olup, Sovyet Rusyada proleter edebiyat karşısında, burjuvazinin müdafaa etmek istediği Populisme veya köylü romanı zikredilebilir. Bunun haricinde roman ve tiyatro sahasında yeni bir istikametin taharrisi yerine, XIX uncu asır sonundaki şekillerin devam ve inkişaf ettiği, ve muhteva itibarile daha fazla zenginleştiği görülür. Tahlil romanı, veya pisikolojik roman, bu asırda, Fransada Marcel Praust ve Gide, Almanyada T. Mann ve İ. Wassermann, İtalyada (tiyatro da buna ilâve edilebilir) Luigi Pirandello, şimal edebiyatlarına tiyatroda A. Strindberg ve romanda K. Hamsun, İngilterede A. Huxley gibi büyük üstadlar tarafından muvaffakiyetle işlenmektedir. Diğer taraftan Zola'nın açmış olduğu natüralist çığırda eserler veren muharrirlere hemen Avrupanın bütün edebiyatlarında tesadüf edilmektedir. Devrin âdetlerini gerek teşhir, gerek tenkid vadisinde âdet romanları, romancıların hemen kolayca muvaffak oldukları ve bol eser verebildikleri bir sahadır. Yalnız, bu asırda, eski sergüzeşt romanları yerine, bilhassa İngiltere ve Amerikada polis romanı denilen bir nevi romanın inkişaf etmekte olduğu görülür.

Fakat, yirminci asır bilhassa sosyal meseleleri esas olarak ittihaz eden, ve bu meseleler etrafında tekevvün eden eski cyelique romanı devam ettirmektedir. Comédie Humaine'i göstermek üzere plânlı şeklile Balzac'ı takliden Zola tarafından vücude getirilmiş olan bu nevi eserler, Roger Martin du Gard, Romain Rolland, İ. Wassermann, T. Mann, Jules Romains gibi romancılar tarafından büyük bir itina ile hazırlanmaktadır. Bugünü alâkadar eden bütün meseleler, tefekkürden başlıyarak içtimaî olan ve insanı muhitine çeken meselelere kadar her nevi cemiyet endişeleri bu tip eserlerin muhtevasını gittikçe zenginleştirmektedir. Şüphesiz, tiyatro böyle cyelique eserlere tahammül edemiyecek vaziyettedir.

Bunlar haricinde, bir de muhtevası itibarile exatique, régionaliste adı verilen ve gene XIX uncu asrın ikinci nısfındaki inkişafına devam eden roman ve tiyatro tipleri vardır. Bu nevi eser veren muharrirlerin başında A. Maurois, Paul Morand, H. Bernstein, birçok İslâv, İngiliz ve İtalyan romancıları bulunur. Müstemleke meselelerinin büyük bir ehemmiyet kazandığı XX nci asır için bu nev'in inkişafı gayet tabiidir.

Görülüyor ki, şiir, bünyesindeki intıbak imkânsızlıkları sebebile bugünün edebî telâkkilerine kolay kolay ısınamadığı halde, roman ve tiyatro azamî imkânları sayesinde bu istikametlere çok daha rahatça intıbak edebiliyor. Hulâsatan göstermeğe çalıştığımız edebî cereyanlar bu asrın aradığı imkânları bulmak için mücadele etmekle beraber, her şeyden evvel maziden devren alınan kötü bir takım mirasları bertaraf etmeğe çalışmaktadır. Bugünün edebî meselelerine asıl temas edebilecek edebî mekteblerin teşekkülü böyle bir muvaffakiyetten sonra mümkün olabilecektir.

ŞERİF HULÛSİ

İktısadî hareketler

Yaş üzüm ihracatımız

Bundan birkaç gün evvel İzmirden bir Norveç vapurile Londraya 30 ton yaş üzüm gönderildiğini, bir iki güne kadar daha on beş ton gönderileceğini ve bu sene 2500 - 3000 ton yaş üzümün muhtelif yerlere ihrac edileceğini, haricde icab eden teşkilâtın yapıldığını ve bu işle yeni teşkil edilen Üzüm Kurumunun meşgul olduğunu gazeteler yazdılar.

Hükûmetimizin teşviki ve yardımile teşkil edilen Üzüm Kurumunun başladığı bu muazzam işin memleketimiz iktısadiyatı için çok hayırlı neticeleri olacaktır.

Her nedense şimdiye kadar tüccarlarımız harice yaş üzüm göndermeğe korkuyordular. Birkaç tüccarımızın bu yolda yaptığı bir iki teşebbüs zararla neticelenince onlardan maada diğer tüecarlarımız da korktular ve bu işten vazgeçmiştiler. Şimdi Üzüm Kurumu teşekkülümüz yeni baştan bu işe sarılmıştır. Ve mutlaka muvaffak olmak azmile de çalışmaktadır.

Avrupadaki üzüm piyasaları, alıcıların arzuları, rakiblerimizin vaziyetleri ve malları inceden inceye tetkik edilir, üzümler olmuş, çok iyi ayrılmış ve çok iyi ambalâj edilmiş bir halde ve mümkün olduğu kadar emin ve süratli vasıtalarla Avrupa piyasalarına yetiştirilirse bu işte muvaffak olmamak için ortada hiçbir sebeb yoktur.

Komşumuz Bulgaristan bu işe bundan altı yedi sene evvel başladı ve bir iki sene Bulgarlar Avrupa piyasalarında yalnız bocaladılar, gönderdikleri üzümlerden bir şey kazanmadılar, bilâkis zarar ettiler. Fakat meyus da olmadılar. Piyasaları, alıcıların arzularını, rakiblerinin vaziyetlerini ve mallarını iyice tetkik ettiler ve ancak bundan sonra Bulgarlar Avrupa piyasalarında tutundular ve geçen sene 7000 vagon yaş üzüm ihrac edebildiler. Bu sene de 10,000 vagon ihrac edebilmek için hazırlıklar yapmaktadırlar.

Avrupa piyasalarına yaş üzüm ihrac eden memleketler İspanya, İtalya, Bulgaristan, Yunanistan ve kısmen de Macaristan ve Yugoslavyadır. İspanya dahilî harb yüzünden bu sene rakib olacak vaziyette değildir. Macaristanla Yugoslavyaya gelince, onların piyasaları yalnız Viyana ve Prag'dır. Başka yerlere ihrac edemezler; çünkü uzun yola dayanacak üzümleri yoktur. Bulgaristanın ise yaş üzüm ihracatı ancak eylûlde başlar ve teşrinievvelin, hatta teşrinisanînin sonlarına kadar devam eder. Biz ise o zamana kadar çoktan bu işi sona erdirmiş olacağız.

O halde bugün yaş üzüm ihracatımızda bize rakib olarak yalnız İtalya ile Yunanistan kalmaktadır. Üzüm Kurumuz, büyüklerimizin arzu ettiği tarzda yani yukarıda yazıldığı gibi çalıştıktan sonra bu işte yüzde yüz muvaffak olacağına şimdiden kat'î bir nazarla bakabiliriz. Diğer taraftan bugün Avrupa piyasalarında yaş üzümün o kadar çok alıcısı vardır ki hem bize, hem İtalyanlara ve hem de Yunanlılara bol bol iş vardır.

M. TEZEL

Kadın ve tütün

Kadınlar bir zamanlar enfiyeyi çok severlerdi

Bugün senede milyarlarca aded sarfedilen sigara henüz 100 yaşına girmemiştir

Paristeki (Galliera) müzesi daima garib ve meraklı şeylere aid sergiler açar: Sinema sergisi, meşahirin mektebde iken yaptıkları resimler sergisi, yüzük sergisi, ilâh gibi...

Bu müze ahiren bir de tütün ve teferruatı sergisi tertib etmiştir.

Şunu evvelinden haber verelim ki bu sergide ne bir yaprak sigarası, ne bir sigara ve ne de bir paket tütün vardır. Burada görülen şeyler yalnız tütün ve tütüncüleğe aiddir: Şimşir, fildişi sigara kutuları, tütün tabakaları, kıymettar çakmaklar, delf porseleninden tütün kâseleri, tiryakileri musavver tablolar, tiryaki resimleri, tarihî kıymeti haiz pipolar, çubuklar, sigara ağızlıkları ve saire.

Bu sergide teşhir olunan eşyadan en kuvvetli intıba kadınların tütüne karşı gösterdikleri alâkadır.

* * *

Fasulye, kakao, patates, domates ve daha birçok emsali gibi tütün de Amerikadan gelmiştir.

(Kristof Kolomb); Kûba adasına ayak bastığı zaman sahildeki yerli erkek ve kadınların ağızlarında birer yaprak sigarası görmüştür. Amerikada, yerli ahali, hâlâ bunları kullanır. Sigara nedir, nasıl yapılır, bilmez...

(Tütün) kelimesinin etimolojisi el'an münakaşa ve mübahase zemini olmaktadır. Bu kelime (Tolbago) adasındaki (Tabaco) şehrinin isminden gelmedir. Biz de (Tabaco) yu (tütün) e çevirmişiz.

Fransanın Lizbon sefiri (Jean Nicot), bu yaprağa kendi ismini vermiş ve 1560 yılına doğru, başağrısından çok şikâyet eden (Katerin Dömediçi) ye takdim etmiştir.

17 nci asır hekimleri tütün aleyhinde bulunuyorlardı. 14 üncü Lüi'nin başhekimi (Fagon), (nikot) otuna karşı ateş püskürüyordu. (Poirsion) isminde bir başka doktor da, bilâkis tütün lehinde bulunuyor, (Fagon) a itiraz ediyordu. Nihayet iddialarını umum muvacehesinde ispat etmeleri kararlaştırıldı.

(Fagon), Versay sarayında, hasta kralın yanından ayrılamıyordu. Bu sebeble tarafından vekil olarak muavinini gönderdi.

Bu zat; (Fagon) un tütünün mazarratı hakkındaki fikirlerini halka anlatırken muttasıl burnuna enfiye çekiyordu.

Bunu gören (Poirson) bağırdı:

«— Hem bu otla burnunuzu doldurıyorsunuz, hem de aleyhinde bulunıyorsunuz. Acayib şey!...»

* * *

Kilise de tütüne karşı mücadele açmıştı. (Papa 8 inci Urbain), tütün içenleri afaroz ederek mabed ve ayinden tardetti. 13 üncü Lüi de tütün satışını menetti. İngiltere de, tütün içenlere karşı vaziyet aldı.

Bu aleyhtarlık, tütünün (memnu bir meyva) gibi kıymet kesbetmesine, daha ziyade revac bulmasına sebeb oldu.

Pek zeki bir hükûmet adamı olan (Colbert) istimali gün günden artan tütünle mücadele edecek yerde bundan istifadeyi düşündü ve 1674 te (tütün inhisarı) nı tesis etti.

İlk senesinde, hükûmete 500,000 frank temin eden tütünün varidatı 1789 da 32 milyon franka çıktı. Halihazırda ise milyarı aşmaktadır.

* * *

Şu kısa tarihî malûmattan sonra memlekemizin zeminini teşkil eden tiryaki kadınlara gelelim:

Tütün, ve bilhassa pipo içen kadınlar vardı. Bunların sayısı, zannolunduğundan pek çoktu. Sanayii tezyiniye müzesinde (Madam de Pompador) u tütün içer vaziyette gösteren bir tablo vardır. (Galliera) müzesinde, meşhur edibe (Jorj San) ın da pipolu bir resmi teşhir olunmaktadır.

Şimdi kadınlar, her yerde bilâtereddüd tütün ve sigara içiyorlar. Bunu ayıb görmek kimsenin aklından geçmiyor. Bir zamanlar kadınlar arasında enfiye çekenler, sigara kullananlardan daha fazla idi. Bu âdet, yavaş yavaş demode oldu.

Büyük Frederik'le Birinci Napolyon'un da enfiye iptilâsı herkesin malûmudur.

Her sene milyarlarca sarfolunan sigaralar henüz yüz yaşına girmemiştir. İlk yaprak sigarası, 1793 te bir Holanda vapurile Avrupaya getirilmiş ve tütün, 1840 yılına doğru kibar sosyeteye girmiştir.

Safranboluda cinayetler çoğaldı

Safranbolu (Hususî) — Eflâni nahiyesinin Bedil köyünden Hayri meçhul bir şahıs tarafından öldürülmüştür. Hayriye geçen sene de böyle bir suikasd yaparak ağır surette yaralamışlar, fakat Hayri kendisini vuranları söylemeyişti.

Bundan başka kasabadan Ömer ismindeki delikanlı da Tokatlı köy yolunda ölü olarak bulunmuştur.

Bir yankesicilik

Dün limanımıza gelen Yalova vapurunda bir yankesicilik olmuş ve sabıkalılardan Ahmed, Mustafa adında bir köylüyü vapurdan köprüye kadar kolladıktan sonra cebinden içinde 12 lira para bulunan cüzdanını çalmış ve cüzdanı esrarengiz bir surette ortadan kaybetmiştir. Suçlu, köylüler tarafından polise teslim edilmiş ve dün akşam üzeri Müddeiumumiliğe sevkolunmuştur.

Bir genc boğuldu

Dün saat 17 raddelerinde Floryada denize giren Beyoğlunda Tarlabaşında İkikuyulu sokakta 4 No. lı evde oturan köseleci Kirkor oğlu 18 yaşlarında Dikran yüzme bilmediğinden boğulmuştur.

Köşe Penceresinden

Rahmetli Ahmed Rasim

Doğduğu gün değildi, öldüğü günle de münasebeti yoktu, fakat Şehremini genclerinin yüreğine mubarek bir heves doğdu, Ahmed Rasim için bir gece yapıldı. Ertesi gün gazeteleri gözden geçirdim, o geceden nasıl izler tesbit olunduğunu aradım, bulabildiğim şey acıklı bir «hiç» ten ibaret kaldı.

İşte yüreğe dokunan, vicdanımızı ve irfanımızı elemlendiren budur, büyük ölülerin halk dili sayılan gazetelerce ihmale mahkûm edilmiş olmalarıdır. Hiç kımsenin beni yalan çıkaramıyacağını iddia ederek söyliyebilirim ki henüz yaşıyan kudretli ve şöhretli muharrirlerimiz, şairlerimiz, ressamlarımız ve bütün san'atkârlarımız da ayni ihmalle mübeşşirdirler. Yarın kendilerinden herhangi bir münasebetle bahsolunmıyacaktır ve hatıralarını kutlamak için geceler tertib olunsa bile gazete sütunlarında isimlerine, hayatlarına, eserlerine tahsis olunacak yer, bir katilin, bir hırsızın, bir kundakçının hal tercümesine ayrılacak yerden çok dar bulunacaktır.

Rasim için de işte böyle oldu. Şehremini Halkevinde yapılan toplantının -sudan denilecek kadar- sade bir hikâyesile iktifa olundu. Halbuki o toplantı vesilesile her gazete bir sahifesini Rasime tahsis etmeliydi ve halk, tam elli sene Türk irfanına hizmet eden büyük muharririn hayatını bir kere daha -saygı ile, sevgi ile, hatta vecd ile, huşu ile- okumalıydı.

Çünkü Rasim, bu yurdda benzerlerinin bol bol yetişmesini hâlâ gerekli bulduğumuz fikir adamlarındandı. Türk ruhuna kötü idarelerden, kötü örneklerden ve bilhassa cehilden bulaşan kirleri gidermeği ve özü bütün temizliğile meydana çıkacak o ruhun üzerinde garb irfanına müstenid bir bünye örmeği ülkü edinen bir adamdı.

Halk için yazardı, halk için eserler neşrederdi. Derini düzleştirmekte, yokuşu enişe çevirmekte, karışığı sadeleştirmekte gerçekten üstaddı. Denilebilir ki o, çiçeği değil, kokusunu; meyvayı değil, tadını okuyuculara sunardı. Bu sebeble Rasimi okuyanlar binbir ıtri ve binbir tadı kolayca ruhlarına sindirirlerdi, farkında olmadan kokunun sekrini ve tadın şekerini massetmiş olurlardı.

Rasim san'atkârdı: Tasannu'suz. Rasim, şairdi: İddiasız. Rasim tarihçiydi: Yaygarasız. Fakat o her şeyden önce içtimaiyatçıydı. Türk ruhunu, zekâ ve irfan süzgecinden yıllarca geçirmiş ve o ulvî varlığın bütün ihtiyaclarını - bütün incelikleri gibi - kavramıştı. Ondan dolayı millî ihtiyaca beynini açtı ve varını döktü.

Ahmed Rasim, kudretli bir bilgin miydi?.. Onun dört cildlik bir tarih kitabını tam dört yüz kitab arasında ve yıllarca çalışarak yazdığını biliyorum. Dört yüz kitabın sadece adını öğrenmenin bilgi sayıldığı günlerde onu bilgin tanımamak nasıl mümkün olur? Rasim, her telden çalardı. İhtısas keyfiyeti bakımından bu, şüphe yok ki, kusurdur. Fakat onun her değdiği telden çıkan ses pürüzsüz ve falsosuzdu.

Keşki ihtısasa yabancı kalır görünüp de her eserinde mütehassıs yaşıyan Rasim gibi hünerverlerden üç beş tanesi aramızda gene peyda olsa ve ilim erganonu harharalı bir hançereye benzemekten kurtulsa?..

M. TURHAN TAN

Edebî tefrika : 28

DAĞ RÜZGÂRLARI

Yazan : Mahmud Yesari

— Ben, artık orada sayılırım. Sen, bu yollardan yalnızbaşına döneceksin.

Şekib, karısının omuzlarını okşuyordu:

— Düşünme, dediğim, işte bunlar... Neye kendini bu kadar yese kaptırıyorsun? Daha ayrılmadık. Bak yanyana oturuyoruz.

Genc kadın, okşanmaktan haz duyan bir kedi yavrusu gibi gözlerini kapamıştı:

— Evet, yanyana oturuyoruz... Fakat sen, bana sor... Geçen her dakika, seni, benden çalıyor; benden uzaklaştırıyor... Aramıza dağlar girecek, kocacığım.

— Ben, dağları aşar da gelirim.

— Sahi, geleceksin, değil mi? Hem, sık sık geleceksin.

— Niçin bu kadar kendini üzüyorsun?

— Ya gelmezsen? Ya, beni orada yapyalnız bırakıverirsen...

— İstersen, ben, otellerden birinde bir oda tutarım.

Melike, sevincle doğrulmuştu:

— Yalan söylemiyorsun ya?.. Bunu, hemen bugün yapabilir misin?

Şekib, karısının teessürü karşısında, kendini şaşırmış, ona, ümid vermişti; fakat şimdi onu birden ümidsizliğe atmak da istemiyordu; bir an durakladı:

— Ancak hafta içinde olabilir.

— Neden?

— Yazıhanedeki işleri de ona göre düzeltmeliyim.

Melike, yüzünü buruşturarak baktı ve dargın bir gülüşle, başını kocasının omzuna bırakıverdi:

— Yalancı!

Melike, vapurda büsbütün dalgınlaştı; gözlerini denizden ayırmıyordu. Şekib, onun sükûnunu bozmuyordu. Şekib. duruşile, bakışlarile, karısının kalbini, ve kafasını dinliyor gibiydi.

Genc kadın, öyle hiçten, sebebsiz şeylerle dalgınlığından uyanıyor ve öyle basit şeylere karşı alâka gösteriyordu ki, Şekib, şaşmaktan kendini alamıyordu. Dalgakıranın üstüne konmuş martıları gösteren Melike, bir çocuk kadar hayret içindeydi:

— Bak şu martılara... Ne güzel değil mi?

Trende de, hep hayret ve merakla etrafına bakınıyordu. İstasyonlardan binen, inen, başları kasketli, elleri çantalı kız erkek mekteb çocuklarına bakarken, Melikenin dudakları titriyordu.

Şekib, boş bulunup soruvermişti:

— Neye, herşeye böyle çocuk gibi şaşıyorsun?

Genc kadın, gözlerini kocasının gözlerine dikerek, gülümsemişti:

— Bu çocuk gibi şaştığım, hepsine ayrı ayrı bakmağa doyamadığım şeyleri, ben, kimbilir, kaç ay sonra görebileceğim!

Ve Şekibin mahzunlaştığını görünce, onun kolunu okşadı:

— Sen, her gelişinde, bunları bana anlatırsın, değil mi?.. Yolda gelirken, neler gördünse, hepsini bir bir anlatacaksın. Seninle, ne çok şeyler konuşacağım. Seni, daha çok, bugünkünden daha çok seveceğimi sanıyorum.

Kartala geldikleri zaman, Melike, bir an içinde yoruluvermişti; bozuk asfaltta seke seke ilerliyen otomobilde, etrafına bakmıyordu. Biraz önceki merakı, şaşkınlığı kalmamıştı ve bu yol, artık onun için, yabancı bir yol değildi. Sanatoryomun bahçe kapısı, su deposu, gölgelikli ara yol, çiçek bahçesi, hiçbiri, Melikeye yabancı gelmedi.

Otomobil üç ayak mermer merdivenli kapının önünde durur durmaz, kapıcı görünmüştü. Onların geleceklerini daha evvelden bildiğini gösteren âşina bir gülümseme ile ayakta bekliyordu. Melike ile Şekib içeri girince, kapıcı ellerini uğuşturdu:

— Doktor bey vizitede... Siz, teşrif edin, oturun.

Ve onları doktorun odasına almıştı, gülümsiyerek çekilirken:

— Eşyalar için merak etmeyin; başhemşire, emir verir, hangi odaya ise götürürler, dedi.

Karı koca, odada yalnız kaldılar. Konuşmuyorlardı. Melike, vakit vakit, küçük bir gülüşle kocasına bakıyordu. Şekib, bu küçük sinirli gülüşte, isyan, şikâyet, hatıra gibi bir duygu ve düşünce âleminin bütün gizli titreyişlerini görüyordu.

Melikenin çenesi kilidlenmişti; kocasının tektük soruşlarına da cevab vermiyordu. Eğer bu hal devam ederse, fena bir neticeye varabileceğini düşünen Şekibin kalbi çarpmağa başlamıştı. Çünkü sinirleri gerilen genc kadın; istemiyorum, eve dönelim! derdi; Şekib, onun, bunu söylemesini tabiî görecekti. Fakat ne yapabilirdi?

Oda kapısı tıkırdadı; Melike, hafifçe sıçrıyarak baktı; Şekib de hiddetle titredi.

Kapı, tekrar tıkırdamıştı; Şekib:

— Giriniz! demeğe mecbur oldu.

Kapı açıldı, kısa boylu, biçimli vücudlü bir hemşire, doktorun masasına doğru baktı, özür dileyen bir sesle:

— Pardon, dedi. Ober şüvestre baktım; başhekimle buradadırlar sanıyordum.

Şekib, heyecanla sodu:

— Vizite bitti, değil mi?

Hemşire, başını hafifçe salladı:

— Bitti... Müsaadenizle, dedi, kapıyı kapıyarak çekildi.

Gene odanın, ve sessizliğin içinde yalnız kalmışlardı. Her dakika geçtikçe, Şekib, karısının metanetine hayran oluyordu. O, Melikeden bu kadar soğukkanlılık, bu kadar katılık ummamıştı. Yola çıkmadan önce geçirdiği kısa sinir buhranından sonra, böyle boyun eğerek dişini sıkması, az kuvvet işi değildi.

Kapı, tıkırdadı ve açıldı; içeriye doktor girmişti; yüzü, gene her zamanki gibi gülüyordu. Şekib, içinin birden ferahlayıverdiğini duydu ve bir an karısına baktı; Melikenin bükük dudaklarında da bir gülüş başlangıcı uyanmış gibiydi.

Doktor, karı kocanın ayrı ayrı ellerini sıktıktan sonra:

— Eşya, getirdiniz, değil mi? dedi.

Şekib, başını eğdi:

— Evet.

Doktor masasının önüne oturmuştu:

— Çok iyi... Odanız hazır... Şimdi eşyalarınızı götürürler.

Ve yarı dönerek duvardaki zile bastı, biraz sonra görünen kapıcıya:

— Bana, başhemşireyi gönder, dedi.

Doktor, karı kocanın, imdad bekler gibi, kendisine baktıklarını görüyor, anlıyordu; Melikeye gülümsedi:

— Burada hiç sıkılmıyacaksınız... Siz, koruyu gezmediniz... Harikulâde bir korudur... Buranın, daha doğrusu, şu eski köşkün sahibi, bu çam ormanını, tohumdan, teker teker, yetiştirmiş... Korunun her tarafında, mevsime göre, sürprizler bulacaksınız. Sabahları, ve bilhassa akşamları, koruya çıkmanıza müsaade var.

Doktor, daha söyliyecekti, başhemşirenin girdiğini görünce, hemen döndü, onunla almanca konuşmağa başladı. Başhemşire, doktorla konuşurken, canlı bakışları ve canlı gülüşile karı kocayı selâmlamıştı.

Başhemşire, tekrar küçük bir baş selâmile odadan çıkınca doktor:

— Şimdi, odanıza, gidelim, dedi.

(Arkası var)

Şimali Çinde büyük harbler başlamak üzere

Hopei'nin yakınında 130,000 Çin askeri toplandı

[Baştarafı 1 inci sahifede]

harekât sahasında 31 temmuz günü sükûnetle geçmiştir. Japon ordusunun ilk hatlarının kıt'aları Yung-Ting-Ho nehri boyunda durmakta ve ileri hareketlerine devam etmemektedirler.

31 temmuz günü sabahtan akşama kadar Japon ordusu Pekin, Tungçu ve Tiençin'i 29 uncu Çin ordusunun bakayasından temizlemeğe çalışmıştır.

29 uncu Çin ordusunun kuvvei külliyesi Paotingfu'ya doğru ricate devam etmektedir.

Bir şehir daha bombardıman edildi

Şanghay 1 (A.A.) — Tiençin'den bildirildiğine göre Hotoung şehrinin kalabalık mahallesinin bombardımanı neticesinde ölen ve yaralananların miktarı bine baliğ olmuştur.

Japonlar Tiençin'de bir Fransız müfrezesine taarruz ettiler

Tiençin 1 (A.A.) — Çinlilere taarruz etmek üzere beynelmilel köprüden geçmeleri menedilmiş olan Japonlar, 1901 mukavelenamesi mucibince şark istasyonunda bulunmakta olan Fransız müfrezesine taarruz etmişlerdir.

Japonlar, bu müfrezenin silâhlarını almışlar ve sonra efradın gözlerini bağlamak istemişlerdir. Fransız neferleri kaçmağa muvaffak olarak istasyon salonunda barikatlar vücude getirmişlerdir. Japonlar, Fransız askerlerinin üzerine ateş açarak bir çavuşla bir neferi ağır surette yaralamışlar ve yaralıları tedavi etmeksizin bırakmışlardır.

Fransız kıtaatı, bunların yardımına ancak 30 temmuz sabahı yetişebilmiştir.

Fransız memurları, hâdiseden Fransız sefaretine malûmat vermişlerdir.

Tiençin beynelmilel mıntakası tehlikede

Tiençin 1 (A.A.) — Çin kıt'alarının Tangku ile Tiençin arasında Mukden ekspresini yoldan çıkarmış oldukları Japon erkânıharbiyesi tarafından bildirilmektedir. 6 kişi ölmüş ve 60 kişi yaralanmıştır. Bunlar meyanında ecnebiler de vardır.

Resmen verilen malûmata göre İtalya konsolosu Çin milislerine taarruz etmek üzere şark istasyonuna hareket eden Japon kıt'alarının İtalyan imtiyaz mıntakasından geçmelerini protesto etmiştir.

Ecnebi imtiyaz mıntakalarında yiyecek azalmaktadır. Hububat fiatları iki misline çıkmıştır.

Japon topçu kuvvetleri Çin keşif kollarını bombardıman etmişlerdir. Japonlar Fransız imtiyaz mıntakasile yedi kilometro ilerisinde bulunan Fransız tersanesi arasındaki telefon tellerini ve yolları kesmişlerdir.

Japonyanın Çin harbi dolayısile masrafı

Tokyo 1 (A.A.) — Şimalî Çin ihtilâfı dolayısile ihtiyar edilen masrafları karşılamak üzere hükûmet meclise üç yüz milyon yenlik bir munzam bütçe daha tevdi etmeği derpiş etmektedir.

Tokyo borsasında menfi hareketler

Tokyo 1 (A.A.) — Assahi gazetesine göre hükûmet birkaç güne kadar spekülâsyonu şiddetli bir kontrol altına almak ve hayat pahalılığile mücadele etmek üzere bir kararname neşredecektir.

Kararname ile yirmi kadar madde bilhassa madenler, yiyecek içecek, yün, hububat ve odun istihdaf edilmektedir.

Assahi gazetesi şimalî Çindeki vaziyet dolayısile bu tedbirin elzem olduğu kanaatindedir.

Dün borsada fiatlar mahsüs derecede düşmüştür.

Çinin boykotaji dolayisile yalnız ihracat malları değil bütün esham ve tahvilât da kıymetten düşmüştür. Bu hal şiddetli bir kontrol tesis edileceği hakkında dolaşan haberlere atfedilmektedir.

Çin işlerinin süratle halledileceği hakkında borsada başlangıcda izhar edilen nikbinane ümidler kaybolmuştur.

Japonlar ilerliyor

Londra 1 (Hususî) — Bugün Çinden gelen haberlere göre Japon askerleri muvaffakiyetli yürüyüşler yapmışlar ve birçok Çin şehirleri hiç mukavemet etmeden teslim olmuştur.

Japonların ileri harekâtı

Şanghay 1 (A.A.) — Royter Ajansı bildiriyor:

Yarı resmî mahfiller, şimale doğru yürüyen Çin merkezî hükûmet kıtaatının Çanghsintien Luliho'ya eriştiklerini ve bu suretle geniş mikyasta muharebe tehlikelerini tekrar ihdas ettiklerini bildiriyorlar

Brükseldeki feci tayyare kazası

Roterdam - Brüksel - Paris arasında muntazam posta seferleri yapan tayyarelerden biri Brüksel civarında düşmüştür. Tayyarede bulunan 15 yolcu ve dört müstahdem yanmışlardır. Resmimiz düşen tayyarenin enkazını gösteriyor.

Radyolardan alınacak ücret

Ücret tarifesi Vekiller Heyetince tasdik edildi

[Baştarafı 1 inci sahifede]

5 — Nüfusu on binden az olan yerlerde, umuma mahsus kahvehane, kıraathane, pastane, lokanta, birahane, kazino, sinema, tiyatro, dans salonu ve barlarda, otellerin umumî salon ve bahçelerine mevzu tesisattan 10 lira,

6 — 10 ilân 100 bin nüfuslu şehirlerde 5 numaralı fıkrada sayılan umuma mahsus mahallerde mevzu tesisattan birinci sınıf için 20, ikinci sınıf için 10 lira,

7 — 100 ilâ 250 bin nüfuslu şehirlerde gene 5 numaralı fıkrada sayılan umuma mahsus mahallerde mevzu tesisattan birinci sınıf için 30, ikinci sınıf için 20, üçüncü sınıf için 10 lira,

8 — Nüfusu 250 binden fazla olan şehirlerde 5 numaralı fıkrada sayılan umuma mahsus mahallerde mevzu tesisattan birinci sınıf için 50, ikinci sınıf için 30, üçüncü sınıf için 20, dördüncü sınıf için 10 lira,

9 — Halkevleri, spor kulübleri, askerî kulüb ve mahfiller, hastaneler, mekteblerle belediyelerin menafii umumiyeye hâdim tesisatından 5 lira,

10 — Spor kulüblerile askerî kulüb ve mahfillerden gayri kulüblere, bankalara ve telsiz alıcısı satan müesseseler, mevzu tesisattan nüfusu on binden az olan yerlerde 10, on bin ilâ yüz bin nüfuslu şehirlerde 30, iki yüz elli binden fazla nüfuslu şehirlerde 50 lira,

11 — Yukarıdaki fıkralarda sözü geçmiyen bilûmum tesisattan 10 lira,

Yukarıda yazılı ücretten beher tesisatın yalnız bir hoparlörü mevcud olduğuna göre tesbit edilmiş olup bu tesisattaki hoparlör adedi birden fazla olduğu takdirde her fazla hoparlör için yüzde 25 nisbetinde fazla ücret alınacaktır.

5 numaralı fıkrada sayılan umumî mahaller, mahallî belediyelerce tasnif edilmemişse birinci sınıf ücrete tâbi tutulacaktır.

Hususî tesisat

Matbuat, borsa gibi müesseselerde haberleri almağa yarıyan hususî tesisattan keza beher malî sene için 10 ilâ 100 bin nüfuslu şehirlerde 50 ve yüz binden fazla nüfuslu şehirlerde 100 lira ücret alınacaktır.

İlân, reklâm ve transmisyon

Posta, Telgraf ve Telefon idaresinin telsiz postalarının biri vasıtasile ilân ve reklâmlardan beher defası için kelime başına bir günlük ilânlardan 30, üç günlüğünden 25, 12 günlüğünden 20, bir aylığından 15 ve üç aylığından da 10 kuruş ücret alınacaktır.

Transmisyonlardan beher saat ve kesri için altmış lira ücret alınacaktır. Ancak, gerek devlet müesseselerinin, gerek hususî müesseselerin yaptıracakları bu transmisyonlar için stüdyo ile transmisyon yapılacak mevkiler arasındaki tesisat alâkadar müesseselere aid olacaktır.

Safranbolu köylerinde bir yangın

Safranbolu (Hususî) — Ulus nahiyesinin Kalecik köyünde çıkan bir yangın neticesinde üç ev kâmilen yanmış, içinde bulunan 15 koyun, 3 inek ve 1 dana da kurtulamadığı için alevler içinde can vermişlerdir.

M. Turhanın eserleri

1 — Kadın Avcısı.
2 — Cem Sultan.
3 — Timurlenk.
4 — Tarihte Türkler için büyük sözler.
5 — Akından Akına.

Bunlar, tarih ve edebiyatseverlerin kitabhanelerini süsliyecek nefis bir koleksiyon teşkil eder.

Duymadıklarımız ve bilmediklerimiz

Beyinsiz iş adamı

Kafatası ameliyatlarında büyük bir şöhret kazanan mütehassıs doktor Halstead, bir hastanın beyninde hasıl olan uru çıkarırken, beyninin takriben dörtte üçünü kesip almağa mecbur olmuştu. Tıb mehafili, bu ameliyattan sonra, hastanın, aklî melekâtını hemen tamamen kaybedeceğini ve ömrünün sonuna kadar aptal aklacağını iddia ediyordu. Halbuki, doktor Halstead'ın etıbba cemiyetine verdiği son bir rapor, bu iddianın tahakkuk etmediğini ve hastanın, aptal olmak, melekâtı akliyesini kaybetmek şöyle dursun, eskisinden daha fazla zekâ gösterdiğini meydana koymuştur.

Filhakika, yapılan tahkikat; hastanın, ameliyattan sonra ve iyileşir iyileşmez iş hayatına atıldığını, geniş mikyasta muamelelere giriştiğini ve az zaman zarfında büyük paralar kazandığını göstermiştir.

Hayatta muvaffakiyet temini, zekâ için kabul ettiğimiz ölçülerden biri olduğuna göre, bu hastanın iş hayatında birdenbire zengin olacak kadar kudret göstermiş olması, beyninin cevher noksanile makûsen mütenasib bir zekâ seviyesine yükseldiğine delil sayılabilir. Amma, bir cihet münakaşa edilebilir. Acaba, hasta, giriştiği büyük işlerin akıbetini önceden sezecek kadar büyük bir zekâ eseri mi göstermiştir, yoksa, beyninden kaybettiği cevher, onu giriştiği muazzam işlerin tehlikesini göremiyecek kadar aptallaştırmış mıdır?

Kaza koleksiyoncusu

35 sene içinde, başından tam 200 kaza geçen James Geelan ismindeki İngilizi, bir müddet evvel, bu sütunlarda, okuyucularıma tanıtmıştım. Bu biçare adamdan bugün gene bahsetmek lâzım geldi. Çünkü bu profesyonel kazazede, son günlerde yatmakta olduğu hastanede, Amerikanın en mühim radyo şirketlerinin birinden, güzel bir teklif almıştır. Hastaneden çıktıktan sonra, başından geçen felâketleri radyoda anlatması için kendisine mühim bir ücret verilecektir.

James Geelan, bugün 61 yaşındadır. Başından geçen kazaların içinde otomobil, araba, tren, tramvay çarpmaları sayılamıyacak kadar çoktur. Sol ayağı, odun yararken kazara isabet eden bir baltanın açtığı yara neticesinde kesilmiştir. İki kolu, bir ot ambarından düşme neticesinde kırılmıştır.

Kendi dikkatsizliği yüzünden geçirdiği bu nevi kazalar yetişmiyormuş gibi, başkalarının dalgınlığile uğradığı kazalar da vardır. Meselâ, bir gün, bir hastanede, vücudünden, yanlışlıkla kan alıp bir hastaya nakletmişlerdir. Halbuki asıl vücudüne kan nakledilecek olan hasta James'in kendisi, kanını verdikleri hasta da, ona kan vermesi icab eden kimse imiş.

Şimdi hastanede yatmasına sebeb olan hâdise, gene bir otomobil kazasıdır. James Geelan, bu kazayı da ölümsüz atlatacağına emin, biran evvel çıkıp radyo şirketi veznesi önünde arzı endama hazırlanıyormuş.

«Bazan felâketin de olurmuş hayırlısı!»

Sözünün doğru olduğuna inanacağım geliyor.

Kendine beyhude yere eziyet ediyor

NEVROZİN

Varken ıstırab çekilir mi ?

BAŞ, DİŞ ağrıları

ve üşütmekten mütevellid bütün ağrı, sızı sancılarla nezleye, romatizmaya karşı :

NEVROZİN

icabında günde 3 kaşe alınabilir.

Dahiliye Vekâletinden:

1 — Vilâyetlerevi meydanında yaptırılacak Pergolarla Şeref halleri, taş merdiven ve istinad duvarları inşaatı kapalı zarfla ve vahid fiatla eksiltmiye konmuştur.

2 — Muhammen keşif bedeli 102,700 lira 40 kuruştur.

3 — Eksiltme 11/8/1937 çarşamba günü saat 15,30 da Vekâlet binasında toplanan Satınalma Komisyonunca yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 6385 lira 00 kuruştur.

5 — İstekliler bu işe aid şartname, proje ve evrakı 5 lira 15 kuruş mukabilinde Vilâyetler İdaresi U. Müdürlüğünden alırlar.

6 — İstekliler Nafıa Vekâletinin 1937 senesi için, muteber müteahhidlik vesikasile Dahiliye Vekâletinden alacakları vesikayı ve kanunî vesaiki ibraza mecburdurlar.

7 — İstekliler teklif mektublarını 3 üncü madede yazılı saatten bir saat evveline kadar Vekâlet Satınalma Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde teslim ederler.

8 — Posta ile gönderilecek teklif mektublarının 7 nci maddede yazılı saatte Komisyon Reisliğine gelmiş bulunması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «2289» (4585)

PERTEV ÇOCUK PODRASI

Alelâde TUVALET veya TALK pudrası değildir. O bilhassa çocuklar için hazırlanmış ve çocuk hıfzıssıhhasına tatbikan yapılmıştır.

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

kullanan analar onu reklâm etmeği memleket borcu bilmekte ve bize hergün binlerce teşekkür mektubu göndermektedir

Gebze Kaymakamlığından:

1 — Gebzede bedeli keşfi 15590 lira 83 kuruş otuz bir «31» göçmen evile Darıcada yapılacak 8946 lira 30 kuruş bedeli keşifli 22 göçmen evi ve Orhanlı köyünde yapılacak 1299 lira 67 kuruş keşifli 3 göçmen evi temmuzun 28 inden itibaren 20 gün müddetle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Orhanlı köyünün muvakkat teminatı 97 lira 47 kuruş, Darıcanın muvakkat teminatı 670 lira 97 kuruştur. Gebzede yapılacak evlerin muvakkat teminatı 1169 lira 31 kuruştur.

3 — Eksiltmenin ihalesi ağustos ayının 17 nci salı günü saat 15 te Gebze Kaymakamlığında müteşekkil Komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Orhanlı ile Darıcadaki evler açık eksiltmeye, Gebzedeki evleri kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. Kapalı zarfların ihaleden nihayet 2 saat evvel gönderilmesi ve isteklilerin kanunî vasıfları haiz olmaları, vesikaları bulunmaları şarttır.

5 — Daha ziyade tafsilât almak ve şeraiti görmek istiyenlerin Gebze İskân Dairesine müracaatleri ilân olunur. (4719)

HACI RAŞİD

«Cumhuriyet» in milli sergüzeşt romanı : 64

— Konudan komşudan bir haber var mı Melâhat?

Diye sordu. Kadın hayretle:

— Ne haberi? dedi.

— Gelen giden, soran, tanıyan, anlıyan?..

— Hiç kimseden haberim yok. Haftada bir, on günde bir başımı bu mahzenden dışarıya çıkarıyorum. Ne benim dünyayı gördüğüm var, ne de dünyanın beni gördüğü var...

— Çok güzel sevgilim... Demek ki mes'udsun!..

Kadın, fersiz gözlerini bu soğuk istihzanın bir mukabelesi olarak meçhul adama çevirdi. Cırlak bir sesle:

— Alay mı ediyorsun?

Dedi. Beriki kadının birdenbire kızdığını görerek cevab vermedi ve lâkırdıyı başka bir vadiye dökmek istiyerek:

— İşlerim düzelir gibi oldu. Sanırım yakında tekrar bir yazıhane ve muayenehane açacağım. O zaman sana güzel bir ev almak boynumun borcudur.

Aralarında bir iki dakika süren bir sükût oldu. Kadın kendisine uzatılan sigarayı derin derin çekerek birkaç nefeste bitirmişti. Yere atarak ayağile söndürdükten sonra:

— Söyle bakalım beyefendi. Bu gece ziyaretinizin sebebi nedir?

— Hiç... Sebeb yok. Daha doğrusu seni görmek ve hatırını sormaktan başka sebeb yok.

Kadın ümidsiz ve müstehzi:

— Bu lâkırdılara inanırım mı sanıyorsun?

Dedi.

— Neden inanmıyorsun? Senelerdenberi seni ziyaretimin başka sebebi var mıydı? Seni unuttum mu? Unutamam. Artık senden ne beklerim ki ikide bir seni ziyaret edeyim?.. Demek ki seni ziyaretim ancak seni göreceğim geldiği içindir. Ben seni unutamadım, nasıl ki sen de beni unutamadın. Yalan mı?

— Doğru... Netice doğru... Fakat sebebler doğru değil.. Ben seni unutamadım. Çünkü beni evimden, barkımdan, saadetimden, rahatımdan, servetimden eden sensin. Ben artık başka kimseyi göremiyecek bir hale geldim. Kimsenin yüzüne bakamıyacak hale geldim. Bana kocamı öldürten, onun malına, servetine benim vasıtamla konan ve beni kâh güzellikle ve gönlümü alarak, kâh mecbur ederek polisle tehdid ederek kendine bağladın. Seneler geçti. Bir müddet Harbiyede, Şişlide temizce apartımanlarda oturdum. Bana benim paramla bir müddet bakıyordun. Sonra yavaş yavaş benim param bitince sen bir dalavere ile kazandığın paradan bana üç beş kuruştan fazla birşey koklatmadın.

— Üç beş kuruş ha... Senelerce sana verdiğim para üç beş kuruştan mı ibarettir?

— Hayır, bütün seneler zarfında verdiğin paraları toplarsan belki üç beş lira eder...

— Kabul... Bütün servetini kaybettiğin günden sonra sana verdiğim para üç beş liradan ibaret olsun. Fakat demek ki vermişim ve demek ki seni yüzüstü bırakmamışım; değil mi? Bunu dahi benim sana merbutiyetimin bir delili telâkki etmiyor musun?

— Hayır... Sende merbutiyet kelimesinin bir tek manası vardır: Kendisinden bi menfaat beklenilen şahsa karşı hissedilen temayül.

Meçhul adam alaycı bir kahkaha salıverdi:

— Bunak karı... Hâlâ inad ediyorsun. Yahu, ben senden ne bekliyorum?.. Ne beklerim? Nen var?... Haydi paran, malın, mülkün kalmadı.. Zekândan dirayetinden istifade edebilir miyim sanıyorsun?

— Tabiî değil mi?.. Beni kendi melanetlerine alet etmekten ümidin kesilmemiştir. Hâlâ o ümidin olduğuna eminim. Bir de ne olur, ne olmaz. Belki, beni arayıp sormazsan seni gidip haber veririm; diye korkuyorsun...

Beyaz saçlı, acuze karının karşısında ellerini uğuşturan adam birdenbire yerinden fırladı.

— Ne? Beni haber mi verirsin?... Kim, sen mi?

— Hayır, haber vereceğim diye korkarsın, demek istiyorum...

— Ben mi?

Yırtık, uzun, ortalığı çınlatan bir kahkaha duyuldu. Erkek, bu boş ve yarı karanlık odada yarı müstehzi, yarı tehdidkâr ve asabi bir aşağı bir yukarı dolaşıyor; o sırada ayağı, delikler arasına takıldıkça asabiyetle duruyordu.

— Demek ki bu senin aklından geçiyordu ha... Bunak karı...

— Evet, geçiyordu... Burada yalnız başıma, kimseye görünmemek, dünyayı ve güneşi görmemek için başını şu samanların arasına sokarak, ağzıma şu kuru ekmekten başka birşey koymadan yaşadığım günler kendimi öldürmek tertiblerini düşündüğüm gibi seni öldürmek, seni haber vermek, seni yakalatıp hapis ettirmek, sonra arada bir seni ziyarete gelerek nihayet göçüp gitmek tedbirlerini de düşünüyordum.

— Bari bu tedbirin sağlam mı? Sakın bu kazdığın çukura kendin düşmeyesin?

— Hayır, merak etme. Benim gibi görmüş, geçirmiş, tahsili ve seyahatlerle birçok görgüsü olan bir kadın başka yapacak birşey olmayınca intikam almanın da en iyi yollarını bulur.

— O halde Melâhat Hanımefendi, beni derhal polise teslim ediniz. Çünkü sizin için ilk ve son fırsat şu dakikada mevcuddur; sanırım. Madem ki benim kim olduğumu, nerede, yahud nerelerde ne isimler, kıyafetler, meslekler altında yaşadığımı bilmiyorsunuz. Ancak şu dakikada teslim edebilirsiniz. Yoksa bütün hulyalarınız suya düşecek hanımefendi.. Ve dediğim gibi kazdığınız kuyuya zati âliniz düşeceksiniz...

Acuze bir teneke sesi gibi garib bir sesle güldü:

— Müsaade et de Samoilof veya Süleyman Rahim Bey... Biraz da ben güleyim.

Ayaktaki adamın gözleri bir anda iki cehennem ocağı gibi ateş püskürerek acuzeye çevrildi. Olduğu yerde mıhlandı, kaldı. Elleri takallûs etti ve iki yanına sarkılı kaldı.

— Ne? dedi. Ne dedin? Süleyman Rahim mi? Kim bu Süleyman Rahim? Neler uyduruyorsun bunak, rezil karı... Şimdi gırtlağını sıkarak seni bir köpek gibi geberteyim mi?

Ve iki adım attı. Parmakları demir çember gibi kocakarının gırtlağına yaklaşırken o yerinden kımıldanmaksızın duruyor, hatta kıs kıs gülüyordu.

(Arkası var)

Dünkü spor hareketleri

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Galatasarayla Beykozun iştirak ettiği dörtlük klâsik teknelerin yarışı da çok heyecanlı oldu. Neticede Beykozlular yarım tekne boyu farkile rakiblerini geride bırakmağa muvaffak olarak birinci oldular.

Taksim stadyomunda

Taksim stadyomunda merasimle müsabakaları seyir için 6 bin seyirci toplanmıştı. Davetlilere tahsis edilen balkonda Millî Müdafaa Vekili General Kâzım Özalp, General Ali Hikmet, Receb Peker, eski Maarif Vekili Esad ve birçok meb'uslarımız bulunuyorlardı.

Merasim, bir tabur uzunluğunda ve her çeşid sporcudan terekküb eden bir kafilenin başında giden 189 uncu alay bandosunun çaldığı havalara ayak uydurup kulüb binasından hareket etmesile başladı. Sporcular evvelâ Taksimdeki Atatürk abidesinin etrafını çevrelemek için durdular. Gazetemiz Tahrir Müdürü ve eski Galatasaraylılardan Abidin Daverle Ercümend Ekrem Talunun sarı - kırmızı çiçeklerden yapılmış çelengi mahalli mahsusuna koymalarından sonra sporcular Atatürkün sağlığına bağırdılar. Müteakiben kafile yürüyüşüne devam ederek yan kapıdan stadyoma girdi ve tribünlere karşı saffı harb nizamında durduktan sonra selâm vaziyetinde sancak çekilme merasimi yapıldı. Kulübün reisi Keşşaf Saim idare heyetile Galatasaraylılar namına misafirlere teşekkür ettikten sonra bundan sonraki bayramlarda terkedilen millî sporlarımızı da yapmağa çalışacağını vadetti ve sözlerini şu suretle bitirdi:

«— Ulu cumhuriyetimizin ve sporun en yüce hâmisi olan Partimizin bize ve bütün Türk sporculuğuna gösterdiği yoldan şaşmıyarak daima iyiye ulaşmağa azmettiğimizi ilân ederken, en Ulu Türk evlâdını saygılarla anar, hepinizi binlerce şehid sporcu namına bir dakika ayakta sükûta davet ederim.»

Nihayet Çoban Mehmedin taşıdığı ve futbol birinci takımından Necdetle Haşimin muhafaza ettikleri sancağın peşinden gelen kulübün ileri gelenleri, atlet kızlar, denizciler, eskrimcılar, atletler, basket ve voleybolcular, güreş ve futbol takımlarından mürekkeb koca kafile bandonun resmigeçid havasına muntazam ve sert bir tarzda ayak uydurarak çok alkışlanan bir geçiş yaptılar.

Atletizm müsabakalarının neticeleri

Bundan sonra atletizm müsabakaları yapıldı. İlk hareketi kızların 100 metro final yarışı teşkil etti. Bunda Nezihe 15 2/10 luk bir derece ile birinci, Tayyar ikinci, Mukaddes üçüncü oldular. Nezihenin bu derecesi ilk Türkiye rökoru sayılacaktır.

1500 metro: Bu yarışı Balkan şampiyonu Yorgakopulos çok rahat bir koşudan sonra 4.17 lik bir derece ile kazandı. Kuidis de Artini yarışın son metrolarında geride bırakarak ikinci oldu.

Kızlar arasında 800 metro: Bu yarışta Kadriye 3.11 7/10 ile birinci, İfakat, ikinci Nuran üçüncü oldular.

400 metro sürat: Bu müsabakada Yunanlı Skiadis 53 8/10 ile birinci, Firuzan ikinci, Fahri üçüncü oldular.

Yüksek atlama: Bu müsabakada atletlerimiz Yunanlı Sevestekoğlunu 1.70 ile dördüncülükte bıraktılar. Polat 1.80 metro ile birinci, Necdetle Faik de 1.75 şer metro ile ikinci ve üçüncü oldular.

Cirid atma: Bu müsabaka da hayli heyecanlı oldu. Neticede Rasim 52 metro ile birinci, Necdet de 49 metro ile ikinci oldular.

200 metro sürat: Bu yarışı iyi bir formda olduğunu bir gün evvel gösteren Raif 23 1/10 luk bir derece ile kazandı. Nazmi ikinci, Kâzım da üçüncü oldular.

Kızlar arasında 4 × 100 sürat yarışı: Bu yarış kırmızı, sarı ve maviye ayrılan üç takım arasında yapıldı. Neticede Nezihe, Tayyar, İfakat ve Handandan mürekkeb kırmızı takım 1.6. 3/10 luk bir derece ile birinci geldi.

100X200X400X800 Balkan bayrak yarışı Türk ve Yunan takımları arasında yapıldı. Neticede Galib, Mehmed, Galib ve Halûktan mürekkeb Türk takımı yeni bir Türkiye rökoru yaparak yarışı kazandı. Derece: 3.34 9/10 dur.

Bundan sonra Matbuat takımile Galatasaray mütekaidleri sahaya çıktılar.

Matbuat takımı galib

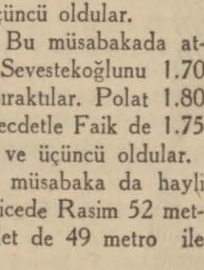

Abidin Daver

Dün Taksim stadyomundaki spor hareketlerinin en ziyade alâkayı celbedeni Matbuat takımile Galatasaray mütekaidleri arasındaki futbol maçı oldu. Fakat «Galatasaray mütekaidleri» denildiğine bakıp da sahaya yaşı ilerlemiş ve binaenaleyh oyunu istidlâl etmeyin.

Balkan bayrak rökorunu kıran takım

Dün matbuatın işten güçten baş alamadığı için biraz semirmiş oyuncuları karşısına çıka çıka Galatasarayın şunun şurasında daha üç sene evvelki birinci takımı çıktı. Bürhanlar, Vahyiler, Ercümendler, Vedad Abudlar ve saire ve saire...

Foto Namık

Bunlar mütekaid değil, başı dara geldiği zamanlarda Galatasarayın hâlâ kapılarını çalacağı «sabık» la «müstakbel» arasındaki tuhaf vaziyette bulunan oyunculardır. Ve takımlar sahaya dizildikleri zaman hepimiz Matbuat'ın hiç değilse dörde karşı birle mağlûb olacağına kanaat getirmiştik. Galatasarayın bu futbol ayakkabısını henüz atmamış oyuncularına karşı bizim takım şu şekilde karar kılmıştı:

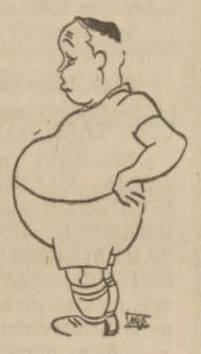

Refik Osman

Namık (Cumhuriyet) - Refik Osman (Top), Ercümend Kemal (Cumhuriyet)-İzzet Muhiddin (Haber), Ahmed Adem, Naci Sadullah (Son Posta) - Salâhaddin (Cumhuriyet), Sedad (Ajans), Osman Münir (Haber), Rüştü Bekir (Tan), İhsan Arif (Cumhuriyet).

Gazeteciden ziyade Galatasaraylı olduğuna Matbuat takımına verdiği bir «şaka» penaltisile hükmedilebilecek olan arkadaşımız Abidin Daverin idaresinde başlıyan oyunun 20 dakikalık ilk kısmında da kimse birşey yapamadı. Yarım saatlik bir istirahatten sonra takımlar tekrar sahaya çıktıkları zaman oyun daha hızlı bir şekilde başladı. Ve bir an topun Galatasaray kalesine nadir gidişlerinden birinden istifade eden Sedad tuttu bir gol atıverdi. Bundan sonra Galatasarayın ve hakemin bütün çalışmaları bir netice vermedi. Oyunun sonuna doğru hakem hautparleur'le Matbuat aleyhine bir penaltı vereceğini bildirdi. Biraz sonra verdi de. Fakat bereket versin bizim Namık - eski Vefanın emektar Namığı - fotoğraf çekmekten hiç şüphesiz daha büyük bir meharetle topu ayaklarına çarptırmayı bildi. Oyun da bu şekilde Matbuat takımının bire karşı sıfırla galebesile bitti.

İzzet Muhiddin

Matbuat kalesinde heyecanlı bir an

Bundan sonra yapılan Galatasaray - Admira maçını da seyreden bir dost stadyomdan çıkarken:

«— Anlaşılan bugün gene Galatasarayın mağlûbiyet günü.. Matbuata da yenildikten sonra...» diyor ve bir takım düşüncelere dalıyordu.

Admira: 4 - Galatasaray: 1

Sıra günün ciddî futbol müsabakasına gelmişti. Dün beyaz forma ve beyaz pantolon giyen Viyanalılar evvelâ sahaya çıkıp halkı selâmladılar. Mutad merasimden sonra takımlar karşılıklı dizildikleri vakit Lûtfi, Reşad, Ekrem, Necdet ve Gündüzün sarı kırmızı takımda bulunmadıkları görüldü.

Admira'nın sekiz beynelmilel oyuncu bulunan Platzer - Şal, Mariçka - Urbanek, Giser, Makkadlek - Hayneman, Stoyber, Şillir ve Vogl I den mürekkeb ful takımına karşı Galatasaraylılar çok - tandır oynatmadıkları veya genc takımlarda alıkoydukları futbolculardan Avni-Mithat, Salim - Süavi - Japoni, Eşfak-Küçük Bülend, Haşim, Bülend, Süleyman ve Salâhaddinden mürekkeb bir takım yapmış bulunuyorlardı.

Ahmed Âdemin hakemliği altında cereyan eden maçın birinci devresinde Galatasaraylılar rüzgârı beraberlerine almış bulunuyorlardı. Buna rağmen misafirler derhal futbol üstünlüklerini bariz bir şekilde gösteren bir oyun tutturdular. Sarı kırmızılıların zorla, pek çok kuvvet sarfederek inkişaf ettirmek istedikleri akınları Admira'lılar kolaylıkla ve göze güzel görünür bir şekilde yapıyorlardı.

Admira'lılar bütün oyun imtidadınca topu hiç bekletmeden paslaşmakla, müsaid vaziyette bekliyen arkadaşları arasında en iyisini çabucak seçmekle, mükemmel top kontrolu, mükemmel vuruşlarla futbolun ne biçim oynanması icab ettiğini adeta ders şeklinde bizim çocuklara ve seyircilere gösterdiler.

Buna mukabil Galatasaraylılar da ikinci devrede, ikinci golü yiyinciye kadar, asıl oyuncularının mühim bir kısmından mahrum bulunmalarına rağmen, kendine göre cidden güzel oynadı. Fakat tecrübe ve bilhassa sonlara doğru, mevsimin ilerilemiş olmasından, nefessizlik yüzünden, güzel oyunundan iyi bir randıman alamadı.

Admira'nın birinci golü

Başlangıcdan itibaren iyi bir oyuncu olduğunu gösteren sol açık Vogl I kornerden çektiği topu kimseye dokundurmadan Galatasaray kalesine sokarak takımına birinci golü kazandırdı. Bu oyuncunun müteakiben çektiği korner de kale direğine çarparak gol olmadı ve ondan sonra da kaç korner çektiyse hepsi Galatasaray kalesi için tehlike oldu.

Galatasarayın golü

Devrenin bitmesine iki dakika kala güzel bir akın yapan Galatasaraylılar, hasımları gibi hareket ederek yani kale önünde işi şahsiyata dökmeden, topu bir çok defalar en müsaid vaziyette bulunan arkadaşa geçirdiler. Nihayet küçük adaşından gelen pasa hafif bir dokunuş yapan Bülend takımını 1-1 berabere vaziyete getirdi ve biraz sonra birinci devre bu şekilde bitti.

İkinci devre

Galatasaraylılar ikinci devreye Mithatın yerine Suaviyi, onun yerine de genc takımdan Bediiyi alarak çıktılar.

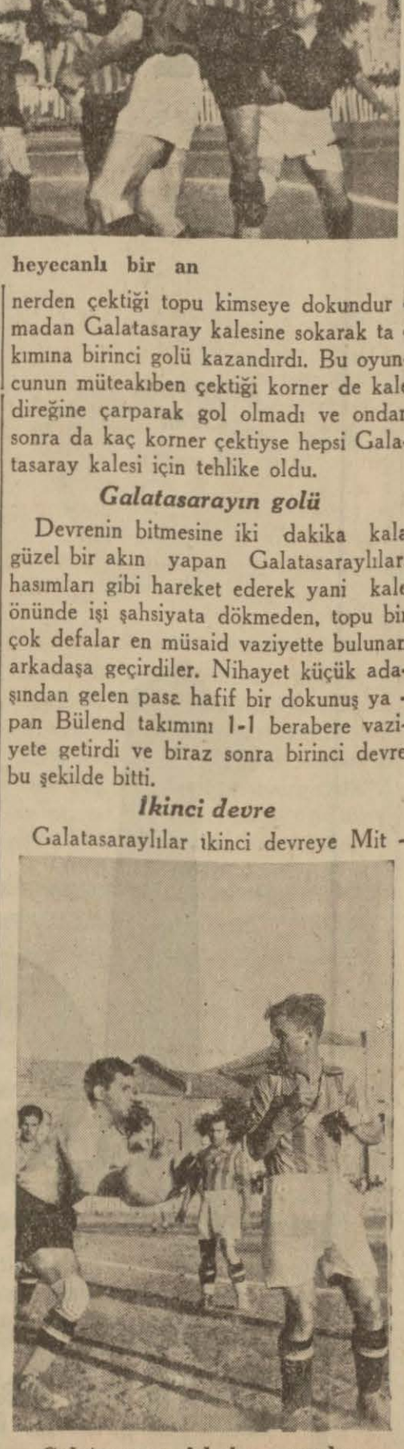

Galatasaray - Admira maçından

Oyun, on beş dakika müddetle çok zevkli ve karşılıklı akınlar arasında geçti. Fakat yukarıda da söylediğimiz gibi Admira'lılar sarı kırmızılılara nisbetle hem takım, hem de ferd itibarile üstün gözüküyorlardı.

Viyanalı sağ müdafiin demir gibi bir şütle frikikten attığı ikinci gol üzerine Galatasaray takımı gevşer gibi oldu. Bununla beraber; akın esnasında Admira kalesi önlerinde Haşimle Bülende üstüste iki favul yapılması Galtasaraylılar lehine bir penaltı ile neticelendi. Fakat Japoninin attığı penaltıyı Platzer kurtarmağa muvaffak oldu.

Bundan sonra misafirler yavaş yavaş frenleri gevşetir gibi gittikçe açıldılar ve Vogl I vasıtasile iki gol daha atarak oyunu 1-4 galibiyetle bitirdiler.

Admira takımında aksıyan taraf, hat veya oyuncu yoktu. Galatasaray takımındaysa Avni, Salim, Eşfak ve Haşim arkadaşlarına nisbetle daha iyi oynadılar.

Maçtan sonra müsabakalarda birinci, ikinci ve üçüncülük kazanan müsabıklara General Kâzım Özalp tarafından madalya ve kupaları verildi ve bu güzel spor günü de bu suretle bitti.

Bu gece güreş müsabakaları yapılacak

İlk müsabakalarını evvelki gün yapıp 5 - 1 mağlûb olan Yunan güreşçileri bu akşam Taksim stadyomunda saat sekizde Galatasarayın takviye edilmiş güreşçilerile bir intikam maçı yapacaklardır.

Millî atletler kampa gidiyorlar

Sekizinci Balkan oyunları hazırlıkları vesilesile yapılan atletizm müsabakalarından sonra millî takım namzedleri bugün Kadıköyde açılacak olan kampa gideceklerdir. Atletlerimiz bugünden itibaren bütün çalışmalarını Kadıköyde yapacaklardır.

Dün yapılan at koşuları

Dünkü at koşuları geçen haftaya nisbeten daha kalabalıktı. Hergün yeni yeni atların gelmesi koşulardaki bahsi müşterek oyununu çok hararetli bir safhaya sokmuştur. Günün en büyük koşusuna İngiltere Büyük Elçisi Sir Persi Loren'in Moda ismindeki kısrağı dahi yazılı olması bu koşunun bahsi müşterekini daha iddialı yapmakta iken tam koşuya gireceği sırada bir kaza neticesinde elden kaçan başka bir atın çarpması dolayısile maatteessüf yaralanan Moda koşuya iştirak edememiş ve bütün atçı ve seyircileri müteessir etmiştir.

Koşuların neticesi

Birinci koşu: Halis kan Arab atlarına mahsustu. Bu koşuyu kazanan at 600 liraya satılıktı. Mesafe 2000 metro. Mükâfat 110, 30, 15 lira idi.

Birinci Sarıkuş 60 kilo Talât Tevfik, ikinci Ünlü 60 kilo, üçüncü Lale. Plâse olmıyanlar Doğan Bulut. Atlar arasında mesafe yarım boy, iki boy. Zaman 2,26. Bahsi müşterek Ganyan 300, plâse birinci 150, ikinci 130. Satılığa çıkarılan Sarıkuş 600 liraya sahibine kaldı.

İkinci koşu: Üç yaşında ve sene zarfında 500 lira kazanmıyan yerli halis kan atlara. Mesafe 1800 metro. Mükâfat 280 lira. Yalnız bir at koştu. Dafya. Ahmed Atman.

Üçüncü koşu: Halis kan Arablara mahsus. Mesafe 2400 metro. Mükâfat 120, 45, 20 lira idi.

Birinci Vural 61 kilo Şükrü Koşak, ikinci Benliboz 65 kilo, üçüncü Tan. Plâse olmıyanlar Ünlü. Bir kafa, iki boy. Zaman 2,53. Gaman 725, plâseler birinci 300, ikinci 250 kuruş.

Dördüncü koşu: Handikap. Halis kan İngiliz atlarına mahsus. Mesafe 2000. Mükâfat 245, 50, 20 lira idi.

Birinci Novice 63 kilo Prens Halim, ikinci Girgin 58 kilo, üçüncü Başkan 38 kilo. Plâse olmıyanlar Bekâr, Nansuk. Çok kolay, bir at boyu. Bahsi müşterek Gaman 500, plâseler 300, 50 kuruş. Zaman 2,09.

Beşinci koşu: Handikap. Yerli yarım kan İngilizlere mahsus. Mesafe 1400 metro. Mükâfat 180, 50, 25 lira idi. Birinci Ülker 51 kilo Rifat, ikinci Sevim 48 kilo, üçüncü Sada 52 kilo. Plâse olmıyanlar Bagart, Buca. Zaman 1,38. Gaman 600, plâseler 130, 120 kuruş. Çifte bahis 11 lira vermiştir.

Barutgücü takımlarının yaptığı maçlar

Dün Bakırköyünde Barutgücü sahasında binden fazla seyirci önünde müteaddid futbol maçları yapılmıştır. Barutgücü genc takımı Yeniköy spor takımını 5-2, Barutgücü B takımı da Akınspor B takımını 3-0 mağlûb etmiş, Barutgücü A takımı da takviyeli Akınspor A takımile 3 - 3 berabere kalmıştır.

Millî takımımız dün Belgradda 3-1 yenildi

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Maç esnasında Türk takımının sağ açığı Niyazi kaşından hafifçe yaralanmıştır. Yugoslav takımından da 3 oyuncu sakatlanmıştır. Bunlardan birisinin yarası ağır olduğundan hastaneye kaldırılmıştır.

Yarın (bugün) İstanbul - Belgrad şehir takımları karşılaşacaktır.

Mehmed SÜLEYMANPAŞİÇ

Ajansın verdiği tafsilât

Belgrad 1 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Türkiye - Yugoslavya beynelmilel maçı bugün on beş binden fazla bir halk kütlesi önünde oynandı. Kalabalık arasında Belgradın bütün tanınmış simaları ve birçok hükûmet ricali göze çarpıyordu.

İki takım 17,15 te alkışlar arasında sahaya çıktılar. Türk - Yugoslav marşları çalındı ve mutad seremoniden sonra takımlar karşılıklı dizildiler. Türk millî takımı bugün şu kadro ile oynuyor:

Cihad - Hüsnü, Faruk, Reşad, Hasan, Fikret - Niyazi, Eaid, Rasih, Niyazi, Rebii.

Yugoslav millî takımı da şu şekilde sıralanmıştı:

Glasor - Higl, Matiçiç - Gajor, Kakotoviç, Tirnaviç - Vuyadinoviç, Leznik, Tomaçeviç, Popoviç, Ploş.

Yugoslavların ilk golü

Maçtan evvel iki taraf arasında bir anlaşma olmuş ve sade birinci devreye inhisar etmek üzere, her takımda iki oyuncu değiştirilebileceği kabul edilmiştir.

Oyuna Yugoslavlar başladılar. Fakat top süratle Türklerin ayağına geçti. Güzel bir akınla Yugoslavların kalesine indiler. Top ilk dakikalarda Yugoslav kalesi önünde oynanıyor. Dördüncü dakikada soliç Niyazi ayağına geçen güzel bir fırsatı kaybetti. İki dakika sonra Yugoslavlar bir iniş yaptılar ve solaçığın zayıf bir vuruşu, Cihadın lüzumsuz çıkışı yüzünden ağlara takıldı. Bu sayı Türk takımının maneviyatını pek sarsmadı.

Bunu oyunun mütevazin bir şekle girişinden anlamak kabil oluyordu. Dakikalar bu şekilde ilerlerken onuncu dakikada, sağaçık Niyazi ile Yugoslav sol muavini çarpıştılar. Niyazi sahayı terketmeğe mecbur oldu. Ve yerine Selim girdi.

Bu devrede oyun ekseriyetle ortada oynanıyor. İki taraf da kat'î bir tefevvuk gösteremiyordu. Yugoslavlar, oyunu havadan oynuyorlar, kafa hâkimiyeti yüzünden bu şekilde muvaffakiyet gösteriyorlardı. Türk takımında anlaşma noksanlığı göze çarpmaktaydı. Bu cihet bilhassa muhacim hattında kendini gösteriyor, Türk hücum hattı Yugoslav müdafaasını müşkül vaziyete sokarak gol çıkarmak imkânını elde edemiyordu.

40 ıncı dakikada orta muavin Hasanın yerine Rıza girdi ve devre 1-0 Yugoslavların lehine bitti.

... İkinci devre

İkinci devreye Türklerin bir hücumile başlandı.

Yegâne golümüz

Beşinci dakikada Rebiinin bir ortalayışı Rasihi buldu. Rasih, şarj yapan Yugoslav müdafiini, topu tutamıyarak Saidi geçirmek suretile atlattı. Saidin sıkı bir şütü Yugoslav müdafiine çarparak geri döndü. Rasih yetişti ve kuvvetli bir şütle takımına beraberlik sayısını kazandırdı.

Oyun, bundan sonra sert bir şekil almağa başladı. Hakem sık sık ihtarlar vermeğe mecbur kalıyor. Bu ihtarlar ekseriyetle Yugoslav oyuncular aleyhine olduğu için bir kısım seyirciler hakem ve Türk futbolcuları aleyhinde tezahüratta bulunuyorlar.

Onuncu dakikada Faruğun bir degajmanı kısa düştü, Yugoslav orta muavini topu sağ açığa geçirdi. Aşırtma bir ortalayışa Cihad gene hatalı bir çıkış yaptı ve bundan istifade eden sağiç bir kafa vuruşile Yugoslavyaya ikinci golü kazandırdı.

Oyun çok sert devam ediyor. Yere düşen oyuncular arasıra sıhhî yardım görüyorlar. Bir aralık Hüsnü ile Yugoslav merkez muhacimi çarpıştılar ve oyun üç dakikalık bir inkıtaa uğradı.

Oyun gene havadan devama başladı. Top gözle takib edilemiyecek kadar kaleden kaleye dolaşıyor. Farukla Reşadın anlaşamamaları Yugoslav sol açığına mütemadiyen sarkmak imkânı veriyor. Muhacim hattında da ahenk yok. Rasih imkânsızlık içinde çalışmak mecburiyetinde kalıyor ve Niyazinin faal yardımından başka istinad edecek hiçbir şeye malik değil.

30 uncu dakikada, seri bir atak yapan Yugoslav orta muhacimi Hüsnüyü atlattı ve sıkı bir şütle Cihada kıpırdamak imkânı vermeden topu üçüncü defa ağlara taktı.

Türk takımı üç dakika sonra ayni şekilde bir tehlike daha atlattı ve kale direği dördüncü gole mâni oldu. Maç bu suretle 3 - 1 Yugoslavların lehine bitti.

Oyun nasıl oldu?

Oyuna ekseriyetle Yugoslavlar hâkimdi. Topun havadan oynanması Türk takımı aleyhine oluyordu. Muhacim hattının ahenksizliği oyunun yükünü Türk takımının müdafaasına yığdı ve Yugoslavlar mütemadiyen hücum faikiyetini elde tutmak avantajını kazandılar.

Yugoslav gözile Türkiye - Yugoslavya millî maçı

Belgrad 1 (A.A.) — Avala Ajansı bildiriyor:

Yugoslav ve Türk takımları arasında büyük bir alâka ile beklenen beynelmilel maç bugün öğleden sonra on bin kişiden fazla bir kalabalık huzurunda oynandı.

17,15 te Türk takımı ve arkasında Yugoslav ekipi sahaya çıktılar. Sahada bulunan bando bu esnada iki dost memleketin millî marşlarını çalıyordu.

İki takımın kaptanları memleket renklerile yapılmış bayraklarını teati ettikten sonra İtalyan hakem başlama düdüğünü çaldı. Kaleyi Türkler kazanmış olduğu için topa ilk vuruşu Yugoslavlar yaptılar. Fakat akabinde Türk takımının sıkı bir hücumundan sonra Saidin çektiği şüt kale direğine vurarak neticesiz kaldı.

Yugoslavlar buna derhal mukabele ettiler ve 6 ncı dakikada sol açık Pleşe Yugoslav takımının ilk sayısını kaydetti.

24 üncü dakikada Türk kalesi önünde bir karışıklık husule geldi. Bundan istifade eden Yugoslav soliçi gol yapmak üzere iken Türk kalecisinin müdahalesi topu kornere gönderdi ve yapılan köşe vuruşu neticesiz kaldı.

36 ncı dakika: Türkler Yugoslav kalesi önünde bir karışıklık husule getirdiler. Fakat sağ müdafi vaziyeti kurtardı. Bundan sonra devrenin nihayetine kadar oyunun sürati neticesi olarak oyuncular biraz yorgunluk eseri gösterdiler ve 1-0 vaziyet ikinci devre başına kadar değişmeden devam etti.

İkinci devre daha başlangıçta pek hararetli ve sıkı olacağını vadediyordu. Daha altıncı dakikada bütün akıncı hattının güzel bir kombinezonundan istifade eden Türk orta muhacimi Rasih bir gol çıkararak takımlar arasında beraberliği temin etti.

Bu sayıyı müteakib Türk takımı bütün mevcudiyetile oynamıya başladı ve bu arada oldukça sertlikler göstermeğe başladı. Bu sert oyun ahaliyi sinirlendirdi. Bilhassa arka arkaya üç Yugoslav oyuncusunun ve arada sahadan beş dakika kadar ayrılmağa mecbur olacak derecede sol iç Popoviçin yaralanması memnuniyetsizliği arttırdı. Fakat hakemin gösterdiği enerji sayesinde bu hâdiselerin önüne geçildi. On ikinci dakikadan itibaren çok teknik bir oyun çıkaran Yugoslav takımı Türk kalesi için daimî bir tehlike teşkil etti. 13 üncü dakikada sol açık Pleşe takımına yeni bir sayı kazandırdı. 17 nci dakikada Yugoslav sağiçi yeniden bir gol çıkarmak vaziyetine girdise de şüt kalenin yakınından geçti. Türk kalesine karşı Yugoslav akınları birbirini takib ediyordu. 23 üncü dakikada Yugoslav merkez muhacimi Leşnig Türk müdafaasını triplingle geçtikten sonra Yugoslavya için üçüncü bir sayı daha çıkardı.

Bu golden sonra Türkler partinin kendileri için kaybolmuş olduğunu anladılar. Artık kendini toplamıya muvaffak olamıyan Türk muhacim hattı karşı taraf için hiçbir tehlike teşkil etmiyordu. 37 nci dakikada Yugoslavlar bir gol fırsatı daha kaçırdılar. Sağaçığın bomba gibi gönderdiği bir şüt direklere vurarak dışarı gitti. Buna mukabil 40 ncı dakikada Türk soliçi Niyazi bir eşape ile talihini tecrübe etmek istedise de muvaffak olamadı ve Yugoslavlar oyunun sonuna kadar hakimiyeti ellerinden bırakmadılar.

Umumî mütalea

Heyeti umumiyesi itibarile herşeyden evvel oyunun çok hareketli ve oldukça sert bir manzara gösterdiğini kaydetmek icab eder. İkinci devrenin daha başlangıcında Yugoslav takımının, bilhassa teknik ve kafa oyunu itibarile yüksekliği çok bariz bir şekilde idi. Türk oyuncuları arasında müdafaa diğerlerinden daha iyi idi. Yugoslavlarda merkez muavin ve iki müdafi bilhassa temayüz ettiler. Akıncılara gelince: Ne Yugoslavlar arasında, ne de Türkler arasında temayüz etmiş bir kişi gösterilemez.

Bugün de Belgrad - İstanbul muhtelitleri karşılaşacak

Belgrad 1 (Hususî muhabirimizden) — Yarın gene Belgradda İstanbul - Belgrad muhtelitleri arasında bir maç daha yapılacaktır. Bugünkü maçta alınan neticeden sonra yarınki maça daha büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Cumhuriyet
Halk sütunu

Posta ve Telgraf Umum Müdürlüğünün nazarı dikkatine

Mersinde istasyon büfecisi M. Naim Koç imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Bir haftadanberi Konyadan posta havalesile gelen paramı almak için saatlerce gişe önünde bekliyor, nihayet alamadan işimin başına dönüyorum. Bu hal gerek gönderilen ve gerekse gelen paraların muamelesini bir memurun yapmasından ileri gelmektedir. Mersin gibi oldukça ehemmiyetli bir postanede bu işi iki memura gördürürlerse çok mudur?»

İnegöl kaymakamlığının nazarı dikkatine

İnegölün köylü okuyucularımızdan Hayri Okyar imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Köylerile beraber 56 bin nüfusa malik olan kazamızın Oylat adında bir kaplıcası vardı. Bursaya kadar gidip masrafına dayanamıyacak olan fakirler ucuza mal olan bir tedavi için buralara koşarlardı. Fakat bu yaz her ne sebebdense burası kapatıldı. Daha doğrusu köylüye kapatıldı. Cümle kapısı kilidli olan bu yerin arka duvarından istenilen şahıslar içeri alınmaktadır. Hatta burada ailesile yaşıyanlara bile tesadüf edilmiştir. Bu vaziyette ne olduysa Maliyenin senede aldığı 1500 lira kira parasile köylüye olmuştur. Yasak edilen bir yere imtiyazlı bir sınıfın aydürseler çok mudur?»

Hal müdürlüğünün nazarı dikkatine

Derbend nahiyesi Parti başkanı Yaşar Ünçe imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Evvelki gün Hal dahiline girdiğim zaman mıntakamızın köylü müstahsilleri etrafımı sararak bir gün evvel göndermiş oldukları meyvaların el'an piyasaya çıkarılmadığını ve motörde bekliyen bu malların bilhassa şeftalilerin on para bile etmiyeceklerini yanayakıla anlattılar. Vaziyeti Hal müdürüne anlattım. Verdiği emirle mallar motörden boşaltıldı. Fakat başkalarına aid bir sürü malı yüklü bulunan bir sürü motör sıra beklemekte devam etti. Bunun sebebini sordum. Halde aylıkla 40 hamal istihdam ediliyormuş. İş ayhğa binince herkes işi sermeğe başlamış. Yegâne ümidini meyvaya bağlamış zavallı müstahsilin piyasaya gönderdiği mal bu gibi ehemmiyetsiz sebeblerle çürütülürse hallerinin ne olacağını takdir etmek külfetini alâkadarlara bırakıyorum.»

Emniyet memurlarımıza teşekkür

Ayazpaşada Gümüşsuyu caddesi Endigo apartıman 5/1 numarada Y. H. Sadık Şimşek imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «1/7/937 tarihine raslıyan perşembe akşamı saat 8 sularında Karaköyde tramvaya binerken gümüş sigara tabakamın aşırıldığını hissedince Galata Emniyet memurluğuna müracaat etmiştim. Yadigâr olan bu tabakadan ümidimi kesmiş bir vaziyetteyken evvelki gün Taksim karakoluna çağırıldım. Memur masasının üzerinde malımı görünce şaşırdım.

Cumhuriyet Emniyet memurlarının bu mahirane faaliyetlerine âlenen teşekkür ederken büyük bir iftihar duyduğumu söylemeği borc bilirim.»

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünün nazarı dikkatine

Yavuz harb gemisinde güverte asteğmeni Fahir Karayel imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Geçen cumartesi günü Derinceden Haydarpaşaya 5.32 de kalkan Adapazar trenine yetişmek üzere istasyona geliyorduk. Hareket yerine 200 metro kala tren kalktı, gitti. Saate baktım, beşi 31 geçiyordu. Memura vaziyeti sorduk, tarife 5.30 dadır, cevabını verdi. İzmite, ekspresе yetişmek istedik, ona da muvaffak olamadık. Fakat İzmitte Derince treninin 5,32 de hareket etmesi lâzım geleceğini öğrenince vukuu hali ora memurlarına anlatarak şikâyet edeceğimi söyledim. İzmit memurları Derinceye telgrafla şikâyet edeceğimi bildirdiler. O zat da kendisine yakıştıramadığım bir tarzda - istediğim yere şikâyet edebileceğimi - bildirdi. Treni vaktinden evvel kaldıran ve bundan başka bir yolcuya şikâyet edebilmek müsaadesini lûtfen veren bu memur hakkında alâkadarların dikkat nazarlarını çekerim.»

Gaib aranıyor

Bursada Hacılar mahallesinde Cami sokak 4 numarada Saime imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «1325 te Beyoğlunda Akarsu caddesi 5 numarada doğmuşum. Babamın adı Hasan, annemin Hacerdi. Hayriye adında bir ablam, Seniye adında bir kardeşim vardı. Babamın tayin olunduğu Kürdistanda da bir oğlan kardeşim olmuştu.Babam orada, iki kardeşim de yolda öldüler. Biz Hayriye ile kaldık. Hayriyeyi Mardinde tabur imamı evlâdlık olarak aldı. Beni de ayni şehirde binbaşı Rüştü evlâdlık edindi. Annem de İstanbula dönmüştü. Kendileri hakkında malûmatları olanların yukarıki adresime bildirmelerini rica ederim.»

GÜNÜN BULMACASI

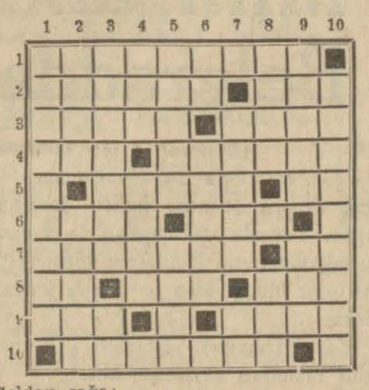

Soldan sağa:

1 — Yüzünün parçalarından biri bir musiki âletine benziyen. 2 - Çalan, hem emirdir, hem onunla ok atılır. 3 - Bir şeyin olması kat'ileşir gibi görünüp de olmadığı anlatılırken bu kelime kullanılır, bazan yırtık büyük olur da bu küçük olur. 4 - Şefkat nümunesi, bir şeyi rüzgârla yukarı çıkaran. 5 - Bir çeşid fala bakma, eski alfabede bir harf. 6 - Uzak, cem edatı. 7 - Yuvalar, nota. 8 - Bir renk. İran dilinde «iyi», kale duvarı. 9 - Fransada bir şehir, hızlı gitmeklik. 10 - Bir cins hayvanların birçoğu.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bir cins zehirli hayvan. 2 - Atlayıp geçen, durgun. 3 - Yüz bulan, bir edatın kısaltılmışı. 4 - Seciye, tohum atan. 5 - Kürkünden istifade edilen bir hayvan, parça. 6 - Genişlik, bir yemiş. 7 - Binek hayvanları onunla idare edilir, alfabeden iki harf yanyana. 8 - Bazı maddelerin terkib ve tanzimindeki esas, bir emir. 9 - Müslümanlığın beş şartından biri, tepeden tırnağa su dökünme. 10 - Âşıklarla sıcaktan bunalanların tekrar ettikleri fiil.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	P	E	K	İ	N	■	Y	E	Z	O
2	A	Y	O	L	■	D	A	V	A	R
3	T	Ü	L	■	K	A	V	■	L	A
4	İ	B	A	R	E	L	E	R	■	K
5	N	■	L	E	Z	A	R	■	S	■
6	A	R	A	■	A	V	■	K	O	K
7	J	İ	M	■	■	E	R	İ	B	E
8	■	Z	A	M	İ	R	■	L	A	L
9	M	A	K	A	L	E	■	E	C	E
10	Ü	N	■	Ç	E	■	A	R	I	K

Çağrılar, Konferanslar, kongreler

Parasız ingilizce dersleri

Şehremini Halkevinden:

İkmale kalan genclere parasız ingilizce dersleri salı, perşembe, cumartesi günleri saat 20 den 21 e kadar Evimiz salonunda verilecektir. Bir hafta içinde yazılmak istiyenlerin Ev kâtibliğine müracaat etmeleri.

İSPARTADA

Sebat Kütübhanesi Yunus oğlu Lûtfi

Cumhuriyet Gazetesinin ve bütün mekteb kitabları, kırtasiye, gazete ve mecmuaların tevzi yeridir.

Bir Vapur Acentası

Ecnebi lisanı bilen bir Türk memur arıyor. İngilizce bilenler tercih olunacaktır. İsteklilerin referanslarile beraber şeraitini bildirir mektublarını İstanbul posta kutusu 176 No. ya «Vapur acentası» rumuzile göndermeleri.

ROMANYA SEYRİSEFAİN İDARESİ

Hareket edecek vapurlar:

ROMANİA vapuru 3 ağustos salı saat 18 de (Pire, Beyrut, Hayfa ve İskenderiye) ye.

DACİA vapuru 6 ağustos cuma saat 20 de (Köstence) ye.

Brüksel, Lahey, Lwaw ve Warszawa için tenzilâtlı fiatlarla müttehid biletler verilir. Bütün Romanya, Polonya ve Tuna limanları için ve Türkiye - Romanya hükûmetleri arasındaki itilâf mucibince merkezî ve şarkî Avrupa için tenzilâtlı fiatlarla eşyayi ticariye sevk ve nakledilir. Fazla tafsilât için Galata Yolcu salonu karşısında Tahirbey hanında İstanbul umumî acentalığına müracaat. Telefon: 49449-49450

Kömür Alınacak

Güzel San'atlar Akademisi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Cinsi	Miktarı Ton	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat teminatı Lira	Münakasa gün ve saati	
Kok kömürü	80	1440	108	4 ağustos 937	15
Kriple maden kömürü	140	2254	169.05	4 ağustos 937	16

Fındıklıda bulunan Güzel San'atlar Akademisine alınacak yukarıda cins ve miktarı yazılı kok kömürü, kriple maden kömürü ayrı ayrı açık eksiltmiye konulmuştur. Şartnameler Akademiden parasız olarak alınabilir.

Kömürlerin miktarı, muhammen bedelleri, muvakkat teminat tutarları, eksiltme gün ve saatleri yukarıya yazılmıştır. Taliblerin 937 Ticaret Odası vesaiki ve muvakkat teminat makbuzlarile beraber muayyen zamanda Cağaloğlunda Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde toplu olan Komisyonumuza müracaatleri. (4055)

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Eksiltmeye konan mevaddın cinsi	Miktarı	Tahmin fiatı	Pey akçesi	Eksiltmesi ve saati	T. gün	Eksiltmenin şekli
Beyaz peynir)	2500 K.	37 50				
Kaşar peyniri)	2000 K.	60 00	161 L.	9/8/937	Pazartesi	15 Açık
Un)	5000 K.	16 50				
Makarna)	1500 K.	29 00				
İrmik)	500 K.	16 50	110 L.	9/8/937	Pazartesi	15.30 Açık
Pirinçunu)	250 K.	16 50				
Şehriye)	300 K.	29 00				

Mektebin 937 malî senesi sonuna kadar ihtiyacı olan yukarıda cins, miktar, muhammen bedel ve ilk teminatları yazılı mevad açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmeleri hizalarında gösterilen gün, tarih ve saatlerde yapılacaktır. Şartnamelerini görmek istiyenlerin hergün ve eksiltmeye girmek istiyenlerin de belli gün ve saatte Gümüşsuyundaki mekteb binası dahilinde müteşekkil Komisyona müracaatleri ilân olunur. (4473)

Uyuşturucu Maddeler İnhisarından:

1.) 1934 ve daha evvelki seneler mahsulünden olup İdaremiz satışlarına iştirak ettirilmek üzere depolarımıza tevzi olunan afyonların sahiblerine 1936 - 1937 senesi satışlarımız üzerinden tediyesi lâzım gelen yüzde otuzların tevzii mukarrerdir.

Tevziat morfin makbuz sıra numaralarile aşağıda gösterilen günlerde yapılacaktır.

2.) İstanbuldan gayri mıntakalarda bulunan afyon sahibleri ellerindeki morfin makbuz numaralarile açık adreslerini birer mektubla İdaremize bildirmelidirler. Bu takdirde tahakkuk edecek hisseleri havaleten adreslerine gönderilecektir.

3.) Ellerindeki makbuz numaralarına nazaran gününde müracaat etmiyenlere hisseleri tevziatın sonunda verilecektir. (4781)

Makbuz No.	Müracaat tarihi	Gün
1001 — 1025	28 temmuz 937	Çarşamba günü
1026 — 1050	29 » »	Perşembe »
1051 — 1075	30 » »	Cuma »
1076 — 1100	2 ağustos »	Pazartesi »
1101 — 1125	3 » »	Salı »
1126 — 1150	4 » »	Çarşamba »
1151 — 1175	5 » »	Perşembe »
1176 — 1200	6 » »	Cuma »
1201 — 1225	9 » »	Pazartesi »
1226 — 1250	10 » »	Salı »
1251 — 1275	11 » »	Çarşamba »
1276 — 1306	12 » »	Perşembe »
501 — 538	13 » »	Cuma »
539 — 588	16 » »	Pazartesi »
589 — 620	17 » »	Salı »

Haricî Askerî Kıtaatı ilânları

Müstahkem mevki kıtaatı için kapalı zarf usulile 128,000 kilo un alınacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İhalesi 5 ağustos 937 perşembe günü saat 17 de İzmirde kışlada Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 16,000 lira olup ilk teminatı 1200 liradır. İsteklilerin Ticaret Odasında kayıdlı bulunmaları şart olmakla beraber 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ve ilk teminat makbuz veya banka mektubu ve teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evvel komisyona vermeleri. «151» «4287»

Müstahkem mevki merkez kıtaatı için kapalı zarfla 110,200 kilo sığır eti alınacaktır. İhalesi 5 ağustos 937 perşembe günü saat 16,30 da İzmirde kışlada Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin edilen bedeli 30305 lira olup muvakkat teminat 2273 liradır. Şartnamesi 152 kuruş mukabilinde verilecektir. Arzu edenler komisyonda da görebilirler. İsteklilerin Ticaret Odasında kayıdlı bulunmaları şart olmakla beraber 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları muvakkat teminat makbuz ve teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evvel komisyona vermiş bulunmaları

Çanakkale müstahkem mevki birlikleri için kapalı zarfla 37470 kilo sade yağ satın alınacaktır. Sade yağın beher kilosu 96 kuruştan 35971 lira biçilmiştir. İhalesi 16 ağustos 937 pazartesi günü saat 16 da Çanakkale müstahkem mevki Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler ihaleden bir saat evvel teminat akçeleri olan 2718 lirayı ve ihale kanununun 2 - 3 üncü maddelerindeki vesaikle bir saat evvel komisyona müracaat etmeleri. «165» «4456»

Tekirdağındaki kıt'aların hayvanatı için 440,000 ve 180,000 ve Malkaradaki kıtaat hayvanatı için 300,000 kilo yulaf ayrı ayrı şartnamelerle kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. 440,000 kilo yulafın muhammen bedeli olan 25,080 liraden ilk teminatı 1881 liradır. 180,000 kilonun muhammen bedeli olan 10,560 liradan ilk teminatı 702 lira ve 300,000 kilonun muhammen bedeli olan 19,200 liranın ilk teminatı (1440) liradır. Her üç münakasanın ihalesi 17 ağustos 937 salı günü saat 16 dadır. Şartnamelerini okumak istiyenlerin her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (192) (4603)

Dr. Niyazi Ali

Tetkik için Avrupaya gitmiştir Eylûl iptidasında dönecektir.

Siyasal Bilgiler Okulu Direktörlüğünden:

Siyasal Bilgiler okuluna lise mezunları arasında yapılacak seçme sınavında kazananlardan 65 i meccanî, leylî ve 35 i neharî olmak üzere bu yıl 100 talebe alınacaktır.

Ücretli leylî talebe alınmıyacaktır. Namzed kaydi 15 ağustos 937 den 18 eylûle kadar muayyen günlerde Ankarada Siyasal Bilgiler Okulunda, İstanbulda Yüksek Öğretmen Okulunda yapılacaktır. Fazla izahat için bu okullara müracaat olunması. «2240» (4642)

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden

Birinci İşletme mıntakasında aşağıda mevkileri, miktarları ve muhammen bedelleri yazılı balast ayrı ayrı kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

Eksiltme 18/8/937 tarihindeki çarşamba günü saat 15 te Haydarpaşa garı binasında Birinci İşletme Eksiltme Komisyonunca yapılacaktır.

İsteklilerin eksiltme şartnamesinde istenilen muvakkat teminat ve evrak ve vesaikle teklif mektublarını eksiltme günü saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermiş olmaları lâzımdır.

İstekliler, bu hususdaki şartname ve mukavele projesinden Km. 186,400 deki ocağa aid olanını 145 kuruş bedeli mukabilinde, diğerlerini bilâbedel Haydarpaşa garındaki idare veznesinden alabilirler. (4595)

	Balast ocağının mevkii	İhale edilecek miktar	M3 ın ihzar bedeli Kuruş	M3 ın tahmil bedeli Kuruş	Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat miktarı Lira K.
«1»	184,600 H. Paşa - Eskişehir	10000 m3	130	15	14500	1087 50
«2»	186,400 » »	20000 »	130	15	29000	2175 00
«3»	217,500 » »	12000 »	125	15	16800	1260 00
«4»	40,000 Eskişehir - Afyon	23000 »	95	12	24610	1845 75
«5»	538,750 » - Ankara	5000 »	135	10	7250	543 75
«6»	538,750 » »	5000 »	135	10	7250	543 75

Memurluk Müsabaka İmtihanı

T. C. ZİRAAT BANKASINDAN:

Bankamızın merkez, şube ve ajansları için LÜZUMU KADAR MEMU ALINMAK ÜZERE müsabaka imtihanı açılmıştır.

Müsabakaya girebilmek için en az orta mekteb mezunu olmak ve ya 18 den aşağı 30 dan yukarı olmamak şarttır.

(Bu yaştan aşağı olanlar imtihana girebilirlerse de 18 yaşından evv memurluk sınıfına geçemezler.)

Orta mekteb mezunları için altı ay, lise ve yüksek mekteb mezunları iç bir sene devam edecek olan staj müddeti zarfında orta mekteb mezunları 30, orta ticaret mektebi mezunlarına 40, lise ve ticaret lisesi mezunlarına 8 yüksek mekteb mezunlarına 100 liraya kadar ve imtihandaki muvaffakiy derecesile mütenasib surette ücret verilir.

İyi derecede yabancı dili bilenlerin ücretleri emsalinden on liradan olmamak üzere yüksek tutulur.

Staj devresini takiben yapılacak mesleki imtihanda muvaffak olanla yirmi liradan aşağı olmamak kaydile yüzde yirmi nisbetinde zamla TEKÜDE TABİ DAİMİ KADROYA alınırlar.

Müsabaka imtihanlarına ANKARA, ADANA, ANTALYA, AFYO AYDIN, BALIKESİR, BURSA, ÇANAKKALE, DİYARBEKİR, DENİZLİ EDİRNE, EDREMİT, ERZURUM, ERZİNCAN, ESKİSEHİR, G. ANTE İSTANBUL, İZMİR, KASTAMONU, KARS, KAYSERİ, KONYA, KU TAHYA, GIRESUN, MALATYA, MARAŞ, SAMSUN, ORDU, UŞA ÖDEMİŞ, SIVAS, TOKAD, TRABZON, VAN, YOZGAD şubelerimiz orta mekteb ve orta ticaret mezunları için 19 ve 20 ağustos ve lise ve yüksek mekteb mezunları için 23 ve 24 ağustosta saat dokuzda başlanacaktır.

(Ankara ve İstanbuldaki imtihanlara orta mekteb mezunları alınmıyacaktır.)

Müsabakaya girecceklerden ne gibi vesikalar arandığı ve nelerden imtiha yapılacağı yukarıda isimleri yazılı şubelerimizden elde edilebilecek izahnamelerde görülebilir.

İsteklilerin müsabakaya iştirak edebilecekleri mahaldeki Banka Şube Müdürlüğüne ve Ankarada Bankanın Personel İşleri Müdürlüğüne 18/8/19 tarihine kadar müracaat etmeleri lâzımdır. (467

İNKIBAZI, HAZIMSIZLIĞI, MİDE EKSİLİK VE YANMALARINI

MAZON MEYVA TUZU

giderir. Hiçbir zararlı ve müshil maddesi yoktur. Şeker hastalığı olanlar bile alabilirler. MİDE ve BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ. İçilmesi lâtif, tesiri kolay ve mülâyimdir. Yerini hiçbir mümasil müstahzar tutamaz.

MAZON isim, HOROZ markasına dikkat. Deposu: Mazon ve Boton ecza deposu. İstanbul Yenipostane arkasında No. 47

KIZILAY
HASTABAKICI HEMŞİRELER
Okulu Direktörlüğünden:

Yeni ders yılına hazırlanmaktadır. Okul geceli ve parasızdır. Okul, genç bayanların hastabakıcı ve ziyaretçi hemşire yetişerek, hastanelerde ve umumî sıhhatle alâkadar olan müesseselerde çalışmalarına mahsustur.

Tahsil müddeti üç yıldır. Teorik ve pratiktir. Dersler hususî doktor profesörler ve muallimler tarafından verilir.

İsteklilerin iyi ahlâklı ve sıhhatli ve en az orta tahsili bitirmiş olmaları şarttır. Diğer şartlarımızla fazla izahat için yazı ile veya bizzat İstanbulda Aksarayda Haseki caddesinde Okul Direktörlüğüne müracaat edilmesi. 15 eylûl 1937 den sonra müracaatler kabul edilmiyecektir.

Malatya İlbaylığından:

1 — 38,000 lira keşif bedelini muhtevi olup Malatya Vilâyet merkezinde yaptırılmakta olan hastane binası ikmali inşaatı 17/7/937 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — Bu işin % 7,5 muvakkat teminatı 2850 liradır.

3 — İhale 5/8/1937 tarihine raslıyan perşembe günü saat 12 de Vilâyet Daimî Encümeni odasında yapılacaktır.

4 — İsteklilerin Nafıa Vekâletinden verilmiş ehliyet vesikasile muvakkat teminatı da ihtiva eden teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Vilâyet Daimî Encümeni Reisliğine tevdi eylemeleri lâzımdır.

5 — Posta ile gönderilecek mektubların geç gelmesinden dolayı mes'uliyet kabul edilmez.

6 — Fazla tafsilât almak ve keşifname ve şartnamesini görmek istiyenlerin Vilâyet Nafıa Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (4580)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

M. M. VEKÂLETİ
Deniz Merkez Satınalma Komisyonundan:

1 — Tahmin olunan keşif bedeli 268761 lira 45 kuruş ve ilk teminatı 14689 lira olan İstanbul Kasımpaşada kâin Deniz Hastanesinin yeniden tamir ve inşasının 9/8/937 pazartesi günü saat 14 te M. M. Vekâleti binasında müteşekkil Komisyonumuzda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Bu eksiltmiye aid vesaik şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi,
B — Resimler,
C — Umumî ve fennî şartname,

3 — Eksiltmiye gireceklerin:

A — Şimdiye kadar asgarî «150» bin liralık inşaat işini muvaffakiyetle yaptığına dair Nafıa Vekâletinden musaddak bir vesika ibraz etmesi veya bu vesikayı hâmil olanın birile mesai birliği yapması.

B — Bizzat diplomalı mimar olması veya diplomalı bir mimarla mesai birliği yapması.

C — Eksiltmiye girecek olanların bir şirket veya ecnebi bir firma mümessili oldukları takdirde 2490 sayılı kanunun 2 nci ve 3 üncü maddesi hükümleri dahilinde gereken vesaiki teklif mektubile birlikte vermesi.

4 — Eksiltmiye girecek olanların 9 ağustos 937 pazartesi günü saat 13 e kadar teklif mektublarını havi zarfı yukarıda yazılı vesaik ve teminat mektubları içinde olduğu halde Komisyona vermiş bulunmaları, bu saatten sonra verilecek teklif mektublarının kabul olunmıyacağı ve postadan mütevellid gecikmeden dolayı yapılacak müracaatlerin de nazari dikkate alınmıyacağı.

5 — İstiyenler, şartname ve plânları 13 lira 44 kuruş mukabilinde Ankarada Komisyonumuzdan ve İstanbulda Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan alabilirler. (4452)

TÜRK HAVA KURUMU
BÜYÜK PİYANGOSU
4 üncü keşide 11 Ağustos 937 dedir.

Büyük ikramiye 50.000 liradır

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki aded mükâfat vardır..

DİKKAT:
Bilet alan herkes 7 ağustos 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur.

Devlet Demiryolları: İzmir Sekizinci İsletme Müdürlüğünden:

1 — İşletme mıntakası için iktiza eden balast 2490 sayılı kanunun 32 ve 33 üncü maddeleri mucibince kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Balast alınacak ocağın ve derenin yeri, cinsi, miktarı, muhammen bedeli, muvakkat teminat mikarı, tesellüm müddeti aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir.

3 — Eksiltme, kapalı zarf usulile balast eksiltme şartnamesi ve Bayındırlık işleri genel şartnamesi ve Devlet Demiryolları balast mukavelenamesi ahkâmına uygun olarak yapılacağından istekliler bunları İzmirde Sekizinci İşletme Müdürlüğünde görüp öğrenebilirler. İzahat istiyebilir ve bir suretini alabilirler.

4 — Muhammen bedel, 10,000 lirayı geçtiğinden isteklilerin evvelce bu gibi ve bu kadar iş yapıp başardıklarına dair Yüksek Bayındırlık Bakanlığından vesika alarak teklif mektublarına bağlamaları gerektir.

5 — Eksiltme 16 ağustos 1937 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 16 da İzmirde Alsancak istasyonunda Sekizinci İşletme binasındaki komisyonda yapılacaktır.

İstekliler 2490 sayılı kanuna ve yukarıda 3 üncü maddede yazılı şartlara uygun olarak hazırladıkları muvakkat teminat ve teklif mektublarını havi zarfları mezkûr tarihte saat 15 e kadar Komisyon Reisliğine vermiş bulunacaklardır. Her iki yer için ayrı ayrı teklif mektubu verilecektir.

Bulunduğu hat	Ocak kilometresi	Mıktarı M 3	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat teminat Lira	Balastın cinsi
İzmir — Aydın	Sökekemeri	10000	23000	1725	Ocaktan çıkarılan kırma
» — »	208 Feslek deresi	13000	24700	1852,5	Toplama »

1937 senesi kânunuevvelinin sonuna kadar 3/5 ve 1938 senesi 15 nisan tarihine kadar mütebaki 2/5 i teslim edilecektir. «4634»

Operatör
RIZA ÜNVER
Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı
Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddes No. 22, Mavi yapı
Telefon 22683

Askerî fabrikalar ilânları

Tahmin edilen bedeli 1200 lira olan 1000 torba çimento Salıpazarında Askerî Fabrikalar yollama binasındaki satınalma komisyonunca açık eksiltmiye konulmuştur. İhale 3 ağustos 937 salı günü saat 14 tedir. Şartname her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin 90 lira ilk teminatını Beyoğlu Malmüdürlüğüne yatırarak makbuzu ve 2490 No. lı kanunun istediği vesaikle o gün ve saatte komisyonda bulunmaları. «4312»

Kırıkkale civarında Hasandede mevkiinde yaptırılacak inşaat

Keşif bedeli «19439» lira «74» kuruş olan yukarıda yazılı inşaat Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğü Satınalma komisyonunca 18 ağustos 937 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname «98» kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Talihlerin muvakkat teminat olan «1458» lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesaikle muayyen gün ve saatte komisyona müracaatleri. «4578»

3 aded otopomp
4 aded motopomp

Tahmin edilen bedeli «30,000» lira olan yukarıda miktarları yazılı otopomp ve motopomplar Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğü Satınalma komisyonunca 21 eylûl 1937 salı günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname «1» lira «50» kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Talihlerin muvakkat teminat olan «2250» lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatleri. «4717»

13 eylûl 937 pazartesi günü kapalı zarfla ihale edileceği 23, 25, 27 temmuz 937 günlerinde neşrettirilen 3 aded otopomp ve 4 aded motopomp şartnamesinde değişilik yapılmasına lüzum görüldüğünden mezkûr ilânlar hükümsüzdür. «4716»

KANZUK
NASIR İLACI

DOKTOR JEMSİN AMERİKADA UZUN TETKİKAT NETİCESİ OLARAK BULDUĞU BİR FORMÜLDÜR. KANZUK NASIR İLACI en eski nasırları bile kökünden çıkarır. Ciddî ve şayani itimad bir nasır ilâcıdır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Dr. OSMAN ÖNER
İdrar yolları, Belsoğukluğu ve ERKEKLİK hastalıkları mütehassısı
Muayenehane: Bahçekapı Anadolu Han karşı sırasında Arpacılar Han No. 16

DOKTOR
HASAN FERİD CANSEVER
Birinci sınıf iç hastalıkları uzmanı
Pazardan başka hergün sabahtan öğleye kadar hastalarını meccanen muayene eder.
Beyazıd Nahiye Müdürlüğü yanında
Telefon: 20385

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif
Cümhuriyet matbaası

İstanbul Gayrimübadiller Komisyonundan:

D. No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1886	Tarabya	E: Zisoğlu Y: Mestan	E: ve Y: 4	İçinde bahçesi olan harab ahşab hanenin 2/10 his.	120 Açık arttırma
2183	Ayvansaray Atikmustafapaşa	E: Papaz Y: Çınarlıçeşme	E: 18 Y: 24	120 metro arsanın 2/3 his.	160 »
2443	Hasköy Kiremitçi Ahmedçelebi	Ayazma	E: 16 Y: 20	270 metro arsa	270 »
2466	Hasköy Hacışaban	Efremoğlu	E: ve Y: 10	83,20 metro arsa	100 »
2898	Büyükdere	Mandırabağları mevkii	E: 15 Y: 13	1124 metro tarlanın 7/16 his.	110 »
3538	İstanbul Çelebioğlu-alâeddin	Sabuncu hani alt katında	E: ve Y: 13-14-15	Kârgir tonos dükkânın 2224/23040 his.	700 »
3654	Fener Tevkiicafer	Mekteb	E: 8 Mü. Y: 4	Bahçeli kârgir hanenin 7/2880 his.	320 »
5107	Büyükdere	Falyara	E: 6-6 Mü. 8 ve 8 Mü. Y: 6-8-10 12-14 ve Elmadağı sokağından E: ve Y: 2	973,61 metro arsa	1460 Kapalı zarf
6947	Tarabya Dereiçi	Dere	E: 19 Y: 21-23	667,30 metro arsanın 1/4 his.	340 Açık arttırma
8631	Bakırköy Sakızağacı	E: Leon Y: Yurdsahibi	E: ve Y: 16	253 metro arsa	250 »

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 11/8/937 tarihine düşen çarşamba günü saat 14 tedir. Satış münhasıran gayrimübadil bonosiledir.

Ermenak Belediye Reisliğinden:

1 — Keşif bedeli sekiz yüz otuz sekiz lira kırk kuruştan ibaret olan Ermenak kasabası dahilindeki Değirmenlik mahallesine aid su yolunun olbabdaki fennî şartname ve keşif evrakına göre esaslı tamiratı 21/7/937 tarihine musadif çarşamba gününden itibaren on beş gün müddetle açık eksiltmiye konmuştur.

2 — Eksiltme ve ihale 5/8/937 tarihine musadif perşembe günü saat on beşte Ermenak Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.

3 — Bu işe aid fennî şartname, keşif varakası tahlili fiat cetvelleri vesair izahatı parasız olarak Ermenak Belediyesinden verilecektir.

4 — Eksiltmiye iştirak etmek için muvakkat teminat akçesi altı bin iki yüz kuruştur.

5 — Talihlerin belli edilen gün ve saatte teminatlarile beraber Encümen huzurunda isbati vücud etmeleri ilân olunur. (4583)

Fennî sünnetçi
Emin Fidan

Kabinesi Beşiktaş Erip apartıman
Tel. kabine 44395 ev 40621

P. T. T. Fabrikası Satınalma Komisyonundan:

Kasa imalâtında kullanılmak üzere muhtelif eb'adda ceman 2625 kilo demir saç ile keza muhtelif eb'adda 1700 kilo lâma demiri açık eksiltme ile satın alınacaktır. Bunların tamamının muhammen bedeli 690 lira 75 kuruş ve muvakkat teminatı 52,5 liradır.

Talihlerin şartnameyi görmek için hergün ve eksiltmiye iştirak için 6/8/937 tarihine raslıyan cuma günü saat 15 te Fabrikada müteşekkil Komisyona müracaatleri. (4395)

Kolaylık-Şıklık

Her şeyden evvel kolaylığı arayan spor meraklısı Bayanlar, onlar için yapılmış olan bu sestür-korselerı giyerek şıklığı da temin etmiş olurlar. Hututu inceltir vücudun tenasübünü düzeltir ve en şedid hareketlerde bile kat'iyyen kaymaz.
Fiyatı 7 1/2 liradan itibaren
Satış yeri yalnız:
J. Roussel Paris
İSTANBUL, Beyoğlu Tünel meydanı 12 No. lu Mağazamızı ziyaret ediniz veya 42 No.lu tarifemizi isteyiniz.
Fiyatlarımızda büyük tenzilât

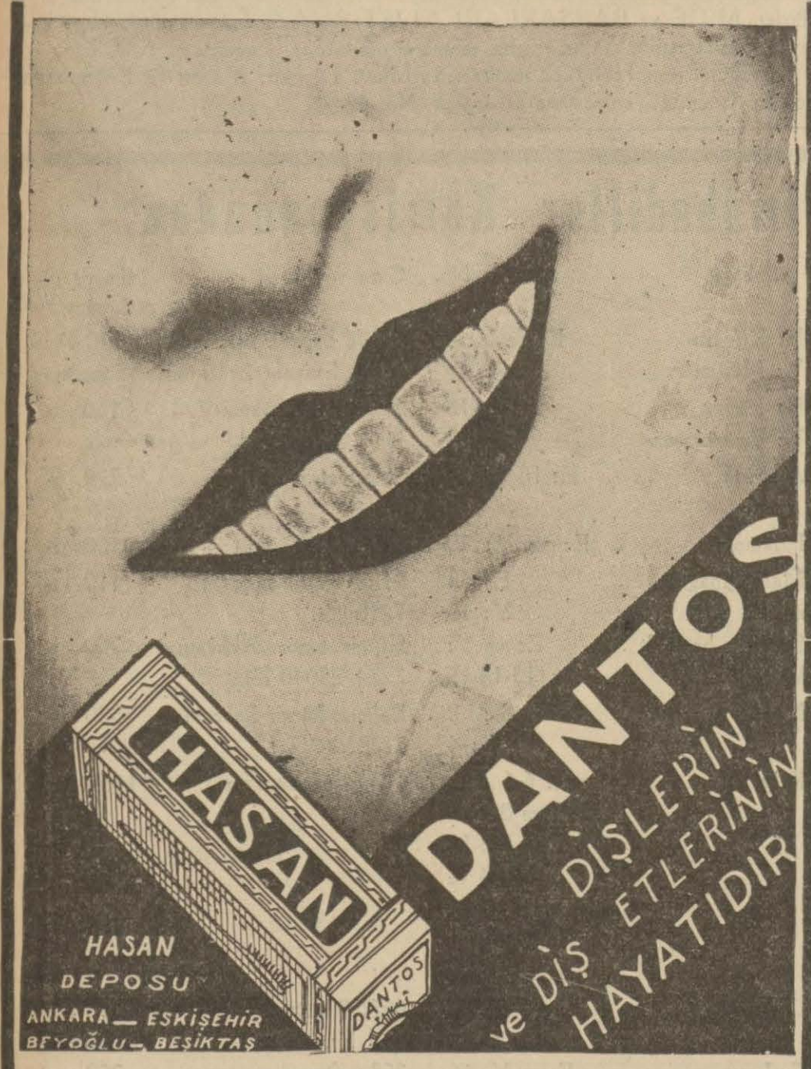

Dişlere ebedî hayat verir.

Dişleri temizler, parlatır, beyazlatır, çürümesine mâni olur, diş etlerini kuvvetlendirir.

Her gün sabah ve akşam mutlaka **DANTOS** ile dişlerinizi temizleyiniz. Dantos Hasan ismine ve markasına dikkat.

Fiatı : Tüp 7 1,2, büyük 12 1,2 dört misli 20 kuruştur.

Hasan Deposu

Erzurum Nafıa Direktörlüğünden:

İspir kaza merkezinde yeniden yapılacak olan 15000 bin lira bedeli keşifli Hükûmet Konağı kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

1 — Eksiltme günü 12/8/937 perşembe günü saat 15 tesbit edilerek Erzurum Hükûmet Konağı içinde Vilâyet Makamında yapılacaktır.

2 — İstekliler evrakı fenniyesini Erzurum Nafıa Müdürlüğünde ve İspir Kaymakamlığında okuyabilirler.

3 — Muvakkat teminatı bin yüz yirmi beş liradır.

4 — İstekliler Resmî Gazetenin 7/5/936 gün ve 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye göre vesikalarını hazırlayıp 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesi mucibince teklif mektublarını birinci maddede yazılı gün ve saatten bir saat evveline kadar Komisyon Riyasetine göndermeleri mecburidir. Postada gecikmeler kabul edilmez. (4517)

"KODAK"

BİR KAÇ GÜZEL MAKİNE MODELLERİ TAKDİM EDER

Fiyetleri 14,75 liradan başlar.

KODAK «JUNİOR» 620:

14,75 liradan **20** liraya kadar körüklü makinelerin sağlam, şık ve en ufak modelleri, en uygun fiyetlerle. Anastigmat f 8.8 den anastigmat f 6.3 objektif ve otomatik deklanşörle mücehhez. KODAK No. 620 film ile 6×9 boyunda 8 poz resim.

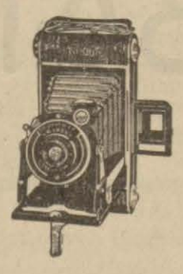

KODAK «VOLLENDA» 620:

34,50 liradan **52** liraya kadar muhtelif modeller körüklü makinelerde bu fiyetlerle bunlar kadar zarif, şık, hacmi ufak ve yüksek kabiliyette makineler edinmek bir mes'eledir. Hepsi otomatik deklansörlü ve Kodak anastigmat 4.5 veya Ksenar 4.5, Zeiss Tessar 4.5 objektiflerle mucehhezdir. KODAK No. 620 film ile 6×9 boyunda 8 poz resim.

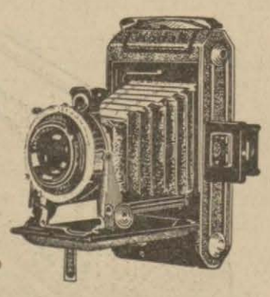

«REGENT» Kodakların prensi.

Aerodinamik şeklinde, telemetreli, çok hassas ve çok sağlam bir makine. Telemetre makinenin içinde olup, dışında fazla hiç bir şey kalmamıştır. Otomatik deklanşör ve Kompur Rapid 1/400 saniyeli, Ksenar 4.5 ve 3.8, Zeiss Tessar 4.5 objektiflerle mücehhez modeller. KODAK No. 620 film ile 6×9 boyunda sekiz ve istenildiği zaman 4.5×6 boyunda 16 poz resim çeker.

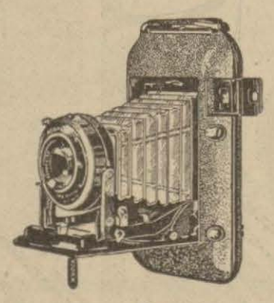

KODAK ŞİRKETİ — İstanbul - Beyoğlu, Tünel, Ensiz Sokak No. 3

Erzurum İnhisarlar Başmüdürlüğünden:

Yapılan teklif muvafık görülmediğinden tekrar münakasaya konulan Malazgirt kazası dahilinde Aktuzlasında yeniden inşa edilecek bir müdür evi, bir idare binası bir çatı altında iki memur evi, bir amele hangarı, tuz ambarı, bir ay içinde pazarlık suretile eksiltmiye konulmuştur. Keşif bedeli 36889 lira 61 kuruştur. İstekliler fennî şartname, keşif projelerini İstanbulda İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tuz Fen Şubesinde, Erzurumda İnhisarlar Başmüdürlüğünde görebilirler.

Bu işin muvakkat teminatı 2766 lira 72 kuruştur. İstekliler 2490 sayılı kanunda gösterilen şartları havi olmaları ve en az on beş bin liralık buna benzer inşaatı iyi bir surette yaptıklarını isbat edecek vesaik ibraz etmeleri meşruttur. (4520)

Asipin Kenan

Sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripten, baş ve diş ağrılarından koruyacak en iyi ilâç budur

İsmine dikkat buyurulması

Maliye Vekâletinden:

1 — 2020/1000/510 milimetre eb'adında ve muhammen bedeli (32640) lira olan (384) aded saç dosya dolabı kapalı zarf usulile ksiltmiye konulmuştur.

2 — Eksiltme 17/8/1937 salı günü saat on beşte Vekâlet Levazım Müdürlüğünde toplanan Komisyonda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi Levazım Müdürlüğünden ve İstanbulda Dolmabahçede Maliye Evrakı Matbua Ambarı Memurluğundan parasız alınır.

4 — İstekliler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgeler ve 2448 liralık muvakkat tminat makbuz veya banka kefalet mektubları ile birlikte kanunun tarifatı ve şartnamedeki şeraite tamamen uygun ve noksansız olarak yazacakları teklif mektublarını havi kapalı zarfları ihale saatinden bir saat evvel Komisyon Reisine vermeleri. «2378» (4765)

Ordu Belediyesinden:

(Su Borusu Alınması Hakkında)

Ordu şehri su şebekesi tesisatına muktezi boru veasir teferrüatının satın alınma işi kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur.

1 — İşin muhammen keşif bedeli 30284 lira 31 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, malzeme listesi vesair evrakı parasız olarak Ankara, İstanbul ve Ordu Belediyesinden alabilirler.

3 — İhale 7 eylûl 1937 tarihine raslıyan salı günü saat 15 te Ordu Belediyesi Encümeni huzurunda yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 2271 lira 32 kuruştur.

5 — Bu iş hakkında fazla malûmat almak istiyenlerin Ordu Belediyesine müracaat eylemeleri. (4768)

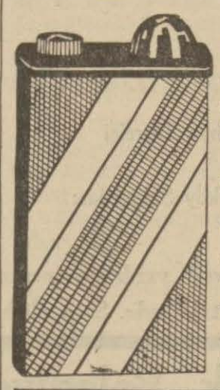

Tabiî büyüklük

1000 METRO

Uzağı gösteriyor diye iddia etmiyoruz. Size 20 metreyi vazıh gösteren ve modern insanın lüzumlu bir eşyası olan

JUNİOR'u tavsiye ediyoruz

Satış deposu: Galatada: Karaköy Haraççi sokak No. 5 Dikkat: Gazete ile gelene yüzde on tenzilât yapılır.

Betonarme Köprü İnşaatı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Erzincan Vilâyetinde Erzincan - Kiği yolu üzerindeki Beyçayırı köprüsünün betonarme olarak inşaatıdır. Keşif bedeli «55,500» liradır.

2 — Eksiltme 18/8/937 tarihine musadif çarşamba günü saat 16 da Nafıa Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak «278» kuruş mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmiye girmek istiyenlerin «4025» liralık muvakkat teminat vermeleri ve bu gibi işleri yapabileceklerine dair Vekâletimizden alınmış müteahhidlik ehliyeti fenniye vesikasile Ticaret Odasına kayidli bulunduklarına dair vesaik ibraz etmeleri lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «2374» (4766)

Ekzema ve en muannit cild yaralarından kurtulmak için

EKZAMİN

kullanınız. Binlerce hastayı kurtarmıştır. Eczanelerden isteyiniz.

Galatasaray Lisesi Satınalma Komisyonundan:

Lisemiz binasında şartnamesi mucibince «2500» lira keşif içindeki tamirat 13/8/1937 cuma günü saat on beşte İstanbul Kültür Direktörlüğü binasında Liseler Muhasebeciliğinde toplanan Okul Komisyonunda açık eksiltmesi yapılacaktır.

Bu işe aid fennî ve eksiltme şartnamesi ve keşif evrakı Okulda görülüp öğrenilir.

188 liradan ibaret muvakkat teminat, ihale saatinden evvel Liseler Muhasebe veznesine yatırılacaktır.

İsteklilerin en az «2000» liralık bu işe benzer iş göreceği vesikalar üzerine almış olduğu müteahhid ve Ticaret Odası vesikası veya teminat makbuzla rile belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (4638)

Nafıa Bakanlığından:

26 temmuz 1937 tarihinde kapalı zarf usulile ihalesi yapılacağı evvelce ilân olunan 10778 lira 99 kuruş bedel keşifli Hariciye Köşkü Müdür evi garaj ve serlerin kalorifer tesisatile sair inşaata aid münakasası talib zuhur etmediğinden 9 ağustos 1937 pazartesi günü saat 16 ya talik edilmiştir. «2340» (4712)

Optamin Saç Eksiri

Başlarda başlıyan yaprak dökümünü durduran ve saçlara can veren yegâne eksirdir!

«Optamin» saç eksiri terkibinde «Vitamin» den istifade edildiği için çok kuvvetlidir. Hergün «Optamin» le yıkanan ve taranan saçlarda dökülme derhal durur, zayıflıyan saç kökleri yeniden kudret kazanır, kepekler düşer, ve saçlar sıklaşarak gençliğini, güzelliğini muhafaza edr.

Bir tecrübe kâfidir

Malatya İlbaylığından:

1 — 20,900 lira keşif bedelini muhtevi olup yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmiye konulan ve Vilâyet merkezinde yaptırılmakta bulunan sinema binası ikmali inşaatına talib çıkmadığından 21/7/937 tarihinden itibaren bir ay zarfında pazarlıkla isteklisine verilecektir.

2 — Isteklilerin Nafıa Vekâletinden verilmiş ehliyetnamelerini ibraz eylemek şartile hergün Vilâyet Daimî Encümenine müracaatleri ilân olunur. (4627)

Askerî Tıbbiye Okulu Müdiriyetinden:

1 — Bu sene okulumuza tabib, eczacı, kimyager, askerî hâkim ve muallim talebe alınmak üzere kayid muamelesine başlanmıştır.

2 — Lise mezunlarının derecesi çok iyi veya iyi olacak olgunluk diploma veya tasdiknamesi ve askerî tam ehliyetnamesi bulunacaktır.

3 — Okula giriş şartları İstanbulda bulunanlar için mektebimizde, taşradakiler için liselerle askerlik şubelerinde mevcuddur. «207» (4739)

GRİP BAŞ ve DİŞ AĞRILARI NEVRALJİ-ARTRİTİZM-ROMATİZMA

KAŞE

NEOKALMINA

ALINIZ

Erzurum Valiliğinden:

1 — Kapalı zarf usulile eksiltmiye konulan iş: Erzurum Muallim mektebi binasında yapılacak elektrik ışık sinyal zil, telefon ve elektrikli saat tesisatları işidir.

2 — Keşif bedeli 17525 lira 89 kuruştur.

3 — Bu işe aid evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi.

B — Fennî şartname,

C — Keşif hulâsa cetveli.

D — Mukavele projesi.

E — Proje.

Talibler projeyi Nafıa Vekâletinde ve Erzurumda Kültür Direktörlüğünde görebilirler.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliledir.

5 — Eksiltme 18 ağustos çarşamba günü saat 15 te Erzurumda Kültür Direktörlüğünde müteşekkil Komisyonda yapılacaktır.

6 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 1315 lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka 2490 numaralı kanunun ve buna müzeyyel kanunların âmir bulunduğu evsafı haiz olması ve Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhidlik vesikasını hâmil bulunması meşruttur.
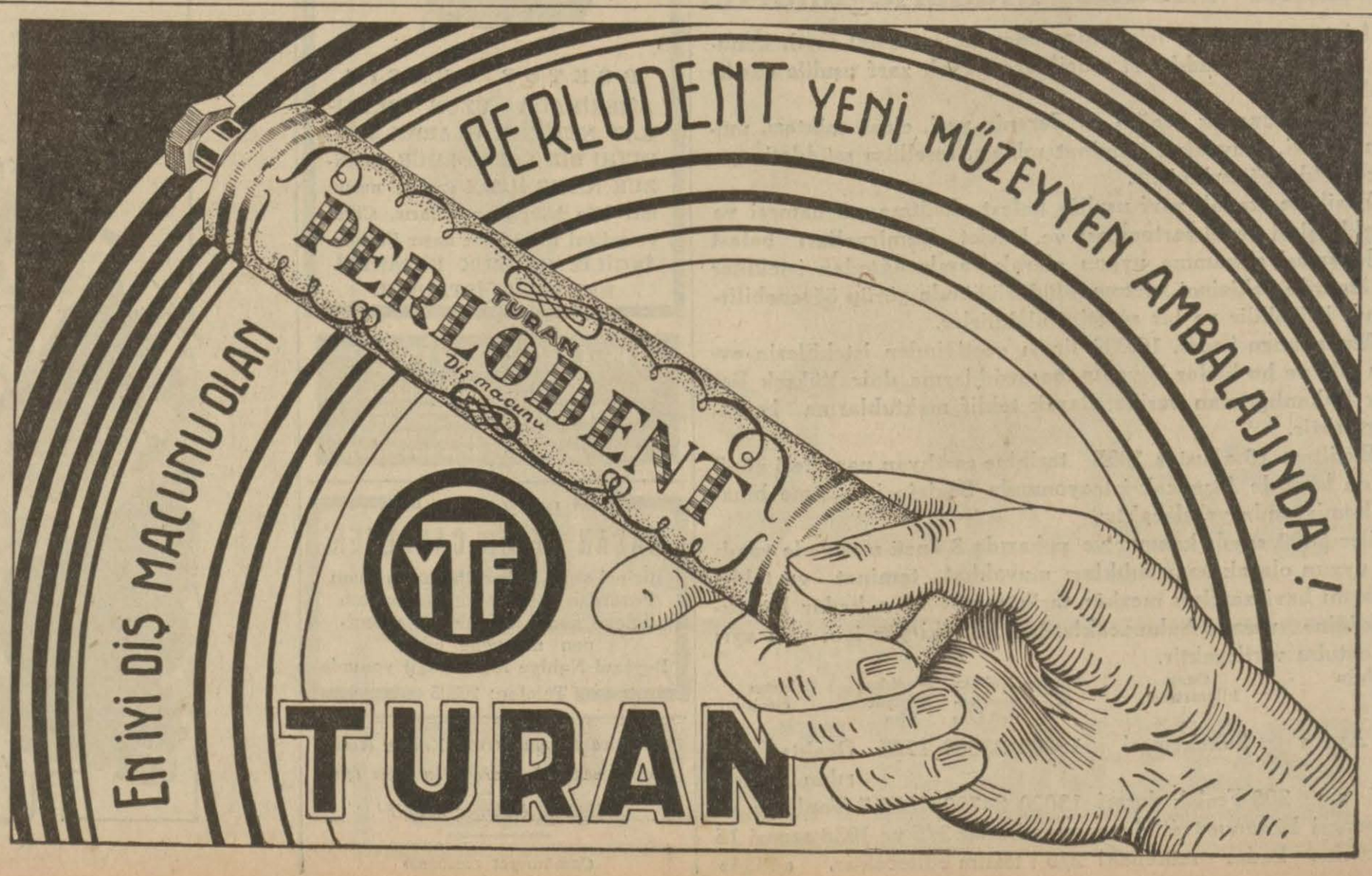
7 — Teklif zarflarının kanunen emrettiği şekilde verilmiş olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4701)